

EESTI LINNADE JA VALDADE LIIT
ASSOCIATION OF ESTONIAN CITIES AND MUNICIPALITIES

Tegevusaruanne 2019

SISUKORD

I SISSEJUHATUS	3
II LIIKMESKOND ja LIIKMEMAKS	4
III LIIDU BÜROO	5
Töötajate koolitus	6
IV ELVL JUHTORGANID	7
Üldkoosolek	7
ELVL volikogu	7
ELVL juhatuse tegevus	9
V ELVL TEGEVUS LIIKMETE ÜHISHUVIDE ESINDAMISEL	14
Liikmete huvide esindamine ja õiguste kaitse.....	14
Ülevaade eelnõude kooskõlastamisest ELVL poolt eelnõude infosüsteemis	15
ELVL kohaliku omavalitsuse korralduse õiguslike aluste töörühm	21
Linnade ja valdade päevad 2019	22
IKT Kompetentsikeskus	24
Kommunikatsioonivaldkond	28
EELARVELÄBIRÄÄKIMISED	30
Rahanduse- ja maksupoliitika valdkond	31
Positiivsed tulemused 2020. aasta eelarve läbirääkimistel.....	40
Majandus, transport, teed, energia, ehitus ja planeerimine	44
Haridus ja noorsoo ning kultuuri- ja spordivaldkond.....	52
Lõimumise valdkond.....	54
Töö-, sotsiaal- ja tervise valdkond	56
Keskkonna ja maaküsimuste valdkond	63
VI KOOSTÖÖ EUROOPA LIIDU STRUKTUURIDEGA JA TEISTE RIIKIDE OMAVALITSUSLIITUDEGA.....	66
Euroopa Nõukogu Kohalike- ja Piirkondlike Omavalitsuste Kongress (CLRAE).....	66
Euroopa Regionide Komitee	69
Euroopa Kohalike ja Piirkondlike Omavalitsuste Nõukogu (CEMR)	71
CEMRi töörühmad ning olulisemad teemad 2019. a. nendes töörühmades:	72
Läänemere Riikide Subregionaalse Koostöö organisatsioon (BSSSC)	79
Euroopa Mereliste Äärealade Ühendus (CPMR)	80
Euroopa territoriaalse koostöö programm URBACT III.....	81
Eesti Linnade ja Valdade Liidu esindus Brüsselis	81
VII Eesti - Soome sõpruslinnade ja -valdade kokkutulek	82

I SISSEJUHATUS

Eesti Linnade ja Valdade Liit (ELVL või Liit) on üleriigiline omavalitsusliit, mis alustas tegevust 27.02.2018. aastal.

Sellele eelnesid mitmeid aastaid kestnud läbirääkimised kahe üleriigilise omavalitsusliidu - Eesti Linnade Liidu (ELL) ja Eesti Maaomavalitsuste Liidu (EMOL) vahel. Läbirääkimiste tulemusena kirjutati 09.06.2017. a toimunud EMOLi Maapäeval EMOLi esimehe Kurmet Mürsepa ja ELL juhatuse esimehe Taavi Aasa poolt alla mõlema liidu juhatuste ühiste kavatsuste kokkulepe kohalike omavalitsuste üleriigilise ühistegevuse tugevdamiseks.

ELVL eesmärgiks on esindada ja kaitsta Liidu liikmete huve nii riigisisel kui ka maailma tasandil. Liidu tegevusvaldkond hõlmab kogu kohaliku omavalitsuste korraldust, alates eelarvetest ja lõpetades välissuhtlusega.

Oma tegevuses lähtub Liit kohaliku omavalitsuse üksuste liitude seadusest. Liidu ülesannete täitmist rahastatakse liikmemaksudest ja seaduses ettenähtud juhtudel riigieelarvelistest eraldistest.

Liidu asutamise ja tegevuse erisused seadustab kohaliku omavalitsuse üksuste liitude seadus (KOLS), mille alusel sätestatakse liidu põhikirjas liidu organid ja nende organite volitused. ELVL volikogus on esindatud kõik Linnade ja Valdade Liidu liikmed, mis tagab volikogule üldkoosoleku pädevuse MTÜS § 18 ja KOLS § 7 lg 1 mõistes.

27.02.2019 sai Eesti Linnade ja Valdade Liit 1 aastaseks

II LIIKMESKOND ja LIIKMEMAKS

15. oktoobril 2017.a toimusid Eestis KOV volikogude valimised ja muudeti haldusterritoriaalset korraldust. Eestisse jäi senise 213 omavalitsuse asemel 79 kohalikku omavalitsust, mis jagunesid 15 linnaks ja 64 vallaks. Haldusreformi järgselt jäi ELL liikmeteks 14 omavalitsust, kelle staatus jäi samaks ehk nimetatud omavalitsused ei ühinenud või liitunud mõne teise omavalitsusega. ELL liikmetena jätkasid linnadest: Tallinn, Keila, Loksa, Maardu, Kohtla-Järve, Narva, Sillamäe, Rakvere, Tartu, Viljandi, Võru ning Kiili, Jõhvi ja Kohila vallad.

2017. aasta valimiste järgselt tehti ka kõigile teistele omavalitsusüksustele ettepanek astuda liidu liikmeks. Seisuga 31.12. 2019 oli Eesti Linnade ja Valdade Liidul liikmeid 77 (15 linna ja 62 valda) <https://www.elvl.ee/liikmed>

Liikmemaks.

ELVL üldkoosolek otsustas, et esialgu jätkatakse liikmemaksu arvestamist valemi alusel, mis kehtestati ELL poolt 23. novembril 2000.a. Tartus toimunud Linnade Päeva (üldkoosoleku) otsusega. Selle kohaselt ELVL aastane liikmemaksu suurus määratakse eurodes arvestusega 1,3 ‰ (1,3 promilli) eelmisel aastal liidu liikme eelarvesse laekunud üksikisiku tulumaksu ja tasandusfondi summalt, kuid mitte rohkem kui 10% üle eelmise aasta liikmemaksu summa ja mitte vähem kui eelmise aasta liikmemaksu summa.

Aastatel 2012-2018 on arvestatud liikmemaksu kasvu ülempiiriga 6 % ehk liikmemaksu aastase kasvu laeks on liidu volikogu tasandil kokku lepitud kuni 6%.

ELVL juhatus arutas liidu liikmemaksu küsimusi oma 09. oktoobri 2018 ja 13. novembri 2018 koosolekul. Juhatus nõustus ettepanekuga arvestada liikmemaksu kasvu ülemise piiri määramisel 2019. aasta omavalitsuste tulubaasi 6-protsendilise kasvu määraga. Ühtlasi otsustas juhatus teha volikogule ettepaneku moodustada liidu liikmemaksu küsimuste analüüsimiseks ja liikmemaksu süsteemi kaasajastamiseks liikmemaksu töörühm ning teha ettepanek töörühma koosseisu osas.

Volikogu otsustas (11.12.2018) kinnitada liikmemaksu töörühm järgmises koosseisus:

Margus Lepik, Valga vallavanem

Toomas Sepp, Tallinna linnasekretär

Mikk Pikk mets, Lääneranna vallavanem

Georg Pelisaar, Põlva vallavanem

Mart Võrklaev, Rae vallavanem

Arutelud liikmemaksu aluste arvestamise valemi ja selle võimaliku muutmise teemal on toimunud 2019. aastal ja jätkuvad 2020. aastal. Eesmärgiks on välja pakkuda variandid liikmemaksu arvestamise aluste kaasajastamiseks, kooskõlastada liikmemaksu arvestamise valem liidu liikmetega ning esitada kinnitamiseks ELVL üldkoosolekule.

III LIIDU BÜROO

Liidu täitev-korraldavat tegevust ja jooksvat asjaajamist korraldab Eesti Linnade ja Valdade Liidu büroo, mida juhib tegevdirektor.

Büroo tegevuse aluseks on ELVL volikogu poolt kinnitatav büroo põhimäärus ning juhtorganite otsused.

2019. aasta jooksul toimus mitmeid muudatusi ELVL büroo personali ridades.

Tegevdirektor - Büroo üldjuhtimine

01.06.2005 - 25.08.2019 Jüri Võigemast

18.01.2019 - 30.09.2019 Jan Trei (tegevdirektori kohusetäitja)

01.10.2019 - Veikko Luhalaid

Asedirektorid:

Jan Trei - KOV valdkonnapoliitikate koordineerimine, kohaliku omavalitsuse korraldus, lõimumisvaldkond, elamumajandus, turvalisus.

Toivo Riimaa - Liidu välissuhete alase töö korraldamine ja koordineerimine.

Arendusjuht **Ott Kasuri** - info- ja kommunikatsioonivaldkond, KOVide sõprussuhted, Euroopa Liidu 2021-2027 programmiperiood, sooline võrdõiguslikkus.

Juhiabi **Inga Köster** - Liidu asjaajamine, infohaldus, koosolekute, koolitus- ja koostööürituste korraldamine.

Nõunikud:

Tiina Üksvärav - õigusaktide ja nende eelnõudega seonduva temaatika analüüs ning haldamine.

Sirje Ludvig - üleriigiliste koolitus- ja koostööürituste korraldamine, rahvusvaheline koostöö ja projektides osalemine, liidu ajaloo kogumine, arhiveerimine ja säilitamine, büroo majandusküsimused, personalitöö.

Hille Ilves – haridus, noorsootöö, kultuur, sport.

Kaimo Käärman-Liive - Euroopa Liidu Regionide Komitee Eesti delegatsiooni ning Euroopa Nõukogu Kohalike ja Piirkondlike Omavalitsuste Kongressi (CLRAE) Eesti delegatsiooni töö sisuline ja tehniline koordineerimine, liidu esindamine EL institutsioonide ja rahvusvaheliste organisatsioonide komisjonide, töörühmade ja võrgustike töös ning projektides osalemine, riigihanked, informaatika, rahvastik, liidu kodulehe toimetamine.

Jüri Võigemast - kohaliku omavalitsuse korraldus

Kalle Toomet - planeeringud, ehitus, energeetika, maaelu.

Krista Kupits - keskkonnakaitse ja säästev areng, jäätmemajandus.

Mailis Kaljula - sotsiaalhoolekanne, tervishoid ja tervisekaitse, tööhõive, muinsuskaitse.

Märt Moll* - omavalitsuste eelarved, rahandus ja maksupoliitika, transport ja teed;

Marliis Rettau - Liidu avalikud suhted ja Liidu kodulehe toimetamine;

Liidu IKT kompetentsikeskus:

Henri Pook - KOV IKT strateegia ja tegevuskava.

Nevel Paju - KOV IKT tugiteenuste lahendused.

Liidu esindaja Brüsselis **Tiiu Madal** - kohaliku omavalitsuse valdkonnaga seonduv tegevus Euroopa Liidu institutsioonides Brüsselis ja liidu liikmetele sellekohase informatsiooni vahendamine.

Raamatupidaja **Ene Millert** - ELVL raamatupidamine, finantsaruandlus.

*lõpetas töölepingu omal soovil

Juunis 2019 alustati otsinguid inimese leidmiseks finantsnõuniku kohale. Aasta lõpus sõlmiti kokkulepe uue finantsnõuniku Toomas Johansoniga tööle asumiseks jaanuarist 2020.

Bürooruumide rendilepingu osas tekkisid erimeelsused Riigi Kinnisvara AS-ga, kui aprillis 2019 saadeti lepingumuudatuse teatis, mille kohaselt tõusid sisekoristuse hinnad mitmekordseks.

Kui algselt oli kokkulepe, et ELVL sõlmib üürilepingu ka I korruse rentimiseks, siis peale hinnatõusu teatist ei peetud seda enam võimalikuks. ELVL vaidlustas nii mahuka hinnatõusu sisekoristusele. Kohtuti RKASe esindajatega ja RKAS tunnistas, et nad eksisid juba esialgse lepingu sõlmimisel, kuid ei soostunud nõudest loobuma.

2019. aasta lõpus jõuti kokkuleppele üürilepingu sõlmimisel poole I korruse rendiks.

Detsembris 2019 kohandati ruumid vastavaks ja uuel aastal laienesime ka I korrusele.

Töötajate koolitus

2019. aasta veebruaris otsustas tegevdirektori kohusetäitja Jan Trei koostöös arendusjuhi Ott Kasuri ja nõuniku Sirje Ludvigiga algatada personalikoolituse tsükli.

Meeskonnatöö koolituse läbiviimisel käsitleti järgmisi teemasid:

Kuidas inimesed konkreetsete isiksustena võiksid meeskonnas koos töötades paremini kokku sobituda.

Kuidas kujundada suuremat ühtsustunnet ja tugevdada või edasi arendada oma meeskonna koostöökultuuri.

Kuidas leida üles meeskonna motivatsioon ühiste eesmärkide nimel pingutamiseks.

Kuidas leida üles meeskonna efektiivse toimimise takistused, saavutada kokkulepete parem elluviimine.

Kuidas saavutada rollide head tasakaalu.

Kuidas parendada meeskonna töökorraldust ja saada protsessid „paremini jooksmaks“.

Koolituse läbiviimiseks korraldati sihtotsing ja leiti koolitaja. Meeskonnatöö koolitus toimus 27.-28. mai 2019. Osalesid kõik büroo töötajad. Koolitusega jätkatakse aastal 2020.

Lisaks meeskonnakoolitustele korraldatakse büroos ka nõ Metsaülikooli päevi kaks korda aastas (sügisel ja kevadel), et arutada töökorralduslikke ja päevakajalisi teemasid. Selle raames toimub muuhulgas sügisel ajurünnak Linnade ja Valdade Päevade (LVP) teemade valimisel ning kevadisel üritusel tehakse LVP kokkuvõtte ning tagasiside analüüs.

Seoses sellega, et büroo läks üle Office 365 tarkvara kasutamisele, toimus augustis 2019 sisekoolitus MS Office 365 tavakasutajale. Kõik koolituse läbinud said vastava tunnistuse. Koolitajaks oli BCS Koolitus.

2019. aasta lõpus esitati ELVL büroo poolt Riigi Tugiteenuste Keskuse poolt välja kuulutatud meetmesse KOHALIKU OMAVALITSUSE ÜKSUSTE KOOSTÖÖ- JA TEENUSTE OSUTAMISE VÕIMEKUSE TÕSTMINE (01.10.2019-02.12.2019) koolitusprojekt „Edukuse võti - oskuslikud läbirääkimised strateegilises planeerimises ja poliitika kujundamises“, mis sai ka positiivse otsuse. Projekti tegevused viiakse läbi aastatel 2020-2021.

IV ELVL JUHTORGANID

Üldkoosolek

ELVL kõrgeim organ on Liidu liikmete esindajate üldkoosolek, mille kutsub kokku Liidu juhatus vähemalt kord kohalike omavalitsuste volikogude valimiste vahelisel perioodil. Üldkoosoleku toimumise vahelisel perioodil täidab üldkoosoleku ülesandeid Liidu kõiki liikmeid esindav ELVL volikogu.

Üldkoosoleku ainupädevuses on: Liidu tegevusperioodi aruande ja tegevussuundade kinnitamine; põhikirja vastuvõtmine ja muutmine; liikmemaksu määramise aluste kinnitamine; liidu reorganiseerimise või lõpetamise otsustamine.

2019. aastal üldkoosolekut ei toimunud.

ELVL volikogu

Üldkoosoleku toimumiste vahelisel perioodil täidab üldkoosoleku ülesandeid liidu kõiki liikmeid esindav volikogu.

Liidu volikogu pädevuses on liidu tegevussuundade elluviimise ja põhikirjaliste eesmärkide saavutamise korraldamine, aasta tegevuskava kinnitamine, omavalitsuspoliitiliste küsimuste otsustamine ja liidu tegevuse muude küsimuste otsustamine. Liidu volikogu töövorm on koosolek. Liidu volikogu koosoleku kutsub kokku juhatus vähemalt kord kvartalis. Liidu volikogu koosolekut juhatab juhatuse esimees või tema äraolekul üks aseesimeestest.

2019. aastal toimus viis volikogu koosolekut. Volikogu koosolekutel käsitleti allpool loetletud teemasid. Omavalitsusi puudutavatel aktuaalsetel teemadel tegid ettekandeid koosolekutele kutsutud esinejad.

- Kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest.

- Riigieelarve läbirääkimiste ajakava muudatustest.
- Eesti Linnade ja Valdade Liidu 2019. a eelarve kinnitamine.
- Audiitori määramine 2018-2019 raamatupidamise aastaaruande ülevaatuks.
- Eesti Linnade ja Valdade Liidu juhatuse ettepanekud RES 2020-2023 ja riigieelarve 2020.a läbirääkimisteks.
- Valitsuskomisjoni ja ELVL eelarveläbirääkimiste töörühmade koosseisude muudatused.
- Valitsuskabineti otsusest seoses ruumiloome ekspertrühma aruandega ning edaspidised tegevused.
- Ülevaade Eesti-Soome sõpruslinnade ja valdade kokkutuleku hetkeseisust Pärnus 24.-25. mail 2019.
- 12.-13. veebruaril 2019 toimunud XV Linnade ja Valdade Päevade kokkuvõte ja 2020 Linnade ja Valdade Päevade korraldamisest (18.-19. märts 2020).
- Radikaliseerumise varajane märkamine ja võrgustikutöö. Pärtel Preinvalts, Politsei-ja Piirivalveamet, vanemkorrakaitseametnik.
- ELVL juhatuse esimehe valimine.
- Vabariigi Valitsuse ja Eesti Linnade ja Valdade Liidu vahelise eelarveläbirääkimiste töökorra tutvustamine.
- Kohaliku omavalitsuse korralduse õiguslike aluste töörühma moodustamine.
- Eesti Linnade ja Valdade Liidu hankekorra kinnitamine.
- Ülevaade riigieelarve valdkonnatöörühmade läbirääkimistest.
- Valitsuskomisjoni ja ELVL eelarveläbirääkimiste töörühmade koosseisude muudatused.
- Kihnu Vallavolikogu 17. aprilli 2019 otsusest nr 12 (ELVL liikmeks astumine)
- Sotsiaalvaldkonna lähiaja muudatustest ja plaanidest. *Tanel Kiik, sotsiaalminister*; Pikaajalise hoolduse korralduse ja erivajadusega inimeste poliitika kaasajastamine. *Häli Tarum, sotsiaalministeeriumi hoolekande osakonna juhataja*
- KOV valdkonna tegevused Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammis ja ülevaade kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muutmise protsessist. *Sulev Valner, rahandusministeeriumi regionaalhalduspoliitika osakonna nõunik*
- Olmejäätmete ringlussevõtu tõhustamise ettepanekud ja lähiaja tegevused. *Kaupo Heinma, Keskkonnaministeeriumi asekanstler*
- ELVL volikogu poolt 03.04.2018 kinnitatud „Juhatus liikmetele juhatuses täidetud ülesannetega seotud kulude hüvitamise korra" muutmine.
- Liidu revisjonikomisjoni kontrollakti kinnitamine.
- Liidu 2018. aasta majandusaasta aruande kinnitamine.
- Ülevaade 2018 liidu eelarve täitmisest.
- Ülevaade riigieelarve läbirääkimistest Valitsuskomisjoniga.

- Ülevaade toimunud Eesti-Soome sõpruslinnade ja valdade kokkutulekust Pärnus 24.-25. mail 2019.
- Riigireform ja riigiasutuste väljaviimine. *Jaak Aab*, riigihalduse minister
- Kohalike omavalitsuste teenustasemete projekt. *Andrus Jõgi*, rahandusministeeriumi kohalike omavalitsuste finantsjuhtimise osakonna nõunik
- EL Regioonide Komitee mandaadiperiood 2020-2025, Eesti delegatsiooni liikmete kandidaatide nimetamine ja esitamine riigihalduse ministrile.
- ELVL eelarve 2019. aasta 6 kuu täitmine.
- Eesti Linnade ja Valdade Liidu 2020. aasta liikmemaksu kinnitamine.
- Kandidaadi esitamine Euroopa Mereliste Äärealade Konverentsi Poliitikabüroo asendusliikmeks ja Saarte komisjoni büroo liikmeks.
- Esindajate muutmine eelarveläbirääkimiste töörühmades.
- Ülevaade riigikaitseeaduse eelnõu menetlusest.
- Strateegia "Eesti 2035" tutvustamine. *Magnus Urb*, Rahandusministeeriumi riigieelarve osakonna nõunik
- Analüüs-uuring kohalike teede teehoiu rahastamisvajaduse väljaselgitamiseks ja rahalise kohustuse võtmine.
- Valimiskorra tutvustamine juhatuse liikme valimiseks ja juhatuse liikme valimine.
- Eesti Linnade ja Valdade Liidu 2019 eelarve 9 kuu täitmine.
- ELVL koosseis, ametinimetused ja palgamäärad.
- Eesti Linnade ja Valdade Liidu 2020 eelarveprojekt.
- Eesti Linnade ja Valdade Liidu juhatuse ettepanekud RES 2021-2024 ja riigieelarve 2021.a läbirääkimisteks.
- Muudatused eelarveläbirääkimiste töörühmades.
- Eesti Linnade ja Valdade Liidu 100. juubeliürituse korraldamine.
- Linnade ja Valdade Päevade korraldamisest 18.-19.märts 2020.

ELVL juhatuse tegevus

Eesti Linnade ja Valdade Liitu juhib ja esindab 13-liikmeline juhatuse. Juhatuse valib liidu volikogu oma liikmete hulgast. Liidu volikogus Tallinna esindavate liikmete hulgast juhatuse ühe liikme nimetab Tallinna linn. Juhatuse pädevuses on liidu volikogus ja üldkoosolekul arutatavate küsimuste ettevalmistamine, õigusaktide eelnõude kooskõlastamise korraldamine, avalikkuse informeerimine liidu tegevusest ja teised põhikirjalised ülesanded.

Juhatuse koosolekud toimuvad vastavalt vajadusele, kuid mitte harvemini kui 2 korda kvartalis.

Linnade ja Valdade Liidu juhatuse koosseis 2019. aastal:

Esimees:

Taavi Aas, Tallinna linnapea, veebruar 2018 - 02.05.2019

Tiit Terik, Tallinna Linnavolikogu esimees, alates 14.05.2019

Aseesimehed:

Pipi-Liis Siemann, Türi vallavanem

Mihkel Juhkami, Rakvere Linnavolikogu esimees

Liikmed:

Anti Allas, Võru linnapea

Priit Lomp, Kastre vallavanem

Tarmo Tammiste, Narva linnapea (kuni november 2019)

Ljudmila Jantšenko, Kohtla-Järve linnapea (alates 12. november 2019)

Georg Pelisaar, Põlva vallavanem

Anneli Ott, Võru Linnavolikogu liige

Kurmet Mürsepp, Antsla abivallavanem

Siim Suursild, Pärnu abilinnapea

Margus Lepik, Valga vallavanem

Urmas Klaas, Tartu linnapea

Mart Vörklaev, Rae vallavanem (sügisest 2019 Rae vallavolikogu liige)

2019. aastal toimus 10 juhatuse koosolekut. Koosolekutel käsitleti allpool loetletud teemasid:

- Ülevaade riigi poolt kohalikele omavalitsustele ülesannete võimaliku üleandmise protsessi hetkeseisust. *Mart Uusjärv, Rahandusministeeriumi regionaalhalduspoliitika osakonna juhataja, Sulev Liivik, Rahandusministeeriumi kohalike omavalitsuste finantsjuhtimise osakonna juhataja*
- Kohalike omavalitsuste tugiteenuste ja nende parendamise analüüsist - ülevaade plaanitavast. *Mart Uusjärv, Rahandusministeeriumi regionaalhalduspoliitika osakonna juhataja, Sulev Liivik, Rahandusministeeriumi kohalike omavalitsuste finantsjuhtimise osakonna juhataja*
- Kohalike omavalitsuse tulubaasi ja riigieelarveliste eraldiste muutused 2017, 2018, 2019
- ELVL tulubaasi tugevdamise ettepanekute kavandamine riigi eelarvestrateegia 2020 -2023 ettevalmistamiseks
- ELVL toetuse taotluse esitamine Rahandusministeeriumile „Kohaliku omavalitsuse volikogu liikme käsiraamat“ uuendamiseks
- Soome Kuntaliitto ja Eesti Linnade ja Valdade Liidu koostöökokkuleppe aastateks 2015-2018 uuendamise aastateks 2019-2021 ettevalmistamine

- Informatsioon muudatuste kavandamise arutelude hetkeseisust erivajadustega inimeste poliitikas ning jätkusuutliku pikaajalise hoolduse süsteemi loomise ning hoolduskoormuse vähendamise kavast
- Maa-ameti taotlus aadressiandmete korrastamise kontaktisiku määramiseks
- Eesti-Soome sõpruslinnade ja valdade kokkutulek Pärnus 24.-25. mail 2019
- Elanike arv 01.01.2018 ja 01.01.2019 ja rahvastikuregistri seaduse rakendumise mõju elanike arvu arvestuses
- Ettepanekute kavandamise järgmised etapid Valitsuskomisjoni ja ELVL 2019. aastal toimuvateks eelarveläbirääkimisteks
- XV Linnade ja Valdade Päevad 12.-13. veebruaril 2019 Hotell Viru konverentsikeskuses
- Täiskasvanud õppija nädal veebruaris 2019
- Eesti Linnade ja Valdade Liidu 2019 eelarve projekti arutelu
- Eesti Linnade ja Valdade Liidu ettepanekud riigieelarve 2020 läbirääkimisteks
- ELVL büroo tegevdirektori asendamine
- Ülesannete üleandmisest kohaliku omavalitsuse üksustele
- Ruumiloome ekspertrühma aruanne ja ettepanekud
- Eesti Linnade ja Valdade Liidu osalemine Norra rahvusvahelises projektis "Paremad töötingimused avaliku sektori sotsiaaldialoogi kaudu"
- Ülevaade Eesti-Soome sõpruslinnade ja valdade kokkutuleku hetkeseisust Pärnus 24.-25. mail 2019
- 12.-13. veebruaril 2019 toimunud XV Linnade ja Valdade Päevade kokkuvõte ja järgmiste Linnade ja Valdade Päevade kavandamisest
- Jäätmeseaduse eelnõu 495 SE menetlemisest Riigikogus
- Pilootprojekt kaheksale KOVle: „Õpetaja töö- ja palgakorralduse aluste kaasajastamine üldhariduskoolides"
- Konverentsist „Tugev omavalitsus = tugev riik"
- Koolide digitaristu kaasajastamine 2019-2022 tegevuskava
- Kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest. *Ave Viks, Rahandusministeeriumi regionaalhalduspoliitika osakonna nõunik; Toomas Sepp, Tallinna linnasekretär*
- Riigieelarve läbirääkimiste ajakava muudatustest. *Sulev Liivik, Rahandusministeeriumi kohalike omavalitsuste finantsjuhtimise osakonna juhataja*
- Eesti Linnade ja Valdade Liidu 2019. a eelarve kinnitamine
- Audiitori määramine 2018-2019 raamatupidamise aastaaruande ülevaatuks.
- Eesti Linnade ja Valdade Liidu juhatuse ettepanekud RES 2020-2023 ja riigieelarve 2020.a läbirääkimisteks
- Valitsuskomisjoni ja ELVL eelarveläbirääkimiste töörühmade koosseisude muudatused
- Valitsuskabineti otsusest seoses ruumiloome ekspertrühma aruandega ning edaspidised tegevused
- Ülevaade Eesti-Soome sõpruslinnade ja valdade kokkutuleku hetkeseisust Pärnus 24.-25. mail 2019
- 12.-13. veebruaril 2019 toimunud XV Linnade ja Valdade Päevade kokkuvõte ja 2020 Linnade ja Valdade Päevade korraldamisest (18.-19. märts 2020)

- Ülevaade toimunud KOV juhtide arenguprogrammist, arenguprogrammide jätkamise võimalused ja ELVL roll selles. *Ave Viks, Rahandusministeeriumi regionaalhalduspoliitika osakonna nõunik*
- Kohalike omavalitsuste kinnisvaraga seotud informatsiooni kogumine ja kinnisvara haldamise infosüsteemi lahendused. *Sulev Liivik, Rahandusministeeriumi kohalike omavalitsuste finantsjuhtimise osakonna juhataja; Mari Kalma, Rahandusministeeriumi kohalike omavalitsuste finantsjuhtimise osakonna peaspetsialist*
- Kohaliku omavalitsuse korralduse õiguslike aluste töörühma loomisest
- Eesti Linnade ja Valdade Liidu hankekorra arutelu
- Vabariigi Valitsuse ja Eesti Linnade ja Valdade Liidu vahelise eelarveläbirääkimiste töökorra arutelu
- Otepää Vallavolikogu 21. märtsi 2019 otsusest nr 1-3/18
- Ülevaade Eesti Linnade ja Valdade Liidu hariduse ja noorsootöö valdkonna töörühma ettepanekutest 2020 riigieelarve läbirääkimisteks
- Ülevaade töö-, sotsiaali- ja tervisevaldkonna töörühma täiendustest ELVL RES 2020-2023 ja RE 2020 läbirääkimisteks
- Eesti täiskasvanute gümnaasiumite juhtide ühine pöördumine ELVLi poole (22.03.19)
- Eesti Linnade ja Valdade Liidu suvepäevadest 02.-04. august 2019. a Voore Puhkekeskuses
- Sotsiaalvaldkonna lähiaja muudatustest ja plaanidest. *Tanel Kiik, sotsiaalminister; Pikaajalise hoolduse korralduse ja erivajadusega inimeste poliitika kaasajastamine. Sotsiaalministeeriumi hoolekande osakonna juhataja Häli Tarum*
- KOV valdkonna tegevused Vabariigi Valitsuse tegevusprogrammis ja ülevaade kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse muutmise protsessist. *Sulev Valner, rahandusministeeriumi regionaalhalduspoliitika osakonna nõunik*
- Olmejäätmete ringlussevõtu tõhustamise ettepanekud ja lähiaja tegevused. *Kaupo Heinma, Keskkonnaministeeriumi asekancler*
- ELVL volikogu poolt 03.04.2018 kinnitatud „Juhatuse liikmetele juhatuses täidetud ülesannetega seotud kulude hüvitamise korra" muutmine
- Liidu revisjonikomisjoni kontrollakti kinnitamine
- Liidu 2018. aasta majandusaasta aruande kinnitamine
- Ülevaade 2018 liidu eelarve täitmisest
- Ülevaade riigieelarve läbirääkimistest Valitsuskomisjoniga
- Ülevaade toimunud Eesti-Soome sõpruslinnade ja valdade kokkutulekust Pärnus 24.-25. mail 2019
- KOV infosüsteemide Rahandusministeeriumilt ülevõtmine ELVLile
- Nõusoleku andmine linnapeade pakti toetajaks liitumiseks
- ELVL ja RKAS vahel sõlmitud Roosikrantsi 12/1 üürilepingu muutmine
- HTMi eraldatava riigieelarvelise toetuse kasutamise leping KOV haridusjuhtide koolitamiseks
- ELVL tegevdirektori asendamine
- Eesti IV Omavalitsuspäevad 19.-20. septembril 2019 aastal Pärnus
- Vormsi Vallavolikogu ELVL liikmeks astumise otsus nr 8, 21.06.19
- Informatsioon kohtumisest Riigi Infosüsteemiga Ametiga
- Vene Föderatsiooni Linnade Liidu ettepanek koostöök

- Kõrgõzstani (Kirgiisi Vabariigi) delegatsiooni visiit Eestisse ja Lätti 22.-25. 09.2019
- Kandidaadi esitamine Euroopa Mereliste Äärealade Konverentsi Poliitikabüroo asendusliikmeks ja Saarte komisjoni büroo liikmeks
- HTMi info hariduslike erivajadustega õpilaste koolidega seonduvast
- Informatsioon seoses 2020 riigieelarve läbirääkimistega
- Ülevaade Eesti Regionaalse ja Kohaliku Arengu Sihtasutus tegevusest (sh majandustegevusest). *Reljo Saarepera, ERKAS SA juhatuse liige*
- ELVL tegevdirektori ametisse nimetamine
- EL Regionide Komitee mandaadiperiood 2020-2025, Eesti delegatsiooni liikmete kandidaatide esitamine ELVL volikogule
- Eesti Linnade ja Valdade Liidu 2020. aasta liikmemaksu kinnitamise ettepanek volikogule
- ELVL ja RKAS vahel sõlmitud Roosikrantsi 12/1 üürilepingu muutmine
- Riigikogu menetluses olevast Kodakondsuse seaduse ning põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muutmise seaduse eelnõust 57 SE
- ELVL ja RKAS vahel sõlmitud Roosikrantsi 12/1 üürilepingu muutmine
- Eesti Linnade ja Valdade Liidu 2020 eelarveprojekti arutelu
- Eesti Linnade ja Valdade Liit 100 juubeliürituse arutelu
- Eesti V Omavalitsuspäeva korraldamisest 2020. aastal
- Analüüs-uuring kohalike teede teehoiu rahastamisvajaduse väljaselgitamiseks ja rahalise kohustuse võtmine
- Kokkuvõtte Valitsuskomisjoni ja ELVL 2020 aasta eelarveläbirääkimiste lõpp-protokolli kujunemisest <https://www.elvl.ee/2020-labiraakimised> ning ettepanekute kavandamine järgmise aasta eelarveläbirääkimisteks
- Linnade ja Valdade Päevade korraldamisest 18.-19.märts. 2020
- Eesti Regionaalse ja Kohaliku Arengu Sihtasutus (ERKAS) tegevusest
- Detsentraliseerimise analüüsi tutvustamine. Mart Uusjärv, Rahandusministeeriumi regionaalhalduspoliitika osakonna juhataja
- Riigi Kinnisvara AS lepingu muudatused
- Eesti Linnade ja Valdade Liidu 100 juubeliürituse korraldamine
- Analüüs-uuring kohalike teede teehoiu rahastamisvajaduse väljaselgitamiseks ja rahalise kohustuse võtmine
- Eesti Linnade ja Valdade Liidu 2019 eelarve 9 kuu täitmine
- ELVL koosseis, ametinimetused ja palgamäärad
- Eesti Linnade ja Valdade Liidu 2020 eelarveprojekti arutelu
- Eesti Regionaalse ja Kohaliku Arengu Sihtasutus (ERKAS) tegevusest
- Eesti Linnade ja Valdade Liidu juhatuse ettepanekud RES 2021-2024 ja riigieelarve 2021.a läbirääkimisteks
- HTM/19-1022 - Põhikooli ja gümnaasiumi õpetaja töötasu alammäär
- Apteegireformist
- Teenuste detsentraliseerimise analüüsi lähteülesande arutelu. Kaie Küngas, Rahandusministeeriumi regionaalhalduspoliitika osakonna nõunik; Jan Trei, ELVL asedirektor
- Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsiooni ja sotsiaalvaldkonna juhtide pöördumistest seoses laste ja lastekaitsetöötajate kajastamisest meedias

- Tallinna Ülikooli KOV avalike teenuste arendusprogrammist
- Pöördumine seoses õpetajate lisatasude vähendamisega 2020. aasta riigieelarves (SDE Omavalitsuskogu 16.11.19)
- Ettepanek ELVL juhatusel - lasteaiaõpetajate töötasu kasvu tõstmisest
- SA Innove ettepanek ELVL-ile 02.12.19
- 2020. aasta juhatuse ja volikogu koosolekute ajakava
- Lastekaitse Liidu ettepanekust – lastekaitsepäev riiklikuks tähtpäevaks ja lipupäevaks
- Jäätme- ja pakendiseaduse muutmise eelnõu menetlemise käigust
- Tervisekeskuste mehitamisest perearstide meeskonnaga

V ELVL TEGEVUS LIIKMETE ÜHISHUVIDE ESINDAMISEL

ELVL tegevuses pühenduti 2019. aastal enim järgmistele valdkondadele:

- ✓ Läbirääkimistele Vabariigi Valitsusega (sealhulgas valitsuskomisjonis ja töörühmades osalemine).
- ✓ Eelnõude kooskõlastamisele.
- ✓ Linnade ja Valdade Päevade korraldamisele.
- ✓ Eesti-Soome sõpruslinnade ja valdade kokkutulekust Pärnus 24.-25. mail 2019
- ✓ kohalike teede teehoiu rahastamisvajaduse väljaselgitamine ja rahalise kohustuse võtmine
- ✓ KOV infosüsteemide Rahandusministeeriumilt ülevõtmine ELVLile ja IKT Kompetentsikeskuse töö
- ✓ Üürilepingust tulenevate probleemide lahendamine RKASega
- ✓ Keskkonnaga seotud teemad (vesi, jäätmed, reostus, keskkonnakaitse).

Liikmete huvide esindamine ja õiguste kaitse

2019. aastal jätkasid ELVL esindajad osalemist erinevates töörühmades ja komisjonides nii rahanduse, keskkonnakaitse, sotsiaalhoolekande, hariduse kui ka muudes valdkondades. Erinevate komisjonide, töörühmade ja büroo töötajate töö tulemusel on antud märgatav panus õigusaktide väljatöötamise ja muutmise protsessis.

Õigusaktide eelnõude menetlemise käigus kohalike omavalitsuste huvide kaitsmiseks on oluline seisukohtade ning märkuste ja ettepanekute esitamine enne eelnõu Vabariigi Valitsusele esitamist või ministri õigusakti andmist eelnõu kooskõlastamisel (või vajadusel mittekooskõlastamisel) eelnõude infosüsteemi (EIS) vahendusel. Eelnõud vaadatakse läbi ja saadetakse büroo poolt liidu liikmetele ettepanekute tegemiseks ja arvamuse avaldamiseks.

2019. aastal menetleti EISi raames kooskõlastamisstaadiumis üle 100 eelnõu (seadused, seaduste väljatöötamiskavatsused, Vabariigi Valitsuse ja ministrite õigusaktid), mis puudutasid kohalike omavalitsuste tegevust otseselt või kaudsemalt. ELVL-le kooskõlastamiseks esitatud õigusaktide loend koos tulemustega on toodud lisas.

Samuti esitati arvamusi ja tähelepanekuid eelnõude tööversioonide, Riigikogu menetluses olevate eelnõude jms kohta.

ELVL esindajad osalesid omapoolse panusega ka eelnõude väljatöötamis-stadiumis, enne nende kooskõlastamiseks või arvamuse avaldamiseks esitamist, kas kuuludes eelnõu ettevalmistavasse töögruppi või olles kaasatud muul moel, sh osaledes aruteludel, esitades tähelepanekuid kehtivate seaduste probleemkohtade kaardistamiseks või seisukohti võimalike kavandatavate regulatsioonide osas. Arvamusi on antud mh selgitustaotlustele vastamise tähtaega puudutavates küsimustes; kehtiva korteriomandi- ja korteriühituseaduse hetkeolukorra, probleemide, vajaduste ja ootuste kohta.

Arvamusi, seisukohti ja ettepanekuid eelnõude ja seaduse muutmise küsimustes, on esitatud Riigikogule nii omal algatusel, kui ka Riigikogu komisjonide taotlusel. Muuhulgas on esitatud arvamusi ja seisukohti Riigikogu komisjonidele järgmiste eelnõude ja ettepanekute kohta:

jäätmeseaduse eelnõu (495 SE); maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse muutmise ning sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (735 SE); põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ning erakooliseaduse muutmise seaduse eelnõu (39 SE); kodakondsuse seaduse ning põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muutmise seaduse eelnõu (57 SE); keskkonnaseadustiku üldosa seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu (55 SE); kohaliku omavalitsuse volikogu liikmete õiguste kaitse halduskohtus.

Ülevaade eelnõude kooskõlastamisest ELVL poolt eelnõude infosüsteemis (EISis)

	Algatatud	Min	Pealkiri	Liik	Tähtaeg	Tulemus
1	19.11.2018	MKM	Liiklusseaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seaduse eelnõu	S	11.01.2019	KM
2	30.11.2018	JUM	Võlaõigusseaduse muutmise seaduse eelnõu	S	04.01.2019	KV
3	07.12.2018	SIM	Eesti VV ja Soome VV vahelise rahvastiku registreerimise kokkuleppe eelnõu	VK	03.01.2019	KV
4	10.12.2018	RAM	Planeerimisseaduse muutmise seaduse eelnõu VTK	VTK	11.01.2019	KM
5	13.12.2018	SIM	Tuleohutuse seaduse, looduskaitseaduse ja metsaseaduse muutmise seaduse eelnõu	S	17.01.2019	MitteK
6	13.12.2018	SOM	Sotsiaalkaitseministri 26.02. 2018 määruse nr 4 "Puuetega inimeste eluaseme füüsiline kohandamine" muutmise	MM	02.01.2019	KM
7	21.12.2018	SOM	Rahvastiku tervise arengukava 2020-2030 eelnõu	VK	18.01.2019	KM
8	04.01.2019	RAM	"Väikesaarte nimistu kehtestamine"	VM	18.01.2019	KV
9	04.01.2019	RAM	Riigihalduse ministri 12.10.2018 määruse nr 40 "Kohaliku omavalitsuse hoolekandeesutuste hoonete energiatõhusaks muutmiseks ja hoolekandeesutuste energiatõhusate hoonete rajamiseks antava toetuse kasutamise tingimused ja kord" muutmise	MM	10.01.2019	KK

10	09.01.2019	SOM	Sotsiaalkaitseministri 29.04. 2016 määruse nr 28 "Sotsiaalhoolekandevalaste statistiliste aruannete koostamise nõuded" muutmise	MM	23.01.2019	KM
11	11.01.2019	SIM	Siseturvalisuse arengukava 2020 - 2030	VK	28.01.2019	KV
12	14.01.2019	SIM	Vabariigi Valitsuse määruste muutmise seoses maaüksuste erastamise korral Siseministeeriumi seisukoha andmisega	VM	04.02.2019	KV
13	14.01.2019	SIM	Perekonnaseisutoimingute seaduse, nimeseaduse ja rahvastikuregistri seaduse alusel kohaliku omavalitsuse üksuse riikliku ülesande täitmisel tehtava toimingute eest tasutava riigilõivu vastuvõtmise, tagastamise ja aruandluse kord	MM	22.01.2019	KM
14	18.01.2019	RAM	Riigihalduse ministri 11.10.2017 määruse nr 72 "Asustusüksuste nimistu kinnitamine ning nende lahkmeejoonte määramine" muutmise	MM	28.01.2019	KV
15	21.01.2019	MKM	Veebilehe ja mobiilirakenduse ligipääsetavuse nõuded ning ligipääsetavust kirjeldava teabe avaldamise kord	MM	04.02.2019	KV
16	29.01.2019	HTM	Haridus- ja teadusministri 21.06.2016 määruse nr 44 "Hariduslike erivajadustega õpilastele suunatud põhikoolide võrgu korrastamine perioodil 2014-2020" muutmise	MM	11.02.2019	KV
17	01.02.2019	RAM	Siseministri määruste muutmise	MM	11.02.2019	KV
18	01.02.2019	KEM	Üleujutusega seotud riskide hindamise aruande, maandamiskava ja ajakohastatud maandamiskava sisu nõuded ning üleujutusohupiirkonna ja üleujutusega seotud riskipiirkonna kaardile märgitavate andmete loetelu	MM	15.02.2019	KV
19	06.02.2019	HTM	Munitsipaal- ja erakoolid, mille juures olevas või mille juurde moodustatavas õpilaskodus on riiklikult toetatavad õpilaskodu kohad, ning riiklikult toetatavate kohtade arv nendes koolides	MM	19.02.2019	KV
20	06.02.2019	HTM	Vabariigi Valitsuse 21.04.2014 määruse nr 53 "Õpilaskodutoetuse kasutamise tingimused ja kord ning toetuse jaotus koolide pidajate vahel" muutmise	VM	27.02.2019	KM
21	13.02.2019	SOM	Isikuandmete kaitse seaduse rakendamise seadusega seotud valdkonna eest vastutava ministri määruste muutmise	MM	15.02.2019	KV
22	14.02.2019	HTM	Vabariigi Valitsuse 10.05.2018 määruse nr 38 "Riiklike haridusstipendiumide ja -preemiade määramise tingimused ja kord" muutmise	VM	21.02.2019	KM
23	20.02.2019	SOM	Sotsiaalkaitseministri määruste muutmise	MM	27.02.2019	KV
24	21.02.2019	MKM	Korterelamute rekonstrueerimise toetuse andmise tingimused ja kord	MM	04.03.2019	KM
25	27.02.2019	JUM	Eesti lipu heiskamine leinalipuna 25. märtsil 2019. aastal	VK	06.03.2019	KK
26	27.02.2019	RAM	Riigihalduse ministri 14. 07. 2016. a määruse nr 35 „Toetuse andmise tingimused ...” muutmise	MM	13.03.2019	KV

27	12.03.2019	RAM	Haldusüksuste piiride muutmine territooriumiosa üleandmisega	VM	26.03.2019	KV
28	18.03.2019	RAM	Maakondade arengustrateegiate elluviimise toetusmeede	MM	29.03.2019	KM
29	22.03.2019	RAM	Riigihalduse ministri 11.10.2017 määruse nr 72 "Asustusüksuste nimistu kinnitamine ning nende lahkmejoonte määramine" muutmine	MM	05.04.2019	KV
30	25.03.2019	RAM	Riigihangete seaduse muutmise seaduse väljatöötamise kavatsus	VTK	14.05.2019	KM
31	27.03.2019	RAM	Riigihalduse ministri 11.10.2017 määruse nr 72 "Asustusüksuste nimistu kinnitamine ning nende lahkmejoonte määramine" muutmine	MM	04.04.2019	KV
32	02.04.2019	MKM	13.07.2017 määruse nr 38 "Kohaliku omavalitsuse üksuse elamufondi arendamiseks juhtumipõhise investeringutoetuse andmise tingimused ja kord"	MM	16.04.2019	KV
33	03.04.2019	SOM	Tubakaseaduse muutmise seaduse eelnõu	S	19.04.2019	KV
34	05.04.2019	MKM	Ettevõtlus- ja infotehnoloogiainistri 11.12.2018 määruse nr 63 "Hoone energiatõhususe miinimumnõuded" jm määruste muutmine	MM	22.04.2019	KV
35	05.04.2019	MKM	23.09.2016 määruse nr 105 "Infosüsteemide andmevahetuskiht" ja 28.02.2008 määruse nr 58 "Riigi infosüsteemi haldussüsteem" muutmine	VM	29.04.2019	KV
36	09.04.2019	KAM	Soodla harjutusvälja riigi eriplaneeringu ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine	VK	10.05.2019	KV
37	11.04.2019	RAM	Haldusüksuste piiride muutmine Kiili ja Saku vallas territooriumiosa üleandmisega	VM	25.04.2019	KV
38	11.04.2019	RAM	Riigihalduse ministri 20.01.2016 määruse nr 5 "Toetuse andmise tingimused regionaalsete kompetentsikeskuste arendamiseks" muutmine	MM	25.04.2019	KV
39	17.04.2019	MKM	Majandus- ja taristuministri 25. juuni 2015. a määruse nr 72 „Riigiteede liigid ja riigiteede nimekiri“ muutmine	MM	03.05.2019	KM
40	24.04.2019	MKM	Vabariigi Valitsuse 19. juuni 2015. a määruse nr 69 „Ehitisregistri põhimäärus“ muutmine	VM	16.05.2019	KM
41	24.04.2019	KUM	„Mälestise liikide ja muinsuskaitseala riikliku kaitse üldised kriteeriumid ning muinsuskaitsealal asuvate ehitiste väärtusklassid“	MM	02.05.2019	KM
42	02.05.2019	RAM	11. oktoobri 2017. a määruse nr 72 „Asustusüksuste nimistu kinnitamine ning nende lahkmejoonte määramine“ muutmine	MM	16.05.2019	KV
43	03.05.2019	JUM	Perekonnaseaduse, tsiviilkohtumenetluse seadustiku ja täitemenetluse seadustiku muutmise seaduse eelnõu väljatöötamise kavatsus	VTK	07.06.2019	KM
44	10.05.2019	KEM	Keskkonnaministri määrus „Veesõidukite hoidmise ja kasutamise nõuded“	MM	24.05.2019	KV
45	15.05.2019	RAM	Kohanimeseaduse muutmise eelnõu väljatöötamise kavatsus	VTK	05.06.2019	KM

46	21.05.2019	KEM	Kanalisatsiooniehitise planeerimise, ehitamise ja kasutamise nõuded ning kanalisatsiooniehitise kuja täpsustatud ulatus	MM	04.06.2019	KM
47	21.05.2019	RAM	Riigihalduse ministri 11. oktoobri 2017. a määruse nr 72 „Asustusüksuste nimistu kinnitamine ning nende lahkmejoonte määramine” muutmine	MM	04.06.2019	KV
48	23.05.2019	RAM	Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse eelnõu väljatöötamiskavatsus	VTK	13.06.2019	KM
49	28.05.2019	KEM	Keskkonnaseadustiku üldosa seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus	S	11.06.2019	KM
50	03.06.2019	KEM	Haljastuses, rekultiveerimisel ja põllumajanduses kasutatava reoveesette kvaliteedi piirväärtused ning kasutamise nõuded	MM	17.06.2019	KV
51	04.06.2019	SIM	Vabariigi Valitsuse määruste muutmine (nimeseaduse ja rahvastikuregistri seaduse rakendusaktid)	VM	27.06.2019	KV
52	04.06.2019	HTM	Riigieksamite vormid ja ajad, ühtsete põhikooli lõpueksamite ning tasemetööde õppeained, vormid ja ajad 2019/2020. õppeaastal	MM	18.06.2019	KV
53	04.06.2019	HTM	Kodakondsuse seaduse ning põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muutmise seadus	S	26.06.2019	MitteK
54	05.06.2019	SIM	Regionaalministri ja siseministri määruste muutmine (rahvastikuregistri seaduse, nimeseaduse ja perekonnaseisutoimingute seaduse rakendusaktid)	MM	12.06.2019	KV
55	11.06.2019	JUM	Kriminaalpoliitika põhialused aastani 2030	RO	21.06.2019	KV
56	13.06.2019	RAM	Kagu-Eesti ettevõtluse arengu toetusmeede	MM	21.06.2019	KV
57	14.06.2019	KEM	Veekeskonnariskiga tegevuse registreerimise taotluse ja registreeringu andmekoosseis	MM	01.07.2019	KV
58	14.06.2019	HTM	Toetuse andmise tingimuste kehtestamine tegevuse „Koolide IKT taristu“ elluviimiseks	KK	01.07.2019	KV
59	17.06.2019	SIM	Pääteseaduse ja relvaseaduse muutmise seadus	S	09.07.2019	KM
60	18.06.2019	SIM	Nimeseadus	S	10.07.2019	KM
61	18.06.2019	SOM	Sotsiaalkaitseministri 20. detsembri 2017. a määruse nr 63 "Asendushooldusteenuse osutamisel last vahetult kasvatava isiku täienduskoolituse tingimused ja kord" muutmine	MM	03.07.2019	KV
62	20.06.2019	KUM	Spordiseaduse ja tulumaksuseaduse muutmise seaduse eelnõu	S	12.07.2019	KV
63	20.06.2019	JUM	Täitesüsteemi ümberkorraldamise kontseptsioon		09.08.2019	KV
64	21.06.2019	JUM	Riigikaitse seadus	S	23.08.2019	KM
65	04.07.2019	KEM	Keskkonnaministri 20.12.2013 määruse nr 76 „Topograafiliste andmete hõive kord ja üldist tähtsust omavad topograafilised nähtused“ muutmine	MM	18.07.2019	KV
66	09.07.2019	JUM	Karistusseadustiku ja väärteomenetluse seadustiku muutmise seadus (Euroopa Liidu õigusest tulenevad rahatrahvid)	S	05.08.2019	KV

67	15.07.2019	SIM	Rahvastikuregistri seaduse, perekonnaseisutoimingute seaduse ja riigilõivuseaduse muutmise seadus	S	05.08.2019	KM
68	15.07.2019	MKM	Ettevõtlus- ja infotehnoloogiainistri 1. novembri 2018. a määruse nr 57 „Kasutusest välja langenud hoone lammutamise toetuse tingimused ja kord“ muutmise	MM	29.07.2019	KM
69	18.07.2019	MKM	Lasterikaste perede kodutoetuse kasutamise tingimused ja kord	MM	01.08.2019	KM
70	19.07.2019	RAM	Perioodi 2014-2020 struktuuritoetuse seaduse ja välissuhtlemisseaduse muutmise seadus	S	30.08.2019	KV
71	31.07.2019	RAM	Statistikaameti 2020.–2024. aastal tehtavate statistikatööde loetelu	VK	22.08.2019	KM
72	31.07.2019	RAM	Planeeringu vormistamisele ja ülesehitusele esitatavad nõuded	MM	12.08.2019	KM
73	05.08.2019	HTM	Õpetaja ja tugispetsialisti lähtetoetuse taotlemise, maksmise ja tagasinõudmise kord	MM	16.08.2019	KV
74	28.08.2019	RAM	Riigihalduse ministri 11. oktoobri 2017. a määruse nr 72 „Asustusüksuste nimistu kinnitamine ning nende lahkmejoonte määramine“ muutmise	MM	11.09.2019	KV
75	29.08.2019	SIM	Liiga laialdase kasutusega perekonnanimede loetelu	MM	19.09.2019	KV
76	09.09.2019	RAM	Riigihalduse ministri 12. oktoobri 2018. a määruse nr 40 „Kohaliku omavalitsuse hoolekandeesutuste hoonete energiatõhusaks muutmiseks ja hoolekandeesutuste energiatõhusate hoonete rajamiseks antava toetuse kasutamise tingimused ja kord“ muutmise	MM	16.09.2019	KV
77	13.09.2019	SIM	Siseministri 3. jaanuari 2019. aasta määruse nr 2 „Elukohaandmete rahvastikuregistrisse kandmise kord, vormid ja nende täitmise juhend“ muutmise	MM	27.09.2019	KV
78	19.09.2019	SOM	Nõuded suplusveele ja supelrannale	MM	26.09.2019	KM
79	23.09.2019	KEM	Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis	MM	07.10.2019	KV
80	26.09.2019	SOM	Sotsiaalhoolekande seaduse muutmise väljatöötamiskavatsus	VTK	24.10.2019	KM
81	27.09.2019	SIM	Korralduse seaduse, kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse, ühistranspordiseaduse ja väärteomenetluse seadustiku muutmise seaduse eelnõu väljatöötamise kavatsus	VTK	18.10.2019	KM
82	30.09.2019	KEM	Nõuded reovee puhastamise ning heit-, sademe-, kaevandus-, karjääri- ja jahutusvee suublasse juhtimise kohta, nõuetele vastavuse hindamise meetmed ning saasteainesisalduse piirväärtused	MM	07.10.2019	KM
83	02.10.2019	HTM	Perioodi 2014–2020 hariduslike erivajadustega õpilastele suunatud põhikoolide õppehoonete investeringute kava kinnitamine	VK	23.10.2019	KV

84	16.10.2019	HTM	Põhikooli ja gümnaasiumi õpetaja töötasu alammäär	VM	06.11.2019	KM
85	16.10.2019	HTM	Õppekoha tegevuskulu piirmäär ühe kuu kohta 2020. aastal	VM	06.11.2019	KV
86	18.10.2019	SOM	Rahvatervise seadus	S	08.11.2019	KM
87	22.10.2019	HTM	Haridusvaldkonna Arengukava koostamise ettepaneku heakskiitmine	VK	12.11.2019	KV
88	23.10.2019	HTM	Noortevaldkonna Arengukava koostamise ettepaneku heakskiitmine	VK	13.11.2019	KV
89	23.10.2019	KEM	Veemajanduskava ja meetmeprogrammi sisu nõuded	MM	30.10.2019	KV
90	25.10.2019	KEM	Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditundliku ala määramine ja põllumajandusliku tegevuse piirangud nitraaditundlikul alal	VM	01.11.2019	KM
91	31.10.2019	MKM	Turismiseaduse jt seaduste muutmise seadus	S	20.11.2019	KM
92	01.11.2019	MKM	Ehitusseadustiku, ehitusseadustiku ja planeerimisseaduse rakendamise seaduse ja energiamajanduse korralduse seaduse muutmise seadus	S	22.11.2019	KV
93	01.11.2019	KEM	Ruumiandmete seaduse ning korteriomandi- ja korteriühituseaduse muutmise seadus	S	22.11.2019	KV
94	04.11.2019	MKM	Tee ehitusprojektile esitatavad nõuded	MM	18.11.2019	KV
95	05.11.2019	RAM	Riigihalduse ministri 11. oktoobri 2017. a määruse nr 72 „Asustusüksuste nimistu kinnitamine ning nende lahkmejoonte määramine” muutmise	MM	20.11.2019	KV
96	07.11.2019	SOM	Sotsiaalkaitseministri 21. detsembri 2015. a määruse nr 65 „Erihoolekandeteenuste maksimaalne maksumus, kulude koostisosad ning riigieelarvest makstava tasu maksmise tingimused ja kord” muutmise	MM	21.11.2019	KM
97	07.11.2019	SOM	Sotsiaalhoolekande seaduse, puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse ... muutmise seadus	S	20.11.2019	KM
98	08.11.2019	RAM	Riigihalduse ministri 7. mai 2019. a määruse nr 25 „Maakondade arengustrateegiate elluviimise toetusmeede” ja 22. veebruari 2018. a määruse nr 14 „Hajaasustuse programm” muutmise	MM	22.11.2019	KV
99	14.11.2019	KEM	Jäätmeseaduse ja pakendiseaduse muutmise seadus	S	12.12.2019	MitteK
100	14.11.2019	RAM	Kagu-Eesti spetsialistide eluasemete toetusmeede	MM	25.11.2019	KV
101	19.11.2019	SOM	Sotsiaalkaitseministri määruste muutmise	MM	26.11.2019	KV
102	25.11.2019	MKM	Riigiteede teehoiukava 2020-2030	VK	04.12.2019	KM
103	25.11.2019	SIM	Turvategevuse seadus	S	16.12.2019	KM
104	27.11.2019	SOM	Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse ja teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu väljatöötamiskavatsus	VTK	30.12.2019	KM

105	27.11.2019	JUM	Justiitsministri 30. märtsi 2015. a määruse nr 13 „Ametlike Teadaannete põhimäärus“ muutmine	MM	03.12.2019	KV
106	02.12.2019	RAM	Vabariigi Valitsuse 6. veebruari 2015. a määruse nr 16 „Riigieelarve seaduses kohaliku omavalitsuse üksustele määratud toetusfondi vahendite jaotamise ja kasutamise tingimused ja kord“ muutmine	VM	09.12.2019	KM
107	03.12.2019	RAM	Riigihangete seaduse muutmise seadus	S	27.12.2019	KV
108	05.12.2019	HTM	Haridus- ja teadusministri 15. detsembri 2015. a määruse nr 54 „Tasemetööde ning põhikooli ja gümnaasiumi lõpueksamite ettevalmistamise ja läbiviimise ning eksamitööde koostamise, hindamise ja säilitamise tingimused ja kord ning tasemetööde, ühtsete põhikooli lõpueksamite ja riigieksamite tulemuste analüüsimise tingimused ja kord“ muutmine	MM	19.12.2019	KV
109	05.12.2019	KEM	Veekasutuse aruande täpsustatud andmekoosseis ja aruande esitamise kord	MM	19.12.2019	KV
110	09.12.2019	SOM	Töötasu alammäära kehtestamine	VM	10.12.2019	KV
111	09.12.2019	RAM	Rahandusministri 11. detsembri 2003. a määruse nr 105 „Avaliku sektori finantsarvestuse ja -aruandluse juhend“ muutmine	MM	23.12.2019	MitteK

Lühendid	VTK	Väljatöötamiskavatsus
	S	Seadus
	VM	Vabariigi Valitsuse määrus
	VK	Vabariigi Valitsuse korraldus
	MM	Ministri määrus
	KK	Ministri käskkiri
	RO	Riigikogu otsus
	MitteK	Mittekooskõlastatud - 4
	KM	Kooskõlastatud märkustega - 41
	KK	Kooskõlastatud - 2
	KV	Kooskõlastatud vaikimisi - 64

ELVL kohaliku omavalitsuse korralduse õiguslike aluste tööühm

Lähtudes ELVL 12.03.2019 volikogu otsusest, moodustati 14.05.2019 ELVL volikogu poolt kohaliku omavalitsuse korralduse õiguslike aluste tööühm järgmises koosseisus: Karin Tenisson-Alev (Järva vald); Jüri Mölder (Tartu); Toomas Sepp (Tallinn); Mihkel Juhkami (Rakvere); Pipi-Liis Siemann (Türi vald); Rait Pihelgas (Järva vald); Jan Trei (ELVL büroo); Andres Laisk (Saue); Mikk Lõhmus (Lääne-Nigula).

Tööühma ülesandeks on seisukohtade kujundamine kohaliku omavalitsuse õiguslikku korraldust puudutavates olulistest küsimustest ning arvamuste andmine Kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (KOKS) muutmise vajaduse ja väljatöötatavate regulatsioonide kohta.

2019. aastal toimus neli töörühma koosolekut – 18.06; 13.08; 29.10. ja 22.11.

Koosolekutel arutati mh järgmiseid küsimusi:

- ettepanekud Rahandusministeeriumi KOKSi eksperdikomisjonis käsitlevate teemavaldkondade ja üldiste küsimuste osas;
- KOV ülesanded KOKS-s;
- KOKS VTK põhimõtte arutelu, sh KOV temaatika seaduste tulevase struktuuri pilt;
- KOV rahastamisega seotud teemad, KOV finantsjuhtimine ja KOV arengu kavandamine.

Linnade ja valdade päevad 2019

XV Linnade ja Valdade Päevad toimusid 12.-13. veebruaril 2019 Tallinnas, Sokos Hotel Viru Konverentsikeskuses.

12.02.2019 avamisel osalesid ja pidasid tervituskõne Riigikogu esimees Eiki Nestor, riigihalduse minister Janek Mäggi ning Tallinna linnaeape, Eesti Linnade ja Valdade Liidu esimees Taavi Aas.

Linnade ja Valdade Päevade näol on tegemist kohalike omavalitsuste iga-aastase suurima koolitus- ja teavitussüritusega, mis on mõeldud omavalitsusjuhtidele, volikogude liikmetele ning omavalitsuste erinevate valdkondade spetsialistidele, aga samuti riigiinstitutsioonide esindajatele ja ametnikele.

Koolituspäevade raames toimuvad seminarid mitmetes olulistes kohalikkude elu käsitlevates valdkondades. 2019. a kuulati ettekandeid ja arutati järgmistel teemadel: KOV ühinemisjärgsed rõõmud ja mured; 25 aastat kohaliku omavalitsuse korralduse seadust; haridus- ja kultuurielu korraldus; sotsiaaltöö; lastekaitse; kohalik omavalitsuste rahandus ja juhtimine; kohalike omavalitsuste IKT; keskkonnavisioon; ELVL ja rahvusvahelised organisatsioonid; linna/valla majandus; KOV ja ettevõtlus; maakondlike organisatsioonide uued väljakutsed; arendustegevus linnades ja valdades ja rahastamisvajadused 2021+ tuleviku kavandamisel; riigihanked; meie KOV Euroopas; KOV bränd/identiteet; noored ja noorsootöö.

Lisaks seminaridele osalevad Linnade ja Valdade Päevadel omapoolsete väljapanekute ja esitlustega mitmed ettevõtted ning kohalike omavalitsuste partnerorganisatsioonid ja vabatahased.

Osalemise statistika 2019:

Kuulajaid:

1.päev - 602

2.päev - 556

Lektorid, moderaatorid - 179

Eksponeendid - 123

Korraldajad ja kutsutud külalised - 32

Press - 10

Ettekanded on leitavad lehel <https://www.elvl.ee/lvp-2019>

12.02.2019
foto Peeter Hütt

13.02.2019
foto Peeter Hütt

LVP fotod: Peeter Hütt

IKT Kompetentsikeskus

Valmis „Kohalike omavalitsuste IKT strateegia 2017-2021“ (hetkeolukorra kirjeldus, strateegilised eesmärgid, indikaatorid ja meetmed) ja uuendati strateegia tegevuskava 2020-2022.

Strateegia projekt on valminud ja IKT töörühmas läbi arutatud. Strateegia esitatakse arutelusse veebruaris 2020 ELVL juhatuses ning seejärel saadetakse ettepanekute esitamiseks Rahandusministeeriumile.

Strateegiat on KOV IKT töörühmas ja erinevate ELVL partneritega arutatud mitmeid kordi. Strateegia eesmärkide lõpliku versiooni kinnitamist on edasi lükanud selle sisu oluliselt muutvad asjaolud, mille osas ei ole varasemalt võimalik olnud saavutada vajalikku selgust – läbirääkimised KOV infosüsteemide üleminekuks Rahandusministeeriumilt ELVLile ning kaasneva haldusmudeli loomine ELVL poolele.

ELVL IKT töörühm on ette valmistanud ka IKT kompetentsikeskuse tuleviku haldus- ja finantseerimismudeli projekti, mis esitatakse esimeseks aruteluks ELVL juhatusel hiljemalt juunis 2020.

Tegevused tegevuskavas:

Kohalike omavalitsuste nõustamine kaasaegsete IKT lahenduste kasutusele võtmisel efektiivsemaks töö korraldamiseks ja seadusandlusest tulenevate nõuete täitmiseks.

KOV-e nõustati ISKE juurutamisel ning IKT taristu ümberehitamise teemal (37 KOV-i). KOV-ide nõustamisel koolide IKT osas tehti koostööd HITSA-ga ning valmistatakse ette uut ühist koolitusprojekti KOV-idele ja KOV koolidele IKT taristu küberturbe teemal. 12.-13.02.2019 toimunud Linnade ja Valdade Päevadel viidi läbi 2-päevane seminaride ja ettekannete sari nii olemasolevate kui tulevikuliste KOV IKT lahenduste teemal. Nõustamisel on ühe instrumendina täiendatud KOV-ide andmeid <https://andmed.kovit.ee/> keskkonnas (40 KOV-i on andmed sisestatud või alustatud sisestamist, peamiselt IKT taristu kohta).

02. detsembril 2019 Võrumaa KOV juhid ELVL kontoris, ülevaate IKT koordineerimisest annavad Henri Pook ja Jan Trei

Foto: Marliis Rettau

Rahandusministeeriumi kohalike omavalitsuste kesksete infosüsteemide („Kohalike omavalitsuste veebiportaal“ (KOVTP), „Kohaliku omavalitsuse volikogu/valitsuse infosüsteem“ (VOLIS) ja „Kohalike omavalitsuse menetluskeskkond“ (KOVMEN) ning mobiilirakenduse „Anna Teada!“) alase teadmise levitamine omavalitsustes ja koostöös toetuse andjaga arendustegevustes osalemine (sh arendusettepanekute tegemine, arenduste testimine jms vajaliku sisendi andmine).

KOVTP ja VOLIS kasutamise osas toimus pöördumise-põhine nõustamine. 2019. a. lõpu seisuga oli KOVTP/KOVMEN moodul kasutuses 29 KOV-is ning VOLIS 37-s KOV-is. Osaleti VOLISe ja Amphora DHS-i vahelise liidestuse loomise ja kasutuselevõtmise tegevustes. Nõustati KOV-e nende asjaajamise paremal sidumisel erinevate infosüsteemidega (nt kuidas käivitada KOVTP ja DHS vahelist andmevahetust. Testiti ja tehti ettepanekud VOLIS-e videolahenduse osas. Võeti vastu ja edastati informatsioon teenuste tõrgete osas. Analüüsiti VOLIS-e ja KOVTP koodi nende sõltumatu taasteplaani ja edasiarenduste tarvis.

Infosüsteemidele loodi koodihalduskeskkond (<https://git.kovit.ee/>) ja käivitati tekstkeskkonnad.

KOV infosüsteemide (VOLIS, KOVTP ja RPIS) käivitatud kliendi tagasiside küsitluskeskkondadest tehti kasutajate tagasiside andmete eksport, mis analüüsiti ja esitati Rahandusministeeriumile koondid infosüsteemide kaupa.

2019. a. toimusid läbirääkimised KOV infosüsteemide VOLIS, KOVTP/KOV MEN, Anna Teada ja „Ruumilise planeeringu infosüsteem“ (RPIS) varaliste õiguste üleandmiseks Rahandusministeeriumilt Eesti Linnade ja Valdade Liidule.

RPIS-e koodi menetluste osa analüüs, eesmärgiga saada teada selle kohandatavus Viimsi valla poolt juhitud loodavasse KOV geoinfosüsteemi.

Osaletakse koostöös toetuse andjaga projekti „KOVTP visuaallahenduse uuendamine“ (arendustulemuste sh prototüübi testimine, parendusettepanekute tegemine ja tagasiside andmine ning KOV-iga info vahetamine).

KOVTP uus visuaallahenduse arenduse osas on KOV-ide tagasiside kogutud, toimunud on teemaline aruteluseminar, ettepanekud on edastatud Rahandusministeeriumile ja AS Andmevarale. Loodud lahenduse testimine jätkub ning 2020. a jätkatakse loodud lahenduse kasutuselevõtu-järgse monitooringuga karantiitingimuste raames.

Mobiilirakenduse „Anna Teada!“ edasiste arendusvajaduste eesmärkide ja tulemuste väljatöötamine. Eesmärkide ja tulemuste seotud osapooltega (KOV-id, riigiasutused jms) kokku leppimine.

Analüüsiti „Anna Teada“ edasise liidestamisvõimalusi, selleks toimusid arutelud ja infovahetus Häirekeskuse, Tallinna linna ja Maanteeameti esindajatega. Konkreetne kokkulepe liidestamise analüüsiga edasiliikumiseks on Tallinna Linnavalitsusega (Operatiivinfo (OPIS) ning Heakorra ja Haljastuse Halduse (HHHIS) infosüsteemid). Tegevustega jätkatakse 2020. aastal.

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (MKM) poolt juhitud projektis „Kohaliku omavalitsuse teenusportaali ja kohaliku omavalitsuse menetlusinfosüsteemi analüüs“ osalemine, analüüsi sisendi andmine, koostöös KOV-ga prototüübi testimine jms vajalikud tegevused projekti eesmärgi saavutamiseks.

Projekti alustamisega seonduvad tegevused (sh hankedokumendid) on loodud ja MKM-le esitatud. Osaleti hankemenetluses, sh parima pakkumuse väljaselgitamisel. Hankeleping on sõlmitud ning lepingujärgsed tegevused alanud.

Valmistatakse ette ja esitatakse „Kohaliku omavalitsuse volikogu/valitsuse infosüsteem II“ analüüsitaotlus Riigi Infosüsteemi Ameti poolt avatud jooksvasse taotlusvooru "Avalike teenuste arendamise eel-, äri- ja kasutatavuse analüüsides läbiviimine".

VOLIS2 taotlus koostati Tartu LV poolt koostöös ELVL esindajaga ning esitati taotlusvooru septembris 2019. Taotlusega seonduvalt vastati RIA poolt saadetud küsimustele ning kohtuti nõupidamisel RIA-s. Tehtud ettepanekute ja kokkulepete alusel muudeti vastavalt projekti eeltaotlust. Projekti eeltaotlus on varasemalt Rahandusministeeriumi kontaktisikule edastatud.

Projekt tunnistati vooru kvalifitseerimistingimustele vastavaks, kuid ei saanud vooru hindamiskomisjonilt piisavalt punkte ning lükati tagasi. ELVL analüüsib tagasilükkamise põhjuseid eesmärgiga taotus uuesti esitada 2020. aastal.

Toetatakse ja nõustatakse kohalike omavalitsusi IKT teemaliste taotluste esitamisel ja vajadusel osaletakse projektide töös ning juhtimisel (sh Euroopa Liidu struktuuritoetuse taotlused).

EL struktuurifondidest finantseeritud DHX ja X-tee6 projekt viidi lõpuni ning selle tulemusena tekkis X-tee6 ja DHX võimekus dokumendihaldussüsteemidel Amphora ja Webdesktop, mida kasutab kokku 59KOV-i. Viidi läbi EL struktuurifondidest finantseeritava Viimsi ja RPIS-e geoinfosüsteemi analüüsiprojekt, mis kirjeldab teostatavat tuleviku KOV geoinfosüsteemi ning esitab selle prototüübi. Analüüsiprojekti alusel koostati loodava infosüsteemi arendamise taotlusprojekt, mis rahastati ning alanud on hankemenetluste läbiviimine. Nõustati Saaremaa valda ja Pärnu linna seoses parkimise infosüsteemi arenduste taotlemisega struktuurifondidest.

Koostöös Rahandusministeeriumi Infotehnoloogiakeskusega pilootprojekti „KOV infosüsteemide ISKE nõuetega vastavusse viimine“ projekti elluviimisel osalemine (projekti on kaasatud 7 KOV-i).

RMIT-i poolt juhitud projektis on ELVL-i poolt toimunud sisuline ja aktiivne osalemine. ELVL poolt abistati projektis osalevate KOV-ide IKT taristu administraatoreid lahenduste konfigureerimisel. Projektiga on seadmed paigaldatud ja enamuses taristud käivitatud. Kõik projektitegevused lõpevad mai 2020.

KOV infosüsteemide ja nendega seotud infovarade kolmeastmelise etalonturbe süsteemi (ISKE) nõuetega vastavusse viimiseks töötakse välja ettepanekud ja lahendused jätkuprojektide elluviimiseks.

Seoses jätkuprojektide teostamisega on kohtunud ja arutatud RMIT-i, RIA ja MKM-i esindajatega, mille tulemusel otsustati jätkuprojekte taotleda RES-ist summas 1 463 500EUR. RES-i rahataotlus lükati tagasi ning seetõttu on paralleelselt ELVL asunud otsima riigiasutust projekti juhtorganisatsioonina ELVL partnerluses jätkuprojektide taotlemiseks struktuurifondidest. Selleks on pöördutud abipalvega MKM-i ja RIA poole.

Linnade ja Valdade Päevad 2019, IKT töötuba

2019. a toimus LVP-1 2-päevane IKT töötuba, kus esimesel päeval (keskendus pigem IT taristule) oli võimalik jälgida 12 ettekannet ja teisel päeval (keskmes pigem tarkvaralahendused) oli ettekandeid 10.

Riigieelarve läbirääkimiste IKT töörühm

Eelarveläbirääkimiste tulemusena saavutati riigiga muuhulgas kokkulepe, et Rahandusministeeriumi ja ELVL vahel on kokku lepitud KOV IKT rahastamiseks järgnevatel tingimustel:

Lepingu kehtivus 2019-2022

Riigihalduse minister 2019. a: 125 000 EUR; 2020. a: 100 000 EUR; 2021. a: 75 000 EUR; 2022. a: 50 000 EUR. ELVL kohustub alates 2020. a kuni 2022. a finantseerima keskvalitsuse poolt vähendatavat osa nii, et tagatud on KOV IKT baaseelarve finantseerimine aastas minimaalselt 125 000 EUR.

Kommunikatsioonivaldkond

KOV kommunikatsiooniinimeste võrgustik

2019. aastal sai loodud kohalike omavalitsuste kommunikatsiooniinimeste võrgustik, kes jõudis kaks korda ka füüsiliselt kohtuda - korra Rae vallas ja teine kord Saaremaal.

Osalejate ühisfoto Rae vallas 25. aprillil toimunud võrgustiku esimeselt kohtumiselt

Foto: Kerttu Laadoga

2019. aastal loodi KOV kommunikatsiooniinimeste võrgustik, mille ajaloo esimene kohtumine toimus 25. aprillil 2019 Rae vallas, Järveküla koolis. Kohtumisel osales 60 valdkonna tegijat rohkem kui pooltest omavalitsustest.

Kohtumisel rääkisid oma igapäevatööst omavalitsuse kommunikatsiooni korraldamisel Eesti ühe kiiremini areneva valla, Rae valla kommunikatsioonijuht Kerttu Laadoga ja üle kahekümne aasta pikkuse valdkonna kogemusega Valdur Vacht, kes töötab Keila linna pressiesindajana. Lisaks oli külla kutsutud Merlis Nõgene kommunikatsioonibüroost Callisto, kes andis osalejatele ülevaate sellest, millist abi saab pakkuda omavalitsusele kommunikatsioonibüroo. Päeva lõpetas kohtumise ajal viimaseid päevi riigihalduse ministri ametit pidanud ja varem ise kommunikatsioonibürood juhtinud Janek Mäggi, kes tõi näiteid suhtlusest kohalike omavalitsustega enda ministriks olnud aja vältel.

Loodud võrgustiku teine kohtumine toimus haldusreformi raames suurima ühinemise läbi teinud Saaremaal 31. oktoobril, vallavalitsuse majas. Kohtumisele registreerus 21 inimest.

Kohtumisel rääkisid oma omavalitsuse kommunikatsiooni muredest ja rõõmudest Saaremaa valla arendus- ja kommunikatsiooniosakonna juhataja Karin Närep ning Viljandi valla teabespetsialist Kati-Katri Koppel. Lisaks kutsuti omavalitsuste ja ministeeriumi koostöövõimalustest rääkima Rahandusministeeriumi kommunikatsiooniosakonna peaspetsialist Kady-Ann Sutt. Maine kujundamisest ja turundamisest tegi ettekande MTÜ Visit Saaremaa turundusjuht Riine Rander ning kohtumise lõpetas Pressinõukogu esimees Gunnar Siiner, kes rääkis meedia vaatest kohalike omavalitsuste kommunikatsioonitööle. Ettekanne lõppes elava diskussiooniga kohalike omavalitsuste ajalehte teemal.

PRESSITEATED

2019. aastal edastas Eesti Linnade ja Valdade Liit 10 pressiteadet:

1. 15. Linnade ja Valdade Päevad - huvitavamad ja harivamad kui kunagi varem!
2. Eesti Linnade ja Valdade Liit jätkab kasvamist - Otepää liitus ELVLiga.
3. Kihnu vald liitus Eesti Linnade ja Valdade Liiduga.
4. Eesti Linnade ja Valdade Liidu uueks juhatuse esimeheks valiti Tiit Terik.
5. Eesti ja Soome sõprusomavalitsuste kokkutulekul heidetakse koos pilk tulevikku!
6. Eesti Linnade ja Valdade Liit: Sotsiaalkaitse on kohalikes omavalitsustes tähtsal kohal.
7. Vormsi liitus Eesti Linnade ja Valdade Liiduga.
8. Eesti Linnade ja Valdade Liit sai uue tegevjuhi.
9. Rakveres toimub Euroopa Linnapeade pakti rahvusvaheline seminar.
10. Eesti Linnade ja Valdade Liidu volikogu kinnitas ettepanekud riigieelarve 2021.a läbirääkimisteks.

Lisaks tegi büroo koostöös ministeeriumidega veel 5 pressiteadet.

Samuti saatis liit välja pressiteateid, mis kajastasid EL Regioonide Komitee Eesti delegatsiooni tegevust komitees.

ELVL KODULEHT

2019. aastal külastati Eesti Linnade ja Valdade Liidu kodulehte www.elvl.ee 16 380 korral, sealhulgas 70 970 erinevat alalehte meie kodulehel, üks kodulehe külastus kestis keskmiselt 3 minutit ja 40 sekundit.

- 10 enimkülastatud alalehte:
1. Kontaktinfo
 2. Sündmused
 3. Liikmed
 4. Linnade ja Valdade Päevad 2019
 5. Juhatus
 6. Volikogu
 7. Elanike arvu statistika
 8. Uudised
 9. Riigieelarve läbirääkimised
 10. Alusdokumendid

2019. aastal lisasime oma kodulehele ühtekokku 63 uudist.

Lisaks kodulehele oleme järjepidevalt kajastanud oma tegemisi ka Eesti Linnade ja Valdade Liidu **FB lehel** (<https://www.facebook.com/eesti.linnade.valdade.liit/>), kus meid jälgib ligikaudu 500 inimest.

EELARVELÄBIRÄÄKIMISED

Läbirääkimiste poolteks on Vabariigi Valitsuse poolt moodustatud valitsuskomisjon ja Eesti Linnade ja Valdade Liidu (ELVL) poolne töörühm, mille koosseisus on liidu juhatuse liikmed.

ELVL ja valitsuskomisjon juhivad oma tegevuses Euroopa kohaliku omavalitsuse harta põhimõtetest, põhiseaduse paragrahvidest 154 ja 157, Eesti Vabariigi seadustest, poolte poolt kinnitatud läbirääkimiste töökorrast, riigi eelarvestrateegia 2020-2023 läbirääkimistel arutatust ja läbirääkimiste käigus vastu võetud otsustest.

ELVL ja valitsuskomisjoni läbirääkimiste põhieesmärk on kohalikele omavalitsustele stabiilse, seadustele ning Euroopa kohaliku omavalitsuse hartale põhineva tulubaasi kindlustamine, mis tagaks kohalikele omavalitsustele seadustega ja seaduste alusel pandud ülesannete täitmiseks vajaliku tulubaasi ning võimaldaks kohalikuks arenguks vajalikud investeeringud ja omavalitsuste jätkusuutliku arengu.

ELVL ja valitsuskomisjoni delegatsioonid kohtusid 2019. aastal korduvalt. ELVL poolt esitati valitsuskomisjonile omavalitsuste seisukohti, mis olid eelnevalt ELVL valdkondlikes töörühmades ning juhatuses ja volikogus läbi arutatud.

ELVL 12. 03. 2019. a toimunud volikogu koosolekul kiideti heaks läbirääkimisteks esitatavad ettepanekud riigi eelarvestrateegia 2020-2023 ja riigieelarve 2020 osas.

Valitsuskomisjoni ja ELVL 2020. a riigieelarve läbirääkimiste protokoll allkirjastati septembris 2019.

Eesti Linnade ja Valdade Liidu tegevused kohalike omavalitsuste finantsautonoomia tagamisel aastateks 2018-2021 on kinnitatud vastavalt tegevussuundadele.

Leida keskvalitsusega konsensus põhimõttelistes arengusuundades ning saavutada kokkulepped, mis võimaldavad:

1. kohalike omavalitsuste tulubaasi taastamist ja tugevdamist kohaliku elu paremaks korraldamiseks ja arenguks;
2. kohalike omavalitsuste finantsautonoomia tugevdamist, sealhulgas kohalike maksude kehtestamise õiguse laiendamist, riiklikest ettevõtlusmaksudest osa suunamist kohalikesse eelarvetesse, üksikisiku tulumaksu ning maamaksu kujundamist tegelikeks kohalikeks maksudeks;
3. muuta kohalike teede rahastamise arvestust selliseks, et see vastaks tegelikele vajadustele ja ühtlustuks riigiteede rahastamisega põhimõtetega.

Eelarveläbirääkimistel osalemise osas:

1. osaleda sarnaselt ministriumidega võrdväärse partnerina eelarveläbirääkimistel Valitsuskomisjoniga, eesmärgiga tagada omavalitsusüksustele seadustega pandud ülesannete täitmiseks vajalik ning õiguslike regulatsioonide alusel kujunev piisav tulubaas;

2. taotleda, et riigi eelarvestrateegias kajastatakse kohalike omavalitsuste tulubaasiga seonduv informatsioon ja tuuakse välja ministriumide haldusalade raames riigieelarvest kohalikele eelarvetele suunatavate vahendite mahud, tagamaks omavalitsustele eelarvete keskpikal planeerimisel täiendav stabiilsus ja läbipaistvus;
3. taotleda, et keskpikal planeerimisel oleks arvestatud globaliseerumise, ökoloogilise tasakaalu säilitamises osalemise vajaduse, rahvastiku vananemise ja muude üldise mõjuga trendidega;
4. taotleda eelarveläbirääkimisi asjaomaste ministrite osalemisel ja üleriigilisele omavalitsusliidule ministriumidega võrdväärset kaasatust riigieelarve eelnõu koostamise protsessi;
5. lähtuda põhimõttest, et riigi poolt funktsioonide üleandmisel omavalitsusüksustele peavad omavalitsusüksuste tulubaasi üleantavad vahendid olema kooskõlas ülesannete täitmiseks tegelikult vajalike vahenditega, ning nõuda, et Vabariigi Valituse poolt ettevalmistatud õigusaktide eelnõud, millega omavalitsustele antakse uusi ülesandeid, peavad sisaldama nende ülesannete täitmise maksumuse analüüsi ning omavalitsustele vastavate summade eraldamise;
6. hoida kontrolli all läbirääkimistel saavutatud kokkulepete täitmine.

Eesti Linnade ja Valdade Liit on järginud neid suundi RES 2020-2023 ja 2020. aasta riigieelarve eelnõude osas peetud läbirääkimistel.

Rahanduse- ja maksupoliitika valdkond

Liidu poolt esitatud ja fiskaalse mõjuga ettepanekud RES 2020-2023 ja 2020. aasta riigieelarve osas olid järgmised:

1. Arvestades varasemalt saavutatud kokkuleppeid, taastada kohalikele omavalitsustele ülekantava tulumaksumäär majanduslanguse eelse perioodi tasemele arvestades ka maamaksuvabastuste kompenseerimise eesmärgil tulumaksu eraldamise määra tõstmist 0,2 protsendipunkti võrra ning 2018 ja 2019. aastal lisandunud ülesannete täitmiseks tulumaksu eraldamise määra tõstmist.

	2017	2018	2019	2020 kava	2021 kava	2022 kava	2023 kava
Tulumaksu %	11,6	11,86	11,93	11,96	12,16	12,18	12,18

2. Taastada tasandusfond 2009. aasta alguse tasemel proportsionaalselt ja ajaliselt sarnaselt tulumaksu taastamisega.

	2018	2019	2020 kava	2021 kava	2022 kava	2023 kava
Tasandusfond (TaF)	90 181 000	102 078 000	104 342 000	110 144 000	110 144 000	110 144 000

tulude taastamiseks	88 771 303	99 771 303	103 099 490	109 000 000	109 096 200	109 096 200
keskkonnatasude kompensatsioon	831 757	733 000	636 000	537 000	440 000	440 000
väikesaarte toetus	577 940	606 800	606 800	606 800	606 800	606 800

Märkus: Tasandusfondi ei ole lisatud vahendeid regionaalkomponendi kulude katteks.

3. Kokku leppida toetusfondi mahus

Haridusvaldkond

	2019	2020	2021	2022	2023
Üldhariduskoolide pidamiseks antav toetus, <i>sh</i> :	341 750 000	341 750 000	341 750 000	341 750 000	341 750 000
palgakulu	291 425 200	291 425 200	291 425 200	291 425 200	320 675 200
muud kulud	50 324 800	50 324 800	50 324 800	50 324 800	21 074 800
Koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukulude toetus	15 000 000	15 000 000	15 000 000	15 000 000	lisada tulubaasi
Huvihariduse ja huvitegevuse toetus	14 250 000	14 250 000	14 250 000	14 250 000	lisada tulubaasi

Sotsiaalvaldkond

	2019	2020	2021	2022	2023
Valdkond kokku	38 672 000	38 672 000	38 172 000	36 672 000	
Toimetulekutoetusteks ja vajaduspõhine peretoetus (<i>koos administreerimiskuluga</i>)	18 234 000	18 234 000	17 734 000	16 234 000	
Raske ja sügava puudega laste lapsehoiuteenuse toetus	2 650 000	2 650 000	2 650 000	2 650 000	
Asendus- ja järelhooldusteenuse toetus	17 788 000	17 788 000	17 788 000	17 788 000	

Teedevaldkond

	2019	2020	2021	2022	2023
Kohalike teede hoiu toetus	29 313 000	43 498 371	45 494 878	47 494 723	50 000 000
Projektipõhine toetus transiitteede korrastamiseks	6 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000	10 000 000

Riiklikud ülesanded

	2019	2020	2021	2022	2023
Kokku	5 127 000	5 127 000	5 258 000	5 258 000	
Rahvastikutoimingute kulude hüvitamine	1 127 000	1 127 000	1 258 000	1 258 000	
Matusetoetus	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000	

Muud ettepanekud

	2019	2020	2021	2022	2023
Toetus ELVL rahvusvaheliseks koostööks	119 000	150 000			

4. Muud ettepanekud tulubaasi täiendamise osas:

- Jätkata läbirääkimisi dividendide ja pensionidelt maksatava tulu pealt tulumaksu ning käibemaksu osaliseks eraldamiseks kohalikele omavalitsustele. See võimaldaks parandada kohalike omavalitsuste fiskaalautonoomia olukorda ja sidet omavalitsuste ning ettevõtlussektori vahel.
- Kaasajastada kohalike maksude süsteemi. Laiendada omavalitsuste võimalusi tulu kogumiseks. Täiendada kohalike maksude loetelu (nt turismimaks) ja kaaluda müügitulu taastamist juriidiliselt korrektses maksuvaidlusi välistavas sõnastuses, et laiendada omavalitsuste võimalusi tulu kogumiseks. Kohalike maksude seaduse sõnastus vajab ajakohastamist viimaks selle vastavusse teiste õigusaktidega.

ELVL taotlused RES 2020-2023 ja 2020.a riigieelarve osas, valitsusega saavutatud kokkulepped ja eriarvamused on kajastatud läbirääkimiste dokumentides, mis on kättesaadavad <https://www.elvl.ee/2020-labiraakimised>

Läbirääkimiste tulemused

Omavalitsuste tulubaasi ja toetusfondi toetuste 2020. a riigieelarve eelnõu mahud.

1. Tulubaas

	2019. a eelarve	2020. a eelarve eelnõu	ELVL 2020. a eelarve taotlus	Kokkulepe/ eriarvamus
KOV tulumaksu osa	11,93%	11,96%	11,96%	Kokkulepe
KOV tasandusfond koos muudest allikatest lisanduvate summadega	102 078 000	102 078 000	104 342 000*	Kokkulepe

* Vabariigi Valitsuse korraldusega („Tasandus- ja toetusfondi jaotus 2020. aastal”) eraldati tasandusfondi 107 152 000 eurot.

2. Eraldised riigieelarvest

Haridusvaldkond

	2019. a eelarve	2020. a eelarve eelnõu	ELVL 2020. a eelarve taotlus	Kokkulepe/ eriarvamus
Üldhariduskoolide pidamiseks antav toetus, sh:	341 750 000	341 750 000	341 750 000 *	Kokkulepe
* Õpetajate tööjõukulule	274 600 000			
* Direktorite ja õppealajuhatajate tööjõukulule	14 900 000			
* Koolilõunale	23 700 000			
* Õppekirjanduse soetamiseks	8 000 000			
* Õpetajate ja juhtide täiendkoolitusele	1 900 000			
* Tõhustatud ja eritoe õpilastele tegevuskulu toetus	18 500 000			
Huvitegevuse ja huvihariduse toetus	14 250 000	14 250 000	14 250 000	Kokkulepe
Koolieelsete lasteasutuste õpetajate tööjõukulu toetus	15 000 000	15 000 000	15 000 000	Kokkulepe
Õpilaskodude kohatoetus toimetulekuraskustes perede lastele	2000 € per õpilane aastas			
Maakondlike õpilasürituste ja aineühenduste, koolijuhtide ja õpetajate ühistevgevuse ja täiendkoolituse toetus	1 600 000			

* Vabariigi Valitsuse korraldusega („Tasandus- ja toetusfondi jaotus 2020. aastal”) eraldati toetusfondist haridusele 353 750 000 eurot.

Sotsiaalvaldkond

	2019. a eelarve	2020. a eelarve eelnõu	ELVL 2020. a eelarve taotlus	Kokkulepe/ eriarvamus
Toimetulekutoetusteks (sh toimetulekutoetuse administreerimiseks)	18 230 000	16 400 000	18 230 000	Kokkulepe
Raske ja sügava puudega laste lapsehoiuteenus	2 650 000	2 650 000	2 650 000	Kokkulepe

Matusetoetus	4 000 000	4 000 000	4 000 000	Kokkulepe
Asendus- ja järelhooldusteenuse toetus	17 790 000	17 790 000	17 790 000	Kokkulepe

Kultuuri- ja spordivaldkond

	2019. a eelarve	2020. a eelarve eelnõu	ELVL 2020. a eelarve taotlus	Kokkulepe/eriarvamus
Maakonnaraamatukogude tegevustoetus	1 200 000	1 200 000		Kokkulepe
Raamatukogude teavikute toetus	1 880 000	1 880 000		Kokkulepe
Muuseumide, orkestrite, teatrite toetused	1 760 000	1 760 000		Kokkulepe
Regionaalsete tervisespordikeskuste arendamise toetus	600 000	600 000		Kokkulepe

Teedevaldkond

	2019. a eelarve	2020. a eelarve eelnõu	ELVL 2020. a eelarve taotlus	Kokkulepe/eriarvamus
Kohalike teede hoiu valemipõhine toetus	29 300 000	29 300 000	43 500 000	Eriarvamus, ELVL jääb oma ettepaneku juurde
Projektipõhine toetus transiit- teede korrastamiseks	6 000 000		10 000 000	Eriarvamus, ELVL jääb oma ettepaneku juurde

Regionaalvaldkond

	2019. a eelarve	2020. a eelarve eelnõu	ELVL 2020. a eelarve taotlus	Kokkulepe/eriarvamus
Ühinemistoetus	21 383 000			
Kvoodiraha hooldekodude energiasäästu investeeringud	8 000 000	Käivitub uus meede, mille maht selgub		
Perekonnaseisu ja rahvastikutöingute hüvitis	1 127 000	1 127 000	1 127 000	Kokkulepe
Maakondliku arendustegevuse toetus	2 060 000	2 060 000		Kokkulepe

Muud ettepanekud

	2019. a eelarve	2020. a eelarve eelnõu	ELVL 2020. a eelarve taotlus	Kokkulepe/eriarvamus
Üleriigiliste omavalitsusliitude rahvusvahelise koostöö toetus	119 000	119 000	150 000	Kokkulepe
KOV IKT toetus ELVLile	125 000	200 000		Kokkulepe

Keskkonnavaldkond

	2019. a eelarve	2020. a eelarve eelnõu	ELVL 2020. a eelarve taotlus	Kokkulepe/eriarvamus
Riigimaade ja jätkuvalt riigi omandis olevate maade hooldamine (Maa-ameti eelarve)	286 000	286 000		Kokkulepe

ELVL rahanduse ja maksupoliitika töörühma tegevus 2019. aastal

Valitsuskomisjoni ja ELVL läbirääkimiste rahanduse ja maksunduse töörühm kogunes 2019. aastal 2 korral. Peamisteks käsitlevateks teemadeks olid :

4. RES taotlused
5. Lääneranna valla ettepanekute arutelu
6. KOFSi plaanitavad muudatused
7. Riigieelarve seaduse rakendamine ja plaanitavad muudatused
8. KOV kinnisvara informatsiooni uuendamine
9. Toetusfondi toetuste tulubaasi andmine

Rahanduse töörühma koosolekute protokollid on leitavad

<https://www.elvl.ee/koosoleku-protokoll-29/04/19>

<https://www.elvl.ee/koosoleku-protokoll-26.11.2019>

Lähemalt võib esile tõsta järgmiste teemade arutelusid:

Lääneranna valla ettepanekute osas:

Lääneranna vald esitas järgmised ettepanekud:

1. Anda kohalikele omavalitsustele laiem õigus otsustada oma tulubaasi üle, lähtudes kohalikust eripärasest ja subsidiaarsuse põhimõttest, muutes osa riiklikest maksudest kohalikeks maksudeks (näiteks maamaks, tasud loodusressurssidelt, külastustelt vmt), seades vajaduse korral neile ainult põhjendatud piirmäärad.

2. Maamaksu osas kompenseerida omavalitsustele riigi poolt antud maksuvabastused (nagu varasemalt maksuvabastused üksikisiku tulumaksu osas). Leiame, et maksuvabastuse andmine peab jääma selle andja, antud juhul riigi, kanda.

3. Muuta ressursitasude alla kuuluvaks lisaks maavaradele ka tuul ning vastavalt omavalitsustele laekuv ressursitasude osa kas täielikult või 50% ulatuses kohalikuks maksuks.

4. Arvestada piirkondade SKT-d või keskmist palgataset omavalitsustele eraldatava tulumaksu protsendi määramisel, kasutades kõrgemat koefitsienti keskmisest madalama tasemega piirkondade omavalitsustele tulumaksu laekumise eraldamisel.

5. Suurendada tasandusfondi hajaasustuse komponenti neile omavalitsustele, kus elanikkonna asustustihedus on Eesti keskmisega võrreldes äärmuslikult madal.

6. Erinevate toetusmeetmetega siduda omavalitsuse omaosaluse protsent piirkondliku keskmise palga või SKT-ga ehk neil omavalitsustel, kus on madalam palgatase või SKT, oleks toetuse protsent kõrgem.

7. Tagada ääremaade väike- ja keskmise suurusega tootmisettevõtetele võrdne juurdepääs ressursside (puit, maavarad, elektriühendus jmt) kasutamiseks.

Töörühmas sisulisi ettepanekuid ei tehtud. Võeti teadmiseks, et ELVL kajastab Lääneranna valla ettepanekutega seonduvaid teemasid KOV ülesannete ja rahastamise visioonipaberis.

KOFSi plaanitavad muudatused:

Rahandusministeeriumi esindajad tutvustasid KOFSi plaanitavate muudatuste lähtekohti:

- Kassapõhiste elementide seadusest väljavõtmine tulenevalt üleminekust tekkepõhisele eelarvestamisele.
- KOV aruandluse sätete viimine vastavaks kujunenud praktikale.
- Üleminek arvestusüksuselt konsolideerimisgrupi arvestusele.
- Likviidsete varade paigutamise reeglite muutmine, et saaks hoiustada LHV-s.
- Laenu andmise võimaldamine konsolideerimisgrupi välistele organisatsioonidele.

ELVL kahtles KOVidele laenu andmise võimaluse mõistlikkuses ning soovitas probleemi lahendamiseks muuta LEADERi, PRIA jm-de meetmete rahastamisepõhimõtteid nii, et projekte rahastataks etapiti. See võtaks ära toetuse sildfinantseerimiseks laenu võtmise vajaduse. Pooled peavad vajalikuks jätkata plaanitava muudatuse analüüsimist.

Riigieelarve seaduses plaanitavad muudatused:

Rahandusministeerium selgitas, et eelarvepilt muutub ning KOV rahad saavad olema nn KOV põhiteenuste programmis. KOV tulubaasi ja toetusfondi rahadele pannakse juurde eesmärgid ja indikaatorid. Tulevikus läheb rõhuasetus sellele, mis KOV tulubaasi suurendamisel paremaks läheb.

ELVL jäi seisukohale, et tegevuspõhise riigieelarve raames hakatakse KOV autonoomiat piirama ja seadma kõikidele ühtseid standardeid. Seonduvalt sellega tundis ELVL muret, et omavalitsustest luuakse üleriiklikult negatiivne kuvand sotsiaalkaitse valdkonnas, kuigi

probleem seisneb tihtipeale riiklike toetuste ebapiisavuses, mitte KOV teenuste kättesaadavuses.

Toetusfondi toetuste tulubaasi andmine:

Rahandusministeerium on seisukohal, et toetusfondi vahendite hulgas ei anta kindlasti KOVide tulubaasi gümnaasiumi tasandi haridustoetust, sest riigigümnaasiumite rajamisel tuleb vastav rahasumma tõsta toetusfondist ära Haridus- ja Teadusministeeriumi eelarvesse. Arutelu all ei ole lühemas perspektiivis erakoolide toetuse üleandmine KOVide tulubaasi.

ELVL tõdes, et toetusfondi toetuste tulubaasi andmine on KOVide jaoks strateegilise tähendusega tegevussuund. Seejuures on vajalik läbi mõelda nt ELVL-i roll palgaläbirääkimistel. ELVL kavandab esitada rahastamise taotluse palgaläbirääkimiste õigusliku analüüsi tegemiseks ja totemudeli väljapakkumiseks. Olulist läbimõtet vajab finantseerimine juhul, kui majanduslangusest tingitud tulud vähenevad ja näiteks keskvalitsuse poolsete täiendavate uute nõuete tõttu kulud peaksid suurenema. KOVide vahelist koolikoha arvlemist tuleks edasi arendada. Vaja oleks määratleda suurem kontakt KOVi ja lapsevanema vahel, et KOV ja lapsevanem saaksid läbi mõelda parimad lahendused kooli valiku tegemisel.

Ühtlasi on ELVL seisukohal, et tehoiu toetuse üleandmisel on oluline markeerida, et toetuse suurus 29 mln eurot on ebapiisav. ELVL ja Maanteeamet on tellimas KOV teede liiklussageduse ja rahastamise vajaduse uuringut. Selle pealt on võimalik loodetavasti välja arvutada teede rahavajadused ning andmeid vajadusel kasutada ka tasandusfondi valemi konstrueerimisel. ELVL-i jaoks on oluline, et pärast toetuse üleandmist on jätkuvalt võimalik teede korrashoiuks raha juurde taotleda.

Pooled leppisid kokku, et toetusfondi toetuste üleandmisega jätkatakse tööd, kõik murekohad arutatakse läbi ning leitakse sobilikud lahendused. Rahandusministeerium annab teada, mis formaadis ja mis ajagraafikus jätkatakse arutelusid.

Vabariigi Valitsuse ning Eesti Linnade ja Valdade Liidu eelarveläbirääkimiste protokollile allkirjastamine 20. septembril Pärnus. Allkirjastajad vasakult: Tiit Terik, ELVL juhatuse esimees; Jaak Aab, riigihalduse minister.

Vabariigi Valitsuse ning Eesti Linnade ja Valdade Liidu eelarveläbirääkimiste protokollile üle andmine peaministrile 20. septembril Pärnus, Eesti IV omavalitsuspäeval
Fotol vasakult: Romek Kosenkranius, Pärnu linnapea; Jan Trei, ELVL tegevdirektori kt; Tiit Terik, ELVL juhatuse esimees; Mihkel Juhkami, ELVL juhatuse aseesimees; Jüri Ratas, peaminister; Jaak Aab, riigihalduse minister.

20. septembri fotod: Jürgen Randma

Positiivsed tulemused 2020. aasta eelarve läbirääkimistel

2019. aastal toimunud rahanduse töörühma läbirääkimisi nii 2020. aasta riigieelarve kui ka „Riigi eelarvestrateegia 2020-2023“ osas võib pidada edukaks. Läbirääkimiste lõppotsuste tegemise aluseks oli Rahandusministeeriumi majandusprognoos, mis kokku andis erinevate läbirääkimiste valdkondade suurenemise koondsummaks 64,0 mln eurot võrreldes 2019. eelarveaastaga.

Jätkuvalt on riigieelarves arvestatud kohalike omavalitsuste tulubaasi suurenemisega laekuva üksikisiku tulumaksu arvelt (2019.a 11,93 % ja 2020.a 11,96 %, suurenemine 0,03 %). 2020. aasta läbirääkimistel ja riigieelarve koostamisel võeti aluseks Rahandusministeeriumi suvine majandusprognoos, mille kohaselt arvestati omavalitsustele üksikisiku tulumaksu arvestuslikuks laekumiseks 2020. aastal kokku 1 262 847 902 eurot. Maksu- ja Tolliameti andmete kohaselt laekus kohalikele omavalitustele 2019. aastal üksikisiku tulumaksu kokku 1 215 366 228 eurot. Seega eeldatav arvestuslik suurenemine on kokku 47,48 mln eurot. Tuleb arvestada, et üksikisiku tulumaksu laekumine sõltub riigi majanduslikust (sise- ja välistarbimine) olukorrast, tööhõivest, töötasumäärast ja paljudest muudest ettevõtluse keskkonda mõjutatavatest teguritest.

Lisaks suurenevad riigieelarvelised eraldised tasandusfondi (+ 5 074 000 eurot), toetusfondi (+ 10 435 000 eurot) ja transiitdeede korrastamise toetus (+ 1 000 000 eurot). Läbirääkimiste käigus küsis ELVL transiitdeede korrastamise toetuseks 10 000 000 eurot, mis oleks suurendanud toetuse summat 4,0 mln euro võrra, kuid paraku läbirääkimiste teine pool nõustus suurendama toetust 1 000 000 euro võrra.

Transiitdeede korrastamise toetus

	2019	2020	Muutus	%
Projektipõhine toetus transiitdeede korrastamiseks	6 000 000	7 000 000	+ 1 000 000	17 %

Tasandusfond

	2019	2020	Muutus	%
Tasandusfond	102 078 000	107 152 000	+ 5 074 000	5 %

Toetusfond

	2019	2020	Muutus	%
Toetusfond	444 112 000	454 547 000	+ 10 435 000	2 %

Muutused tasandusfondi valemis

2020. aastal jätkatakse tasandusfondi uuendamise. 2016. aastal läbi viidud analüüside kohaselt on kasvanud oluliselt noortega seotud ühikukulud ning kooliealiste paiknemine mõjutab tugevalt üldhariduskulusid. Analüüsi tulemusi on hakatud tasandusfondi jaotamisel arvesse võtma järk-järgult alates 2018. aastast.

Kooliealiste paiknemist võetakse arvesse läbi igale omavalitsusele määratud koefitsiendi. Koefitsiendi aluseks on iga kooliealise isiku elukoht. Piirkondade eest, kus kooliealisi on vähe või nad asuvad hõredalt, on arvestatud koefitsiendiks kuni 2,1. Ühinemised ei mõjutanud paiknemise arvestust. Koefitsiendid kinnitati valitsuskomisjoni ja Omavalitsusliitude Koostöökogu delegatsiooni 2018. aasta riigieelarve läbirääkimiste lõpp-protokolli lisaga 3.

2020. aasta riigieelarve seaduse § 3 lõige 1 kehtestab tasandusfondi jaotamiseks alljärgneva valemi:

$$T = (AK - AT) * k + \ddot{U}K + KK_{2020} + VT + HK$$

Valem koosneb tulude-kulude tasanduse osast $((AK - AT)*k)$, ühinemise mõjude kompensatsioonist ($\ddot{U}K$), keskkonnatasude muutmise kompensatsioonist (KK), väikesaarte lisatoetusest (VT) ning enne 1993. aastat hoolekandeametisse elama asunud isikute eest makstavast kompensatsioonist (HK).

Arvestuslik keskmine tegevuskulu vajadus (AK) - Arvestuse aluseks on parameetrite ühiku maksumus eurodes: ühe eelkooliealise, kooliealise, põhikooliealise, tööealise, eaka, hooldatava või hooldajateenust saava puudega täiskasvanud isiku, hooldatava puudega lapse ning gümnaasiumiõpilase kohta. Arvestuslik keskmine tegevuskulu saadakse statistiliste näitajate ning ühiku maksumuse korrutiste summeerimisega. Näiteks iga eelkooliealise lapse eest on arvestatud 2866 eurot aastas.

Parameetrite väärtused	2019	2020
0-6-aastane	2 866	3169
7-18-aastane muu	467	515
7-15-aastane põhiharidus	1 187	1312
7-15-aastane ujumine	8	8
Gümn õp munitsipaalkoolis	1 187	1312
tööealine (19-65)	462	488
eakas (65 ja üle)	670	680
hooldatavad täiskasvanud	454	357
hooldatavad lapsed	1 405	1195

Tasandusfondi arvestusliku keskmise tegevuskulu parameetritest suurendati noorte väärtuskaalu võrreldes 2019. aastaga, et võtta arvesse muutusi kohalike omavalitsuste üksuste kuludes. Seejuures 7–15-aastaste ja gümnaasiumiõpilaste puhul arvestatakse osaliselt tagamaalisuse koefitsiendiga (2020. aastal arvestatakse koefitsiendi 75% ulatuses, v.a ujumise algõpetuse lisandunud 8 eurot korrutatakse läbi koefitsiendi täisväärtusega). 7–18-aastaste parameetrit on suurendatud täiendavalt 26,6 eurot seoses riigi otsusega suurendada kohalike omavalitsuste üksuste tulubaasi tugiteenuse täiendavaks toetamiseks.

Puudega hooldatavate täiskasvanute ja laste parameetreid vähendatakse järk-järgult eesmärgiga need vastavalt aastaks 2024 ja 2026 kaotada (vabanenud kuluvajadus jaotub ülejäänud vanuserühmade vahel).

Arvestuslik tulu (AT) - Tulumaksuna võetakse arvesse laekumised kolmel aastal ehk 2017–2019. Seejuures on arvestatud haldusreformiga kaasnenud külade liikumise arvestusliku mõjuga tulumaksu laekumisele. Aluseks on võetud füüsilistele isikutele tehtud väljamaksete andmed tulumaksu ja sotsiaalmaksu ning aasta tuludeklaratsioonide alusel vastavas piirkonnas elavate isikute osas ning arvestatud on kohaliku omavalitsuse tulumaksu määra muutusega (kohaliku omavalitsuse üksusele laekunud üksikisiku tulumaks 2017. aastal on korrutatud 11,96-ga ning jagatuna 11,6-ga, 2018. aastal korrutatud 11,96-ga ja jagatuna 11,86-ga ning 2019. aastal korrutatud 11,96-ga ja jagatuna 11,93-ga).

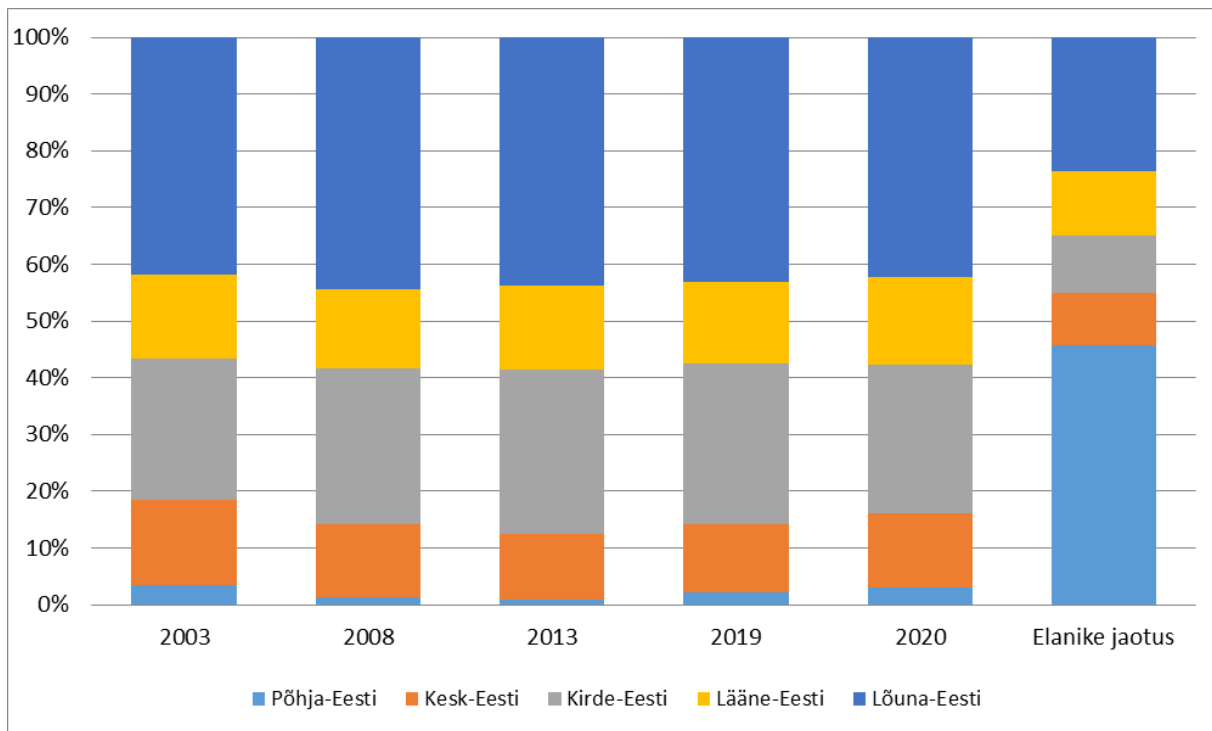
Maamaksu arvestamise aluseks on Maksu- ja Tolliameti 2019. aasta andmed maade kohta, mille eest on maksuteade väljastatud. Seejuures metsamaa, muu maa ja asulamaa osas võetud maksimumääraks 2,5% ja haritava maa ning loodusliku rohumaa osas 2% maa maksustamishinnast.

Välja on jäetud maad, millel on majandustegevus keelatud ja mille eest maksu ei maksta, riigi omandis olevad ühiskondlike ehitiste sihtotstarbega maad ning maksukohustuseta kodualused maad. Maamaksuseaduse § 4 lõike 2 kohaselt makstakse maamaksu 50 protsenti maamaksu määrast looduskaitseaduse §-s 31 sätestatud piiranguvööndi maalt, looduskaitseaduse 5. peatükis sätestatud hoiualade maalt, § 50 lõike 1 alusel määratud püsielupaiga piiranguvööndi maalt ja § 68 alusel sätestatud looduse üksikobjekti piiranguvööndi maalt.

Arvesse võetakse ka 2020. aastast kehtima hakkavate looduskaitsealade maksusoodustuste arvestuslik mõju maamaksu laekumisele, kui see on suurem kui 1000 eurot kohaliku omavalitsuse kohta kasutatavate keskmiste määrade juures.

Tasandustoetuse aluseks on arvestusliku keskmise tegevuskulu ja arvestuslike tulude vahe. Vahe kaetakse koefitsiendi k-ga kehtestatud ulatuses. Koefitsiendi suuruseks on 2003. aastast olnud 0,9 ehk tasandatakse 90% arvestuslike tulude ja kulude vahest. Kui kohaliku omavalitsuse üksusele arvutatud toetus on väiksem kui eelmisel aastal, siis antakse tasandusfondist toetust arvestusega, et vähenemine ei oleks suurem kui 2 protsenti arvutatud arvestuslikust keskmisest tegevuskulust.

Täiendavalt on arvestatud ühinemisest tingitud tasandusfondi muutuse kompenseerimisega. Summa arvutati välja 2018. a kohta ning seda makstakse 2025. aastani. Tasandusfondist 68% antakse Lõuna- ja Kirde-Eesti ning 29% Kesk- ja Lääne-Eesti kohaliku omavalitsuse üksustele (vaata alljärgnev joonis).

Joonis. Tasandusfondi regionaalne jaotus aastatel 2003–2020

Väikesaarte arvestuslik kõrgem kuluvajadus

Väikesaartel on muudest piirkondadest kõrgem kuluvajadus. Varasematel aastatel on seda arvesse võetud läbi toetusfondis olnud saarvaldade ja saarelise osaga valdade toetuse. 2018. aastast on vastavad vahendid integreeritud tasandusfondi, mis võimaldab ühtlasi hakata arvesse võtma kuluvajaduse kasvu.

Vahendite tasandusfondi tõstmisega on muudetud toetuse jaotamise aluseid. Enam ei arvestata maantee pikkuse ja saarte pindalaga, kuid lisandunud on baaskulu komponent. Kohaliku omavalitsuse tulude taset väikesaarte toetuse osa jaotamisel arvesse ei võeta.

2018. aastast sisaldab tasandusfond ka keskkonnatasude muutmise kompensatsiooni. Kompensatsiooni eesmärk on võimaldada kohaliku omavalitsuse üksustel kohaneda kaheksa eelseisva aasta jooksul kaevandusõiguse tasude laekumiste vähenemisega. 2017. aasta algusest jõustunud maapõueseaduse muudatuse kohaselt kaotati maardlate liigitamine üleriigiliseks ja kohalikuks. Sellest tulenevalt rakendus uus kaevandusõiguse tasude mudel ning kõikide maardlate suhtes hakkasid kehtima ühtsed tasu määrad. Uue mudeli rakendamisel osadel kohaliku omavalitsuse üksustel tulud vähenevad ning selle kompenseerimiseks nähakse ette kaheksa aasta pikkune kompensatsioon.

Kompensatsiooni makstakse kohaliku omavalitsuse üksustele aastatel 2017–2024. 2020. aastal on makstava kompensatsiooni kogumahuks 637 tuhat eurot (86,7% 2019.a kompensatsioonist). Vastavalt üleriigiliste omavalitsusliitudega sõlmitud kokkuleppele väheneb kompensatsioon järk-järgult, kuni 2025. aastast see kaotatakse. Vabanenud vahendid suunatakse tasandusfondi kuluvajaduse kasvatamiseks.

Majandus, transport, teed, energia, ehitus ja planeerimine

Teede rahastamine

ELVL esitas oma ettepaneku RES 2020-2023 kavandamise protsessi, millega taotleti kohalike teede valemipõhise toetuse suurendamist nelja aasta jooksul 29,3 mln eurolt 50 mln euroni. Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium (MKM) edastas vastavasisulise riigieelarve lisataotluse Rahandusministeeriumile (RAM), mis muuhulgas sisaldas 9 mln euro suurust lisataotlust aastas juhtumipõhiste projektide toetuseks RES-i perioodil.

Ühistransport ja selle rahastamine

Ühistranspordi toetuste osas esitas MKM lisataotlused, et tagada vähemalt samal tasemel laeva- ja lennuühendused ning maakonna bussiliinide vastavus suurenenud nõudlusele. Investeeringute ja lisarahastamise vajadus ühistransporti on aastatega kasvanud. Seda tingib bussijuhtide palgatõusu surve, gaasibusside hankimine, bussijaamadesse sissesõidu tasud. Kui käesoleval kümnendil on eesmärgiks madalapõhjalistele ja rohegaasil töötavatele bussidele üle minna, siis järgmisel kümnendil peaksid linnades liikuma juba elektribussid. Harjumaa liinikasv vajab juba praegu lisavahendeid. Nõudlus on suurenenud ekspressliinidele, kus mõlemas sihtpunktis oleks vaid 2-3 peatust. Liigutakse edasi paremate teenuste korraldamise eesmärgil sh. ümberistumis-võimaluste ning ühtse piletisüsteemi loomist. Lisaks on vaja täiendavaid investeeringuid lähtuvalt puhkeajaseadusest ka busside seisuplatsidele.

Arendamisel on Tallinna ja Harju regiooni liikuvuse ühendatud juhtimis- ja finantseerimislahendus. 2020. aastal viiakse läbi Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi (MKM) juhtimisel Tallinna regiooni liikuvust ühendav juhtimis- ja finantseerimiselahenduse analüüs. Eesmärgiks on koostada regiooni ühistranspordi finantseerimise analüüs, sh ühtse piletisüsteemi loomine. Reisijad vajavad loogilist ja arusaadavat teenust.

Arutusel oli kütuseaktsiiside mõju ühistransporditeenuse osutajatele. Kuigi leiti, et aktsiisipoliitika üle otsustavad poliitikud, on sellega vaja jätkuvalt tegeleda. Biogaasi kasutamine bussides kütusena annab juba praegu ärilise efekti ja soodustab sellele üleminekut. Samas jääb jätkuvalt mõneks ajaks liikuma diiselkütust kasutavaid busse.

Bussipeatuste temaatika

Kahel kokkusaamisel puudutati bussipeatuste teemasid Maanteeameti ja MKM-iga. Arutelude käigus toodi välja puudused ja võimalused. Arutati, kas riigi maanteedel olemasolevate bussipeatuste taristu ja märgistuse renoveerimine, rekonstrueerimine, ehitamine ja korrashoid on Maanteeameti või omavalitsuse kohustus ning kas uute bussipeatuste planeerimine, projekteerimine ja välja ehitamine riigi maanteedel on omavalitsuse kohustus. Vastuolud kahe seaduse - Liikluseaduse ja Ühistranspordiseaduse vahel on tekitanud pidevaid vaidlusi Maanteeameti ja omavalitsuste vahel. 2019. aastal leiti, et bussipeatuste temaatika vajab veel täiendavalt läbiarutamist ning üldpõhimõtted on vaja kokku leppida. Konkreetseid ühisosi siin

veel ei leitud ning jäädi selles küsimuses eriarvamustele. Aruteludega minnakse edasi 2020. aastal.

Raskeveokid teedel

Arutati, kas on võimalik lubada 52-tonniseid täishaagisega (metsa)veokeid tänastele teedele ja sildadele. Eesmärgiks võeti teostada olemasolevatel nõukogudeaegsetel tüüpsildadel reaalsed koormuskatsetused raskeveokitega, mille käigus kontrollitakse ja valideeritakse arvutusmudelit koos reaalsete katsetega. Maanteeameti põhimõtteline seisukoht on, et 52-tonnise tegeliku massiga autorongid, mis vastavad etteantud tingimustele, võivad Eesti teedel liikuda eriloata tee omaniku poolt kirjeldatud 52 t koridorides.

Tingimused oleksid:

- vähemalt 7 telge (millest vedukil vähemalt 3 telge);
- kõikidel telgedel, välja arvatud veduki pööravate ratastega telgedel, on paarisrattad;
- veduk ja selle haagis vastavad EURO 5 või kõrgemale ohutu veoauto ja selle haagise normile;
- täishaagisega autorongi lubatud suurimad mõõtmed on 18,75x2,55x4,0 m;
- poolhaagisega autorongi lubatud suurimad mõõtmed on 17,50x2,55x4,0m.

48-tonnise tegeliku massiga autorongid võivad Eesti teedel liikuda eriloata tee omaniku poolt kirjeldatud 48 t veoteedel, millel on vähemalt 6 telge (millest vedukil vähemalt 3 telge).

Arutelude käigus otsustati teemaga edasi tegeleda 2020 aastal. Teemasse kaasatakse lisaks Maanteeametile ka Autovedude Assotsiatsioon.

Riigi kõrvalmaanteede üleandmisest kohalikele omavalitsustele

ELVL 11.12.2018 juhatuse ja volikogu päevakorras oli riigile kuuluvate kõrvalmaanteede kohalikele omavalitsustele võimaliku üleandmise, nende rahastamise analüüsi ning ettepanekute arutelu. Volikogu otsustas mitte nõustuda Majandus- ja Kommunikatsiooniministeriumi ettepanekuga esitatud kujul. Volikogu otsustas võtta omavalitsuste tagasiside teadmiseks ning jätkata aruteluga teede- ja transpordi töörühmas.

Kuna KOVid ei soovinud analüüsi põhjal pakutud meetoodika alusel teid üle võtta, jäädi seisukohale, et Maanteeamet võib KOVidega juhtumipõhiselt läbirääkimisi jätkata ja vastavalt poolte kokkuleppele sõlmida vastavsisulised lepingud nagu see on siiani toimunud. Siiski ei ole välistatud, et Vabariigi Valitsus võib ühel hetkel otsustada, et riigi poolt koostatud analüüsi tulemusena jäädakse pakutud sihtfinantseerimise meetoodika juurde (KOVidele sobimatu) ja pöörduetakse algse ettepaneku juurde, et protsess ühetaolistel alustel kiiremas ajakavas realiseerida. Läbirääkimisi tingimuste osas jätkatakse 2020 aastal.

Kohalike teede inventeerimisest 2019 ja selle jätkutegevus

Inventeerimise I etapp lõppes 2019. a detsembris. Esmalt oli tööde lõpptähtaeg kavandatud august 2019, kuid seoses 2018-2019 talvel ebasoodsate ilmastikuoludega hanke välitöödel, töö peatus ning sellest tulenevalt anti augustis 2019 omavalitustele üle 60% panoraampilte ja 57% inventeerimist koos teede seisukorra hindamise tabelitega. Lõplik projekti tegevus sai valmis ja töö anti tervikuna KOVidele üle detsember 2019. Suurimaks tööks omavalitsustele saab olema saadud andmete üle vaatamine. Teeregistrisse esitab kontrollitud teede andmed juba vastav omavalitsus ise. Järgnevate aastate kohalike teede riigipoolne toetusraha sõltub teeregistris registreeritud teede andmetest (arvestuse aluseks on jooksva aasta 01. jaanuar seis). Seega kõikide teede info korrastamine teeregistris toimub 2020 aasta jooksul.

2020. aastal jätkatakse II etapi planeerimist. Eesmärgiks on analüüsi koostamine liiklussageduse hindamise meetodika alusel kohalike teede liikluse hindamisest ja teede seisukorra andmetest lähtuva kohalike teede rahavajaduse väljaselgitamiseks. Projekti tulemused selguvad 2020. aasta lõpuks.

Koostööst riigi ja teiste organisatsioonidega

2019. aasta kujunes struktuurvahendite rakendamise vaatest toimekaks ja keeruliseks. Tulemusreservi esialgne planeerimine ja seejärel täpsustatud tulemuste põhjal osaline ümber otsustamine, uue perioodi ettevalmistused, erinevatesse suuremahulistesse hindamistesse sisendi andmine jpm oli osapooltele suureks väljakutseks. Samas on tegemist hea kogemusega uude rahastamisperioodi kaasa võtta. 2020. aastal jätkame pingutustega, et planeeritu ellu viia ning samal ajal kokku panna uue rahastamisperioodi rakenduskava, mis kataks Eesti jaoks olulisi ja vajalikke eesmärke.

Riigi seadusloomes on aktiivselt osaletud ja ELVL poolt on esitatud mitmeid omavalitsusi toetavaid ettepanekuid seaduseelnõude kooskõlastamisel. Majandusvaldkonnas oleme edastanud muudatusettepanekuid teede, ühistranspordiseaduse, planeerimisseaduse, ehitusregistri täiendamise, hooldekodude ja ehitiste energiatõhususe seaduste, kaugkütteseaduse, tuleohutusseaduse, riigikaitseaduse, päästeseaduse, ruumilise- ja planeerimisseaduse eelnõudele. Toimused arutelud ja töökoosolekud Riigikogu majandus- ja keskkonnakomisjonidega ning ministriumites.

Elamumajandus

Toetusmeetmete rakendamine elamufondi arendamiseks.

Osalesime riigieelarve läbirääkimistel kohalikele omavalitsustele eluasemeteenuse kättesaadavuse parandamiseks vahendite eraldamise aruteludel. Toetussumma määramisel lähtuti elanike arvust/toimetulekutoetuse saajate arvust kohalikus omavalitsuses.

Kohaliku omavalitsuse üksuse elamufondi arendamiseks juhtumipõhise investeringutoetuse andmise tingimused ja kord näeb muude eesmärkide kõrval ette ka investeringute soodustamist tühjenevate haldamata korterelamute probleemi lahendamiseks vajalike eluruumide pakkumiseks sotsiaalmajanduslikult vähekindlustatud sihtgrupile. Eesmärgiks

seati, et toetatakse terviklikult rajatava üürielamu püstitamist või üürielamuna kasutusse võetava hoone ümberehitamist. Ehitatavad eluruumid peavad vastama ehitusseadustiku § 11 lõike 4 alusel kehtestatud eluruumile esitatavatele nõuetele ja olema üürikorterina kasutuses seaduses etteantud tähtaja jooksul. Läbirääkimiste tulemusel lepiti kokku, et toetuse määr on kuni 50 protsenti projekti abikõlblikest kuludest ning maksimaalne toetussumma kõigi taotlusvoorude peale kokku jääb kuni 2 500 000 eurot kohaliku omavalitsuse üksuse kohta. Läbirääkimistel leiti, et selliste meetmete rakendamine on väga vajalik ja peab jätkuma ka järgnevatel aastatel.

Korterimajade lammutamine kahanevates elukeskkonnas

Kahanev ja vananev rahvastik, jätkuv linnastumine ja väljaränne ning sellega kaasnevad sotsiaalmajanduslikud tagajärjed on teatud Eesti piirkondades tekitanud ulatusliku väljarände. Tendentsi tulemusel on kujunenud pooleldi tühjaks jäänud korterelamud, mille haldamine on korteriühistul aina suurenevate võlgade tõttu ülejõukäiv.

Elamumajanduse korraldamise ja elutähtsate teenuste toimimise kontekstis on probleemiks seoses väheneva rahvaarvuga kasvav tühjade korterite arv. Selle tulemusel süvenevad turutõrked eluasemeturul, kinnisvara väärtus väheneb, mis omakorda toob endaga kaasa väheneva nõudluse eluruumide järele. Väheneb tõenäosus vara võõrandamiseks, motivatsioon elamufondi investeringuteks, elamufondi seisukord halveneb, kasvab inimeste rahulolematus ning kasvavad omanike ja korteriühistute võlgnevused, sh võrguteenuste pakujate ees. Sellest tulenevalt osa tühjadest korteritest pärib kohalik omavalitsus, kes on hakanud otsima võimalusi, kuidas probleemsetest korteritest vabaneda. Võlgades korteriomanikele pakub ajutist leevendust korteriomanditest loobumine riigi kasuks, kuid pikemas perspektiivis ei lahenda see probleemi. Kõige rohkem on probleemseid korterelamuid Ida-Viru ja Valga maakonnas. Seejuures Ida-Viru maakonnas on enam suuremaid kui 1200 m² eluruumi pinnaga paneelilamuid. Valga maakonnas on ülekaalus alla 800 m² eluruumi pinnaga väiksemad korterelamud, mis asuvad miljööväärtsel aladel ja osa neist on muinsuskaitsealused puidust korterelamud, kus puuduvad sageli tänapäevased elamistingimused ning mille taastamine ja kaasajastamine eeldab kinnisvarahindade mõttes ebaoproportsionaalselt suuri investeringuid. Riik kavandab pilootprojekti, millega toetada pooltühjade majade elanike ümberasustamist ning üleliigsete hoonete lammutamist. Juunis Valga raudteejaamas toimunud teemapäeval "Kelle asi on kolemaja?" leiti, et esmaseks eesmärgiks töötatakse välja juhend, kuidas omavalitsused võiksid pooltühjade hoonetega edaspidi tegeleda. Vajadusel tehakse ettepanekud ka seadusandluse muutmiseks. Rahandusministeerium otsustas, et omavalitsuste pilootprojektiga alustatakse juba 2020 aastal.

Elamufondi haldamine

2019. aastal toimusid kolmel korral ümarlaua koosolekud kus arutati, kas KOVidel tasuks omavahelises koostöös, koostöös riigiga või Riigi Kinnisvara ASiga (RKAS) luua ühtne elamute haldamise süsteem. Pakuti välja, et kuna RKAS tegeleb juba sarnase süsteemi loomisega, võiks läbi ELVLi pöörduda RKASe ja riigi poole, et leida ühisosa RKASe väljatöötatud süsteemidest. RKAS, RaM ja ELVL esindajatega kohtumisel selgus, et KOVid ei

ole veel valmis analoogseid lahendeid kohalikul tasandil rakendama ja otsustati, et teemaga tegeletakse edasi.

Nõuded energiatõhususe rakendamisega

Seoses energiatõhususe nõuete karmistumisega ja muutumisega sooviksid KOVid rohkem infot riikliku ehitusjärelvalve, kasutuslubade ja ehituslubade väljastamise teemadel. Algati vastavate teabepäevade korraldamine. Kuna energiaefektiivsemate hoonete ehitamine nõuab paremat ja pikemajalist planeerimist, projekteerimist ja analüüsi, siis selgus, et projekteerijatest on suur puudus. Lisaks oleks vaja juurde koolitada uusi spetsialiste ja tõsta praktiseerivate projekteerijate, ehitusjärelvalve jt spetsialistide asjakohast pädevust. Hoonete renoveerimisega lähemalt kokku puutunud inimesed rõhutavad, et Eestis on puudu eriti eriosade (kütte ja ventilatsiooni ning hooneautomaatika) projekteerijaid. Probleemiks on see, et seoses energiatõhususe nõuetega kaasas käivate sisekliimanõuete jõustumistega on hüppeliselt suurenenud vajadus pädevate ventilatsiooni- ja hooneautomaatikainseneride osas. Leidsime, et Haridus- ja Teadusministeeriumil tuleb pöörata suuremat tähelepanu ehitusinseneri erialade propageerimisele. Seati eesmärgiks 2020-2021 hoonete energiatõhususe nõuete karmistumisega seotud tehnosüsteemide uuenumisest ja hoonetarindite soojus- ja õhutiheduse parendamisega seotud hoone kasutamismuudatustest tingitult tuleks elanikke ning korterühistuid teavitada ja neid koolitada.

Osalemine seadusloome, projektide ja arengukavade koostamisel

Jaanuaris 2019 esitasime omapoolsed ettepanekud Planeerimisseaduse muutmiseks ja täiendamiseks koostöös maakondlike liitudega. Kuna planeerimisseaduse muutmise väljatöötamiskavatsuse kohaselt oli vastuoluliseks ruumilise planeerimise ja maakonna arengustrateegia omavaheline seos, tegime ettepaneku vastavalt varasemale kokkuleppele arutada Planeerimisseaduse muutmist kui olulist strateegilist juhtimisinstrumenti omavalitsusliku autonoomia ja funktsioonide kujundamise küsimustes. Toimusid mitmed koosolekud ja ümarlauad seaduse muutmise eesmärgil.

2019. aasta 1. novembril hakkas kehtima riigihalduse ministri määrus "Planeeringu vormistamisele ja ülesehitusele esitatavad nõuded". Alates 1. maist 2020 peavad nõuetele vastama pooleliolevad üldplaneeringud ning 1. novembrist 2020 peavad kehtestatud nõuetele vastama kõik detailplaneeringud. Liidu ettepanekul on Rahandusministeerium valmistanud abimaterjalina planeeringule digitaalsete jooniste koostamise enamlevinud näidisfailid (<https://planeerimine.ee/juhendid-ja-uuringud/vormistamise-naidised/>) ja planeeringu jooniste digitaalsete kihtide koostamise ja vormistamise juhendid (<https://planeerimine.ee/kihtide-vormistamise-juhend/>). Peeti vajalikuks, et alates 2020. aasta algusest viiakse läbi mitmed seminarid planeeringute erinevate kihtide vormistamisele. Juhendi juurde valmivad peagi jaotuskihtide tabelid üld- ja detailplaneeringute jooniste kihtide ühtlasemaks vormistamiseks. Samuti Maa-ameti abimaterjal planeeringute Geoportaali kandmiseks.

Ligipääsetavus

Ligipääsetavuse nõukogu kohtumine toimus 23.04.2019, kus keskenduti korterelamute võimalikele ligipääsetavuse miinimumstandarditele, mis võimaldaksid aktiivsemat ligipääsetavuse analüüsi kasutamist ehitiste planeerimisel. Kuna korteriühistutel on suur

otsustusõigus enda hallatava kinnisvara osas, siis on oluline, et korteriühistud oleksid üha enam kursis ligipääsetavuse edendamise tarvidusega. Selle eelduseks on positiivsed hoiakud ja teadlikkus ligipääsetavuse ning universaalse disaini vajadustest ja võimalustest hoonete ehitamisel ja renoveerimisel. Leiti, et selle teemaga tuleb laiemalt tegeleda ja otsustati teemaga jätkata, kaasates selleks KOV esindajaid, planeerijaid ja arhitekte.

Ligipääsetavus tähendab, et kogu elanikkond on elu- ja infokeskkonda kaasatud ja kõikidele on tagatud võrdsed võimalused ühiskonnaelust osa võtta. Valitsus moodustas septembris 2019 ligipääsetavuse rakkerühma, mille ülesanne on esitada 2021. aasta suveks valitsusele konkreetsed ettepanekud ligipääsetavuse tagamiseks avaliku sektori hoonetele ja asutustele ning kogu avalikule ruumile ja selle eri osadele, samuti e-teenustele, elukondlikule kinnisvarale ning transpordivahenditele. Eesmärgiks on välja selgitada ligipääsetavuse olukord ja probleemid kõikides olulisemates elukeskkonna ja ühiskonna aspektides ning töötada välja poliitikasuunised ja lahendused, mis võimaldavad lähima kümne aasta jooksul liikuda kõikidele inimestele ligipääsetava ühiskonna, avaliku ruumi ja teenuste suunas. Eesmärgiks on ligipääsetavuse ja universaalse disaini põhimõtete rakendamine kõikide poliitikavaldkondade loomuliku osana, seades esikohale avaliku sektori eeskuju, samuti ligipääsetavuse alase teadlikkuse ja pädevuse tõstmine ühiskonnas läbivalt. ELVL on aktiivselt kaasatud rakkerühma tegevusse.

Transpordi ja liikuvuse arengukava koostamine 2020-2035

2019. aasta lõpus algatati töörühma moodustamine transpordi arengukava koostamiseks aastateks 2020-2035. ELVL on kaasatud moodustatavasse juht- ja töörumadesse. Liidu osalemine on väga oluline arengukava koostamisel. Arengukava koostamise töörühmadesse on Liidu poolt kaasatud transpordi- ja teede töörühma liikmeid ja omavalitsuste spetsialiste, eesmärgiga olla informeeritud ja rääkida kaasa arengukava koostamisel. Arengukava suureks eesmärgiks on kavandada ohutu, kiire ja tehnoloogiliselt uuenduslik transporditaristu ning konkurentsivõimeline logistikasektor. Eelkõige püüame leida viise, kuidas pöörata suuremat tähelepanu keskkonnahoiule, digitaliseerimisele ja Eesti ühendamisele maailmaga (Rail Baltica). Seda nii maa- ja linnapiirkondades kui ka rahvusvaheliste ühenduste ja kaubaveo konkurentsivõime tarbeks.

Mereala planeering

Eesti Linnade ja Valdade Liit (ELVL) nimetas 13.03.2019 Mereala planeeringu juhtrühma põhiliikmeks ELVL nõuniku Kalle Toometi ja asendusliikmeks ELVL nõuniku Krista Kupitsa. Mereala planeerimise eesmärk on leppida kokku Eesti mereala kasutuse põhimõtetes pikas perspektiivis, et panustada merekeskkonna hea seisundi saavutamisse ja säilitamisse ning edendada meremajandust. Planeeringuga määrati kindlaks, millistes piirkondades ja millistel tingimustel saab merealal tegevusi ellu viia. Mereala planeeringu koostamise käigus käsitleti merealal juba toimivate ja alles kavandatavate tegevuste koosmõju. Samuti hinnati nendega kaasnevat mõju merekeskkonnale ja majandusele ning tegevuste sotsiaalset ja kultuurilist mõju. Mereala ruumiline planeerimine on vahend merekasutuse pikaajaliseks kavandamiseks. Mereala ruumiline planeerimine võimaldab määratleda, kus ja millistel tingimustel on merealal erinevate inimtegevuste elluviimine kõige otstarbekam. Planeerimisel võetakse eesmärgiks, et tagatud oleks nii mereressursside kasutamisest saadav majanduslik kasu kui ka mere ja

rannikuala väärtus sotsiaalselt ja kultuuriliselt olulise alana. Mereala ruumiline planeering on pärast selle kehtestamist aastal 2020 valdkondlike merealade kasutamist reguleerivate otsuste aluseks. Eesti mereala planeering käsitleb kogu Eesti mereruumi sh. sisemerd, territoriaalmerd kui ka majandusvööndit. Planeering peaks heakskiidu saama 2020 aasta lõpuks.

Riiklik energia- ja kliimakava aastani 2030

Eesti riiklik energia- ja kliimakava aastani 2030 eesmärgiks on täita Euroopa Liidu energialiidu ja kliimameetmete juhtimise määruse 2018. a sätestatud nõudeid.

ELVL osales 2019. aastal kolmel tööruuma koosolekul ning kahel seminaril, mille käigus arutati riikliku energia- ja kliimakava aastani 2030 koostamist. Kava peamiseks eesmärgiks on energiatootmise muutmise rohelisemaks, kasvuhoonegaaside vähendamine, panustamine energiatõhususse erinevates sektorites, võrkude kadude vähendamine, hoonete muutmise energiatõhusamaks ja transpordis alternatiivsete kütuste kasutusele võtmine. Sisuliselt on kaetud kõik meie elulised tegevused ja vajadused: toit, soojus, valgus, elukoht, transport, jäätmed, mets, aga ka innovatsioon ja haridus. Kava koostades kinnitasime, et Eesti riigis puhtama majanduse poole liikumine tähendab peale mõttelaadi kujundamise lisaks veel väga suuri investeeringuid. Vajadus oleks 2050. aastaks hinnanguliselt 17 miljardit eurot, sellest 4-5 miljardit igal aastal järgmise 10 aasta jooksul. Aruteludes leiti, et kliimapoliitikast peab saama meie elu lahutamatu osa kliimanetraalsuse poole liikumisel. Liikudes selles suunas, peame pöörama suurt tähelepanu sotsiaalsetele ja majanduslikele vajadustele. Kindlasti ei saa kasvuhoonegaase vaadata ainult kui suurt probleemi vaid võimalust, mis innustab tegelema tehnoloogiate arendamise ja uute keskkonnasõbralike lahenduste leidmisega. Kava koostamine jätkub 2020 aastal.

Energiatõhusus hoonete ehitamisel

Hoonete energiatõhususe direktiiviga läheb suurem rõhk rekonstrueerimisele, tähtsustatakse rohkem sisekliimat, on kirjeldatud elektriautode laadimise taristu valmiduse nõuet ning senisest selgemini on lahti kirjutatud nõuded tehnosüsteemide ülevaatusetele ja hoone kontroll- ning automaatikasüsteemide paigaldamisele.

Tallinna Ülikooli eestvedamisel on ELVL on kaastaud üldiste nõuete väljatöötamisele kõigi uute hoone ehitamiseks liginullenergia nõuetele üleminekuks (B-klassi nõue ehitatavatele hoonetel 2019 ja A-klassi nõue 2020). Tegevuse käigus on plaan lisada juurde hoonete kasutamistotstarbeid, kaugjahutuse ja töhuga kaugkütte kaalumistegureid. Samuti erandivõimalusi liginullenergiahoone nõuetele juhul, kui lokaalne energiatootmine pole tehniliselt teostatav või majanduslikult põhjendatav. Väga suur otsustamise kohustus on siin KOVil. Tegevus on jätkuv 2020. aastal.

***Save-Smart* projektis osalemine**

Tegemist on Eesti-Vene piiriülese koostöö programmiga 2014-2020, mille eesmärk on edendada piiriülest koostööd Eesti Vabariigi ja Vene Föderatsiooni vahel, et soodustada

sotsiaalmajanduslikku arengut mõlemal pool ühist piiri. Projekti partneriteks on Pihkva oblasti ehitus- ja elamu- ning kommunaalmajanduse komitee (Venemaa), Pihkva oblasti tariifide ja energeetika komitee (Venemaa), Eesti Linnade ja Valdade Liit (Eesti), Rakvere Linnavalitsus (Eesti), Tartu Regiooni Energiaagentuur (Eesti), Võru Linnavalitsus (Eesti), Setomaa Vallavalitsus (Eesti), Rõuge Vallavalitsus (Eesti), Ostrovi rajooni administratsioon (Venemaa) ja Porhovi rajooni administratsioon (Venemaa).

Projekti põhieesmärgiks on energiatõhusus hoonete renoveerimisel. Selleks viiakse läbi mitmeid ühiskoolitusi ja seminare kaasates teadlasi ja spetsialiste Tallinna Ülikoolist ning teistest teadusasutustest. Projekti raames renoveeritakse Rõuge kultuurikeskuse küttesüsteem, Obinitsa külakeskuse hoonele paigaldatakse päikesepaneelide poolt toodetud energia salvestussüsteem. Pihkva oblastis Porhovi linnas renoveeritakse lasteaed ja Ostrovis gümnaasiumihoone küttesüsteem, lisaks vahetatakse seal välja aknad. Võru linnavalitsus koostab koostöös Tartu Regiooni Energiaagentuuri ekspertidega multifunktsionaalse avaliku hoone energiatõhusaks renoveerimiseks tehnilise dokumentatsiooni. Samuti korraldatakse õppereise, töötubasid, seminare ja koolitusprogramme, mille jooksul tutvustatakse kohalike omavalitsuste ja teiste avaliku sektori asutuste spetsialistidele erinevaid võimalusi, kuidas avalike hoonete renoveerimisel saavutada uute lahenduste ja tehnoloogiate kasutamise tulemusena oluline energiasääst. Samuti koostatakse standardsed energiasäästu alased soovitusel eri tüüpi avalike hoonete (sh tehnosüsteemide) renoveerimiseks. Projekt jätkub 2020. aastal.

Ruumiline planeerimine ja „Roheline raamat“

Ruumilise planeerimise roheline raamat on sissevaade Eesti planeerimispraktikasse 25 aastat peale taasiseseisvumisjärgse planeerimisregulatsiooni jõustumist. Rohelise raamatu peamiseks koostajateks on Rahandusministeerium, kaasates selleks teisi osapooli sh ELVL. Rohelise raamatu ettevalmistamisega alustati juba 2017. aastal. Ajendid roheline raamatu koostamise aluseks kogunesid planeeringute valdkonna igapäevatöö käigus: seadusandlust selgitades, muude riikide planeeringute valdkonna arenguid jälgides ja suhtluses rahvusvaheliste planeerimiskspertidega, konkreetseid planeeringuprotsesse jälgides, dialoogides huvigruppide ja erialaliitudega. Huvigruppide kaasamiseks roheline raamatu koostamisse viidi läbi tööseminare. 2017. aasta novembris toimus Tartus arutelu roheline raamatu koostamise vajadusest, kus tutvustati teemasid, mida roheline raamatu koostamisel käsitletakse. 2018. aasta aprillis tutvustati Tallinnas roheline raamatu taustadokumenti, milles avati teemasid läbi asjakohaste seaduste, kavade, näidete ja ka meedias või erialaringkondades avaldatud arvamuste. Täpsustati teemade käsitlemist ja edasiste tegevustega jätkati 2019. aastal.

Täna kehtiva planeerimisõiguse ja üldiste põhimõtete aluseks on Planeerimise Harta. Riigi planeerimissüsteem otsib pidevalt läbi poliitiliste otsuste, õigusaktide muudatuste ja planeerimispraktika arendamise tasakaalupunkte, reageerides ühiskondades levivatele ideedele, haldus- ja õiguskorra muudatustele ning kaasaja vajadustele. Roheline raamatu üheks eesmärgiks on kirjeldada praktiseerimise võimalusi ruumilise planeerimise valdkonnas. Suures osas määrab piirkonna tegeliku ruumilise arengu üldine majandusareng ning laiemad demograafilised suundumused. Oluline roll ruumi kujunemisel on ka halduskorraldusel ning era- ja avaliku sektori koostöövõimel. Kohaliku omavalitsuse ruumilise arengu suunamiseks

kasutatavate instrumentide valikut mõjutab suurel määral maaomandi jaotus – erasektori arengusoovide raamistamine võib vajada keerulisemaid kokkuleppeid kui omavalitsuse enda omandis oleva maa kasutamise suunamine. Lõplik resolutsioon raamatust peab valmis saama 2020. aastal.

EHR (ehitusregister)

MKM algatamisel alustati nii ehituseadustiku kui ka planeerimisseaduse muutmine, et viia läbi ehitisregistri (EHR) täiustamine, hõlbustamaks suuremahuliste projektdokumentatsioonide menetlust. Protsessi on kaastanud Liidu liikmete vastava ala spetsialiste. Ehitusseadustiku kehtestamisega on likvideeritud ühtne teede regulatsioon, kohustused, vastutus ning piirangud, millel on oluline roll avalikus õiguses. Seetõttu vajab täpsustamist teerajatiste osas nii ehitus- kui ka kasutuslubade väljastamise kohustuslikkus. Lähiaastatesse planeeritud arendused suurendavad EHR-i jõudlust, kasutajamugavust, veakindlust ja protsesside läbipaistvust, kuid otseselt suuremahulise projektdokumentatsiooni käitlemise hõlbustamiseks samme planeeritud ei ole. Need hõlmaks rohkem IT infrastruktuuri poolt. Nõustuti, et sellised tegevused on vajalikud. Niisamuti on oluline kodanike/ettevõtete (taotlejate), omavalitsuste ja kooskõlastajate jaoks tagada ühtsed menetlused teede ja muude rajatiste jaoks. See eeldab muuhulgas EHR-i ja e-ehituse platvormi tihedat integratsiooni Teeregistriga. Tegevus jätkub 2020. aastal.

Haridus ja noorsoo ning kultuuri- ja spordivaldkond

Olulisemad HTMi eelnõud KOVi vaatest, mille osas ELVL esitas vastuskirja:

- Kodakondsuse seaduse ning põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse muutmise seadus
- Vabariigi Valitsuse 6. veebruari 2015. a määrus nr 16 „Riigieelarve seaduses kohaliku omavalitsuse üksustele määratud toetusfondi vahendite jaotamise ja kasutamise tingimused ja kord
- Vabariigi Valitsuse 10. mai 2018. a määruse nr 38 „Riiklike haridusstipendiumide ja -preemiade määramise tingimused ja kord“ muutmine
- Vabariigi Valitsuse 21. aprilli 2014. a määruse nr 53 „Õpilaskodutoetuse kasutamise tingimused ja kord ning toetuse jaotus koolide pidajate vahel“ muutmine
- Õppekoha tegevuskulu piirmäär ühe kuu kohta 2020. aastal.

ELVL esitas ENTKle ettepaneku Noorsootöö seaduse muutmiseks.

Haridus- ja noorsoovaldkonna (sh HNT) tegevused, sh ELVLi esindamine:

- ELVL HNT töörühma koosolekute koordineerimine ja osalemine ka HTMi ja ELVL töörühma koosolekutel
- Osalemine erinevate kutsekomisjonide töös: õpetaja, sotsiaalpedagoog, eripedagoog, lapsehoidja, noorsootöötaja.
- Osalemine Hariduse kutsenõukogu koosolekutel ning Kutsehariduse nõukogu töös

- 15. LVP 13.02 hariduse „MIDA JUKU EI ÕPI, SEDA JUHAN TEAB“ ja noorsoovaldkonna seminari „NOORED JA NOORSOOTÖÖ - KUIDAS SELLE KÕIGEGA TOIME TULLA“ korraldamine

Erinevatel HTMi temaatilistel ümarlaudadel, töörühmades osalemine:

- huviharidus- ja huvitegevus, õpitulemuste välishindamine KOV vaates; Alushariduse seaduse eelnõu väljatöötamise töörühm; Koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava muutmise eelnõu väljatöötamise töörühm; „Haridusstrateegia 2021-2035“ koostamise erinevad töörühmad (noorsootöö, õpetaja; oskuste); Hariduse valdkondlik komisjon;
- Kaasava hariduse taotluste hindamiskomisjoni töös osalemine Innoves SAs
- Õpetajate alampalga läbirääkimised
- Aasta Õpetaja gala 05.10 – komisjoni töös osalemine, esitatud kandidaatide hindamine.
- Koostöös ETKA Andrasega Täiskasvanuhariduse maakondlik koostööseminaride korraldamisel ja ettekandega esinemine üle Eesti.
- Kutsehariduse konverents "Kas käes on pööripäev?"
- KOV haridusjuhtide ja eraüldhariduskoolide pidajate koostööseminar

ELVLs toimetamised:

- KOV haridusjuhtide õppepäevade ettevalmistamine, läbiviimine koostöös HTMi, Elva VVga 07.-08.11, toimumiskohad Elvas ja Tartus Veeriku Koolis
- Koostöös Innove SA ja HTMi ning ELVL - KOV haridusjuhtide I lennu arenguprogrammi käivitamine, kandidaatide valimine, osalemine
- Koostöös HTMi ja Fontes OÜga KOVde (ühinenud kaheksa KOVi) pilootprojekti käivitamine „Õpetaja töö- ja palgakorralduse aluste kaasajastamine munitsipaalüldhariduskoolides“ ja koordineerimine
- Täiskasvanuhariduse tunnustussündmus
- Koolieelse lasteasutuse RÕK eelnõu töörühma koosolekul osalemine
- HTMi KOV haridusjuhtide teabepäev

Noorsootöö valdkonnas:

- Noortevaldkonna tunnustuskomisjoni töös osalemine, kandidaatide hindamine

Kultuuri- ja spordivaldkonna (sh KS) tegevused, sh ELVLi esindamine:

- ELVL KS töörühma koosolekute korraldamine
- Osalemine erinevate kutsekomisjonide töös: kultuurikorraldaja, rahvatantsuspetsialist; samuti Kultuuri kutsenõukogu koosolekutel
- Osalemine Regionaalsete tervisespordi keskuste taotlusvooru komisjoni töös

- 15. LVP 12.02 kultuuri- ja spordivaldkonna seminari „LAULURÕÕMUGA, TANTSUKEERUGA LÕIMUDES LÄBI SAJANDITE“ korraldamine
- Kultuuri rahastus KOVIDes – arutelu Riigikogu Kultuurikomisjonis

Uimastiennetuse valdkonna tegevused (SIM), sh ELVLi esindamine:

- Uimastiennetuse valitsuskomisjoni nõupidamistel osalemine.

Lõimumise valdkond

Lõimumise eesmärk on sotsiaalselt sidus Eesti ühiskond, kus erineva keele- ja kultuuritaustaga inimesed osalevad aktiivselt ühiskonnaelus ning jagavad demokraatlike väärtusi.

Eestis elab erinevates kohalikes omavalitsustes 194 erinevat rahvust ja rahvusvähemust. Rändetrend suureneb ja kasvab. Inimesed tulevad kolmandatest riikides.

Kultuuriministeerium on jätkuvalt panustamas lõimujate koalitsiooni laiendamisse.

Eesti Linnade ja Valdade Liit ning kohalikud omavalitsused on riigile väga olulised koostööpartnerid lõimumise valdkonnas.

Lõimumise põhifookused on: omavahelised kontaktid, mõistmine, tunnustamine, mitmekesiste võimaluste ärakasutamine. Lõimumise valdkonna poliitika teejuht on strateegia „Lõimuv Eesti 2020“.

Lõimumise valdkonnal on koostööpuude Haridus- ja Teadusministeeriumiga (keelepoliitika, hariduspoliitika, noorsootöö), kohalike omavalitsustega, erasektoriga, Sotsiaalministeeriumiga (töajuturg, kohanemine), Siseministeeriumiga (kodakondsus; ränne); Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumiga (spetsialistide sisseränne) ning Integratsiooni SA-ga (lõimumisstrateegia rakendusüksus).

Eestis elab väga palju määratlemata kodakondsusega isikuid. Suur probleem on põhikooli lõpetajate eesti keele oskus. B1 tasemel ei osata eesti keelt. Selle probleemi pinnalt toimub segregatsioon.

Ida-Virumaa on lõimumise osas suures fookuses. Valitsuse kõige suurem algatus on Ida-Virumaa programm. Kultuuriministeeriumi algatused Ida-Virumaal on: Ida-Virumaa programm; Integratsiooni SA kolimine Narva; ametnike välitööd Ida-Virumaal; suurte kultuuri- ja spordisündmuste toetamine; Keelemaja projekt; Energiajooks, mis on toonud väga palju turiste ja head tähelepanu.

Tegevused rahvusvähemustega: koostööüritused, romade projekt, Vaba Lava, Aleksandri kirik, Äkkeküla spordibaasi toetamine, võimalikud IT lahendused – *Speakly*, võõrkeel selgeks 100 tunniga, uued koostööplatvormid – häkaton, ametnike välitööd – info, kogemuste ja teadmiste vahetamine, ETV+ uus kontor ning parem levi (80 000 ei näinud ETV plussi).

Lisaks panustab Kultuuriministeerium Rahvusvahelise lõimumise konverentsi; Eesti Instituudi venekeelse info tegevusse (kultuur, info), venekeelse elanikkonna suurem kaasamine laulu- ja tantsupeo liikumisse, tegevused seoses eesti keelest muu emakeelega katusorganisatsioonidele.

Kultuuriministeerium on kavandamas uut lõimumisvaldkonna arengukava „Lõimuv Eesti 2030“ (lõimumise arengukava aastateks 2021-2030), mis annab teejuhised järgmise 10 aasta lõimumisvaldkonna korraldamisele. Eesti Linnade ja Valdade Liit on arengukava koostamise protsessi ning juhtrühma kaasatud.

„Lõimuv Eesti 2030“ fookus: 1) segregatsiooni vähendamine ühiskonnas, sh hariduses ja tööturul 2) kodanikuühiskonna arendamine ning kogukondade vaheliste kontaktide suurendamine (kolmanda sektori arendamine; rahvusvahemusseltside võimestamine; kultuuri ja -sporditegevuse meetmete kujundamine; Kodanikuühiskonna arengukavaga ühisosa otsimine) 3) ühise infovälja tugevdamine (eesti ja vene inimesed elavad erinevates infoväljades. Kommunikatsioon riigiga ja riigiinstitutsioonidega. Milliseid teenuseid riik pakub. Et inimesed aru saaksid. 4) täiskasvanute keeleõppe tugevdamine. Töötukassa pakub koolitusi. Inimesed ei tea tasuta kursustest.

„Lõimuv Eesti 2030“ on puutumus järgmiste strateegiatega: MFF (EL finantsraamistik 2020-2027); riigieelarve strateegia; TERE (tegevuspõhine riigieelarve); RITA-ränne (RITA-RÄNNE projekt aitab välja töötada teaduslikult põhjendatud innovaatilisi lähenemisi rände ja lõimumise protsesside juhtimiseks Eestis, eesmärgiga aidata kaasa majanduse arengule ja ühiskonna sidususe suurenemisele); Riiklik arengukava „Eesti 2035“.

Eesti Linnade ja Valdade Liit koostöös Rahvusvahelise Migratsiooniorganisatsiooniga korraldab KOVide seas uuringu teemal „Välismaalaste kohanemine Eesti kohalikes omavalitsustes: KOV hinnangu ja võimekuste kaardistus“.

Uuringu eesmärk oli kaardistada KOVides kasutusel olevad praktikad, mis võivad mõjutada KOVi territooriumil elavate välismaalaste kohanemist. Samuti on uuringu eesmärgiks välja selgitada, kas ja millist tuge soovivad või vajavad omavalitsused välismaalaste vastuvõtmisel ja nende kohanemise toetamise edendamisel. Tuginedes uuringu tulemustele tuuakse raportis esile ettepanekud, mis edendaksid välismaalaste kohanemist KOVis ja KOVi võimekust antud temaatikaga tegeleda.

Kultuuriministeerium on läbiviidud uuringu aluseks võtnud „Lõimuv Eesti 2030“ strateegia väljatöötamisel.

2019. a esitas lõimumise valdkonna töörühm riigieelarve läbirääkimistele järgmised ettepanekud: keeleõppevõimaluste laiendamine KOVides; muukeelsete kooride toetamine laulu- ja tantsupeol osalemiseks; lõimumise teenuskaardi koostamine, kaasates teisi lõimumise valdkonnaga puudet omavad ministeeriumeid ja liidu, et kaardistada koostöökohad lõimumise valdkonnas; eesti keele õpetajate ja kultuuritöötajate puuduse leevendamine Ida-Virumaal; kahe kogukonna sulandamise programmi rahastamine KOVidele; soodustada vähemusrahvuste kultuuriseltside loomist ja tegutsemist, läbi projektikonkursside, kaasates neid lõimumisprotsessi ja aidata neil säilitada oma kultuuriruumi (rahastamine riigieelarvest); viia läbi kohalike omavalitsuste uussisserändajatega vahetult kokkupuutuvatele ametnikele tsentraliseeritud koolitused, eesmärgiga tõsta ametnike võimekust uussisserändajate kohanemise toetamisel (rahastamine riigieelarvest); rahvusvahelise kaitse saanud pagulaste

toimetuleku edendamiseks on vaja tõsta tugiisiku rolli ja tähtsust ning suurendada teenuse mahtu, selle eesmärgi täitmisele aitaks kaasa ka pagulase tugiisiku ja omavalitsuste koostöö tihendamine. Tegemist on riigipoolse teenusega (rahastamine riigieelarve vahenditest); välja selgitada kitsaskohad uussisserändajate kohanemisel ja neile teenuste osutamisel, eesmärgiga kujundada konkreetsete ettepanekud riigile ja omavalitsustele täiendavate meetmete rakendamiseks, selleks läbi viia uuring riigi ja omavalitsuste koostöös (rahastamine riigieelarvest).

2019. aasta jooksul on lõimumisvaldkonnas korraldatud erinevaid koosolekuid ja koolitusi. Esile võiks tõsta 1.-2.04.2019 toimunud Lõimumisakadeemia, kus osalesid liidu lõimumise töörühma liikmed. Lõimumisakadeemial oli aruteluteemadeks lõimumisstrateegia „Lõimuv Eesti 2030“ projekti ning uue siseturvalisuse arengukava arutelu.

01.11.2019 korraldas Integratsiooni Sihtasutus seminari teemal „Integratsiooni SA pakutavad meetmed rahvuskaaslastele“. Seminaril tutvustati eestlaste välja- ja tagasirände trende ning põhjusi; rahvuskaaslaste nõustamisteenuse arenguid; tagasipöördujate kohanemist toetavaid võrgustikuteenuseid ning tagasipöördumistoetusi.

27.11.2019 toimus vähelõimunute töörühma koosolek Siseministeriumis, kus teemaks oli „Analüüs ja ettepanekud tagasipöördujatele, väljaspool Eestit elavatele rahvuskaaslastele ja uussisserändajatele pakutavate teenuste väljatöötamiseks“.

13.12.2019 toimus Siseministeriumis Rahvusvahelise kaitse valdkonna sotsiaalpartnerite kohtumine.

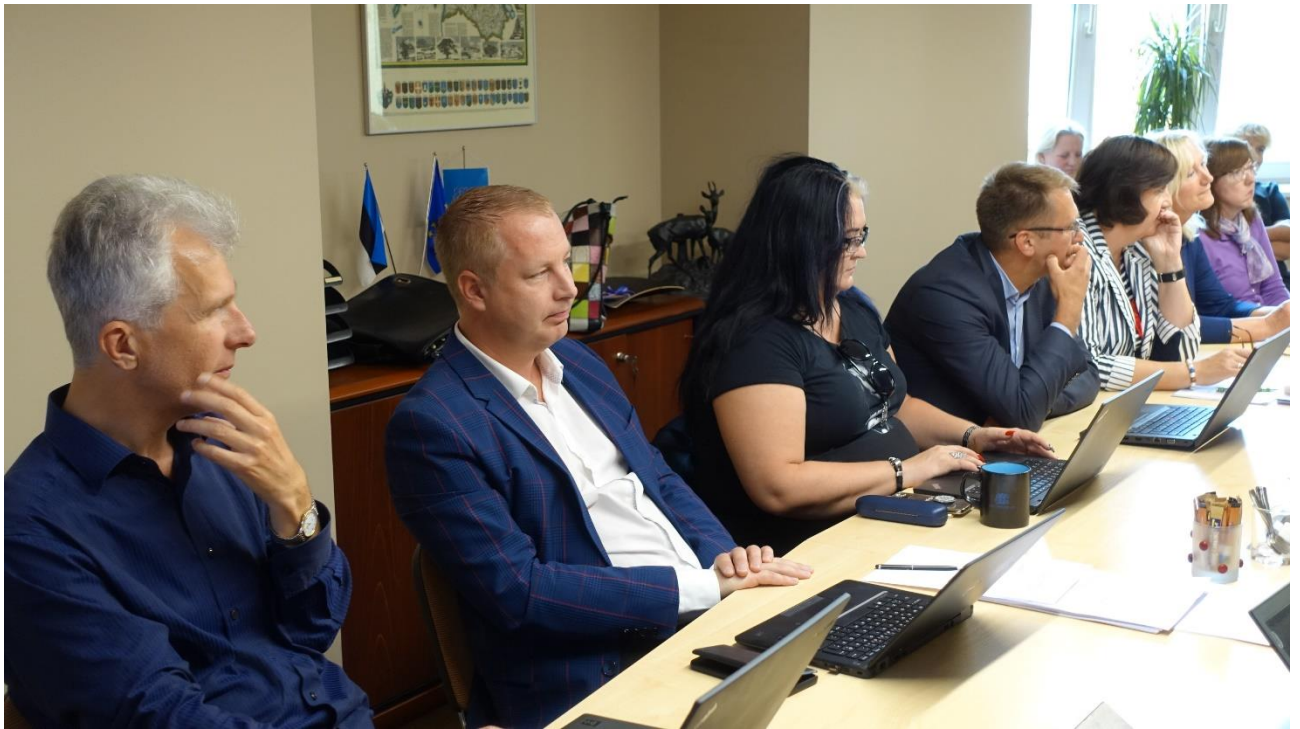
Oluline oli ka lõimumise töörühma panus „Eesti 2035“ strateegiasse valdkonna kujundamise ettepanekute ja sisendite andmisel.

Töö-, sotsiaal- ja tervise valdkond

TST töörühm

Regulaarselt on koos käinud riigieelarve läbirääkimiste töö-, sotsiaal ja tervise töörühm (TST töörühm) ning toimunud on kohtumised Sotsiaalministeriumi esindajatega (töörühma koosolekute protokollid on leitavad

<https://www.elvl.ee/tooruhmade-koosolekute-protokollid#3>).

Töö-, sotsiaal- ja tervise töörühma koosolek 10.09.2019

Esiplaanil vasakult Rahandusministeeriumi kohalike omavalitsuste finantsjuhtimise osakonna juhataja Sulev Liivik ja ELVL asedirektor Jan Trei.

Töö-, sotsiaal- ja tervise töörühma koosolek ELVL büros 10.09.2019

TST töörühma fotod: Marliis Rettau

Arutatud on järgmisi teemasid: ettepanekud riigieelarve läbirääkimisteks; asendushoolduse korraldamine ja rahastamine; pikaajaline hooldus ja omastehooldajate hoolduskoormuse vähendamine; puuetega inimeste poliitika; erihoolekandeteenuste kättesaadavuse ja piisava rahastuse tagamine; takistusteta liikumine ja ligipääsetavus; sotsiaalteenuste ja -toetuste

andmeregistri tõrgeteta töö saavutamine; tehnoloogiarikas hoolekanne; matusetootus (tulubaasi andmine, jäägi kandmine asendushooldusele); esmatasandi arstiabi korraldus (perearstid); Eesti Apteekide Ühenduse pöördumine seoses ohuga, et apteegireformi tagajärjel suletakse enamused apteekide; liikluseaduse võimalik täiendamine lahendamaks invakaartide väärkasutamisega seotud probleeme; ettepanek riigil leida täiendavaid eelarvelisi vahendeid, toetamiseks kohalike omavalitsusi ESF vahenditest välja arendatud teenusmahtude hoidmiseks. Üheks näiteks EL vahendite toel arendatud ja oluliselt teenusmahtusid tõstetud teenuseks on tugiisikuteenuse pakkumine raske ja sügava puudega lastele.

Oluline oli TST Töörühm panus „Eesti 2035“ strateegiasse ettepanekute ja sisendite andmisel. Väga vajalik oli töörühma esindajate kohtumine Töötukassa ja Sotsiaalministeeriumi spetsialistidega, et arutada probleeme teenuste pakkumisega pikaajalistele töötutele/toimetulekutoetuse saajatele ja noortegarantii tugisüsteemi kasutamisega, sh miks mõned omavalitsused noortegarantii ei kasuta ning millised on omavalitsuste tulevikuplaanid noortegarantii edasise kasutamise osas. Mõlema teema osas selgus, et kohalike omavalitsustelt oodatakse oluliselt suuremat panustamist.

Erinevatele küsimustele vastuste leidmiseks ja ühiste seisukohtade kujundamiseks viidi liikmete hulgas läbi küsitlusi. Nt kohalike omavalitsuste ootused uue perioodi 2021-2027 struktuurivahendite eraldamiseks ja kasutamiseks; kohalike omavalitsuste panus omavahenditest sotsiaalkaitse kulude katmiseks; rahade kasutamine toetus- ja tasandusfondist, jääkide tekkimine; sihtotstarbeliste toetuste andmine omavalitsuste tulubaasi.

On rõõm tõdeda, et omavalitsuste arv, kes küsimustele vastavad ja oma kommentaare esitavad, on aastatega kasvanud ja see annab tugevama platvormi suhtluses ministeeriumite ja ametkondadega, sealjuures riigieelarve läbirääkimiste protsessis.

Toimusid kohtumised esindajatega Eesti Puuetega Inimeste Kojast, Põhja-Eesti Pimedate Ühingust, Eesti Sotsiaalasutuse Juhtide Nõukojast (ESJN), kes andsid ülevaate oma asutuste tööst ja probleemidest. Olulisena selgitati kohtumistel ootusi kohalikele omavalitsustele. Eraldi võib välja tuua ESJN esindajate mure 2020 jaanuarist üldhooldekodudele kehtima hakkavate uute nõuete täimisega tõenäoliselt kaasneva hinnatõusu pärast. Uuteks on asutusele kehtima hakkav tegevusloa nõue ja hooldajatele kutse nõue.

ESJN kinnitas, et toetab teenuse arengut ja pooldab hooldusteenuse kvaliteedi järgimist, kuid paraku on elus nii, et see mis ilus ja kvaliteetne – see maksab! ESJN esindajate sõnul väidab Sotsiaalministeerium, et probleemi pole, sest KOV-del on kohustus tasuta lähedastel puudu jääv osa hooldekoduteenuse tasust. ELVLi liikmete hulgas läbi viidud küsitlusele antud vastustest nähtub, et hooldekodud ei ole kohalikele omavalitsustele võimalikust hinnatõusust veel märku andnud.

Hea meel on tõdeda, et Sotsiaalministeerium ning Eesti Linnade ja Valdade Liit leppisid kevadel kokku, et lisaks TST töörühma kogunemistele, hakkavad edaspidi toimuma regulaarsed kvartaalsed kohtumised. Kohtumiste eesmärgiks on tugevdada koostööd, ühtlustada mõtteid ja arusaamu ning aidata ette valmistada eelarveläbirääkimisi. Kohtumised toimusid regulaarselt, arutelud olid sisukad ja osalistele kasulikud.

Linnade ja Valdade Päevad

Linnade ja valdade päevade kava koostamisel on väga suureks abiks ELVL liikmete antud sisendid, et milliste teemade kajastamine oleks kõige aktuaalsem. Viimasel üritusel tunti sotsiaali töötoas elavat huvi sotsiaalkaitseminister Kaia Iva ettekande „Tugi üle elukaare. Kohalikud omavalitsused ja hoolekanne“ vastu, milles oli viide, et vaatamata kohalike omavalitsuste tulubaasi kasvule, ei kasva samas tempos omavalitsuste panus sotsiaalkaitse.

Linnade ja valdade päevade läbiviimisel on alati abiks olnud ka ELVL liikmete esindajad. Näiteks andsid Elva abivallavanem Marika Saar, Saaremaa vallavolikogu liige Kairit Lindmäe, Kastre vallavanem Priit Lomp ja Lääne-Nigula valla sotsiaal- ja hoolekande osakonna juhataja Mariel Kõrgemägi, toetudes oma valdade kogemustele, ülevaate muudatustest omavalitsuste sotsiaaltöös peale haldusreformi.

Kõnejuhi vastutusrikast rolli on täitnud Harku valla sotsiaal- ja tervishoiuosakonna juhataja Tiia Spitsõn, ja Keila linna abilinnapea Eike Käsi.

Linnade ja valdade päevade ettekannete slaidikavad ja pildid on leitavad aadressilt <https://www.elvl.ee/lvp-2019>

Eestkoste

Hea meel on tõdeda, et Sotsiaalministeerium ja Justiitsministeerium on võtnud eestkoste korraldamise teema arutamisele ning suve ja sügise jooksul toimusid erinevad sisulised koosolekud. Liit on seda taotlenud alates uue perekonnaseaduse kehtestamisest, mille alusel kasvas oluliselt eestkoste korraldamisega seotud kohalike omavalitsuste koormus.

Omavalitsus on kohustatud korraldama eestkostet, kuid riigi poolt ei nähta ette kulude hüvitamist. Samuti nõustavad kohalikud omavalitsused füüsilisest isikust eestkostjaid ja üha tihemini määratakse linn või vald eestkostjaks.

Riigieelarve läbirääkimiste käigus oleme taotlenud rahade eraldamist eestkostega seotud kulude katmiseks. Jätakuvalt arutletakse selle üle, kas eestkostet peaks korraldama elukoha või asukoha järgne omavalitsus, ühtlustamist vajavad pankade ja kohtute erinevad nõudmised asjaajamistel eestkostel olevate inimestega.

Justiitsministeerium on koostanud juhendi, kus on selgitatud eestkoste korraldamisega seonduvaid küsimusi. Vt https://www.just.ee/sites/www.just.ee/files/eestkoste_22.08.2019.pdf

Eestkostega on seotud ka elukoha registreerimise teema. Siseministeerium kutsus kokku töörühma, et arutada elukoha registreerimise küsimust hoolekandeadusasse asumisel. Rahvastikuregistri seaduse kohaselt ei ole isiku rahvastikuregistrisse kantud elukoha aadressi muutmise aluseks isiku asumine või paigutamine ööpäevaringset sotsiaalteenust osutavasse hoolekandeadusasse. Samas on Sotsiaalministeerium avaldanud arvamust, et see keeld ei ole absoluutne ning mõnedel juhtudel (sh kui teenust osutatakse korterites) võib teenuse kasutaja elukoha andmetena kanda rahvastikuregistrisse teenuse osutamise asukoha aadressi. Siseministeerium juhendab rahvastikuregistrisse elukoha andmete kandmist ja vajab selleks selgeid ja üheselt mõistetavaid aluseid. Moodustatud töörühm püüab leida vastust küsimusele, kas rahvastikuregistri seaduse keeld on absoluutne, millistel juhtudel see keeld ei kehti ja kas

on vajalik seadust muuta. Selged seisukohad on vajalikud ka kohalikele omavalitsustele, sest elukoha registreerimisest sõltuvad omavalitsuse kohustused, aga ka riigi poolt tulubaasi laekuvad toetused.

Tervis

Inimeste tervise ja turvalisuse edendamisel on väga oluline roll kohalikul omavalitsusel ja kogukondadel. Seetõttu on vajalik nii rahvastiku tervise kui turvalisuse üleriigiliste eesmärkide seadmisel ja probleemidele lahenduste väljatöötamisel arvestada kohaliku tasandi ootuste ja arvamusega. ELVL on seisukohal, et muutes inimeste elukeskkonda tervist toetavamaks, turvalisemaks ning vähendades riskikäitumist ja sellest tekkinud kahjusid/kulusid, aitame kaasa Eesti inimeste heaolule, kogukondade tugevdamisele. ELVL esindaja osaleb Tervislike omavalitsuste (varasema nimega Tervislikud linnad), tervisarenduse nõukogu ja tervisedenduse juhtrühma töös.

Seoses probleemidega esmatasandi arstiabi (perearst) korraldamises, osales ELVLi esindaja Riigikogu sotsiaalkomisjoni istungil ja Sotsiaalministeeriumi korraldatud nõupidamisel. Eelnimetatud kohtumistel tuli kaitsta kohalike omavalitsuste seisukohti küsimuses, kes peab vastutama perearstiteenuse tagamise eest. Mõlemal kohtumisel oli tunda tugevat survet, et linnad ja vallad võtaksid vastutuse enda kanda.

Küsitlesime ELVLi liikmeid (vastas 52 KOVi) ja vastused näitasid, et üle Eesti on suur probleem perearstide teenuse kättesaadavusega. Ühiseks küsimuseks on kindlasti see, kuidas tagada noorte perearstide piisav pealekasv st murekohaks on uute perearstide leidmine, kus KOVil puuduvad võimalused.

Riigieelarve läbirääkimiste käigus on üheks kohalike omavalitsuste ettepanekuks olnud tagada esmatasandi arstiabi kättesaadavus võrdsetel alustel üle Eesti ja seda ka hooldekodudes. Valitsuskomisjoni seisukoht on olnud: „Esmatasandi arstiabi jätkusuutlikkuse tagamiseks luuakse üle Eesti vähemalt 60 tervisekeskust, millega laiendatakse ka muude teenuste kättesaadavust. Uued tervisekeskused on atraktiivsemad töökohad noortele perearstidele, mis on üks oluline tegur nende hoidmiseks väljaspool suuremaid linnu. Samuti tegelevad EHK ja Terviseamet järjepidevalt sellega, et kõik Eesti elanikud oleksid määratud perearsti nimistusse.“

Kahjuks on käesoleval ajal ELVLi jõudnud probleemid tervisekeskuste rajamisega. Projektid on teostamise käigus oluliselt kallinenud ja enamuses kordadel on jäänud hinna kasv KOVi kanda. Samas on selgunud, et ka uus tervisekeskus ei kindlusta perearstide olemasolu, mis loob ohu, et KOVid, kes on taotlenud toetust, on kohustatud selle toetuse tagasi maksma, sest ei suuda täita nõutud tingimusi st eelnevalt kokkulepitud perearstide arvu.

Antud küsimuses oleme pöördunud märgukirjaga sotsiaalminister Tanel Kiige poole, kes tutvustas võimalikke lahendusi ka ELVLi juhatuse koosolekul. Leiame, et tervisekeskused ei ole lahenduse võtmeks, kuid aitavad kaasa kaasaegsete töötingimuste loomisele, samas seisab ELVL selle eest, et lisaks uute tervisekeskuste rajamisele, säiliksid õigused ka väiksemaid praksiseid pidada, et võimaluste piires oleks teenus kättesaadav elukoha lähedal, seda eriti suurema haldusterritooriumiga omavalitsustes. Muret tekitab ka tõsiasi, et isikute arv, kellel ei ole perearsti, suureneb järjekindlalt.

Sotsiaalministeerium saatis kooskõlastamiseks rahvatervise seaduse eelnõu, millele ELVL esitas mitmed märkused ja ettepanekud. Leidsime, et uus seadus toob võrreldes seni kehtivaga, kohalikele omavalitsustele oluliselt rohkem kohustusi, samas ei ole selgitatud, millistest vahenditest kaetakse kulud. Eelnõu seletuskirjas on selgitatud, et menetletava eelnõuga ei lisandu KOVidele uusi ülesandeid, mis tõstaksid KOVi kulusid, vaid ainult täpsustatakse juba olemasolevaid ja seetõttu ei ole täiendav rahastamine riigi poolt vajalik.

Pikaajaline hooldus

Tööd alustas pikaajalise hooldusteenuse (PH) korraldamise ja rahastamise töörühm. Vastuseid otsitakse küsimustele, milline peab olema erinevate osapoolte (riik, KOV, inimene, perekond) osalus PH korraldusmudeli rahastamisel? Milliseid põhimõtteid tuleb rakendada abi vajaja omaosaluse tasumisel ehk, mis on optimaalne lahendus tänaste eelarveliste vahendite juures? Vajaduspõhine vs universaalne lähenemine? Milliste kriteeriumite alusel tuleb hinnata inimeste majanduslikku võimekust? Kaardistada tuleb tänased kitsaskohad ja leida neile lahendused.

Riigikontroll

Riigikontroll auditeeris omavalitsustes sotsiaalteenuste ja -toetuste korraldamiseks vajaliku teabe kogumist, haldamist ja kasutamist. Tähelepanu oli inimeselt kogutaval teabel ja sellega kaasneval koormusel. Analüüsi ka seda, kuidas omavalitsuste kogutud teavet kasutab riik ja milline koormus kaasneb sellega omakorda omavalitsustele. Auditis tõdetakse, et teabe kogumine omavalitsuste sotsiaaltöö käigus, selle teabe haldamine ja kasutamine ei ole praegu hästi korraldatud. Tulemuseks on nii ülemäärane koormus kui ka fakt, et teavet ei kasutata parimal moel ära. Omavalitsuse ja riigi tasemel on tegematajätmissi, mis vastastikku probleeme võimendavad. Kogutakse samuti teavet, mille vajalikkus on küsitav. Praegune asjade seis on ühtlasi näide selle kohta, kuidas infosüsteemide lahendamata probleemid hakkavad kuhjades valdkonna arengut oluliselt pidurdama. Infosüsteemist STAR ei ole kujunenud omavalitsusi loodetud viisil toetavat tööriista. Puudustele STARi töös on ELVL juhtind tähelepanu korduvalt. Teabe esitamine riigile on omavalitsuste jaoks arvestatav koormus. Sotsiaalministeeriumil soovitas Riigikontroll koostöös Linnade ja Valdade Liiduga vähendada S-veebi aruandluse mahtu. Eelkõige andmete osas, mida korrapäraselt ei vajata.

vt file:///C:/Users/mailiis.kaljula/Downloads/14503_RKTR_2492_2-1.4_2239_003-2.pdf

Meedia

ELVL esindajad osalesid sotsiaalministri poolt kokku kutsustud ümarlaul ja Riigikogu sotsiaalkomisjoni istungil, mis toimusid ajendatuna kahest pöördumisest (ESTA ja 37 KOV sotsiaaltöö spetsialisti), seonduvalt laste ja lastekaitsetöötajate kajastamisega meedias. Kohtumiste fookuses oli meediakajastuste mõju lapse õiguste ja huvide kaitsele ning laiemalt lastekaitse süsteemile ja lastekaitse- ja sotsiaaltöötajate mainele.

Tihti soovib ajakirjandus kajastada mõne konkreetse lapse juhtumit ja selle üksikasju, kuid lastekaitsetöötaja, lähtuvalt konfidentsiaalsusnõudest, ei saa üksikasju kommenteerida, mistõttu

jääb kajastus ühepoolseks ja on sageli negatiivse fooniga lastekaitsele. Kohtumisel tõdeti, et laste teemade ajakirjanduses kajastamise puhul on oluline lähtuda laste huvidest, mis peaks olema tähtsam kui ajakirjandusvabaduse põhimõte. Leiti ka, et probleem, kuidas meedia kajastab kohalike omavalitsuste töid ja tegemisi, on laiem, kui ainult lastekaitsega seonduv. Arutleti, milliseid koolitusi võiks organiseerida Eesti Linnade ja Valdade Liit.

Negatiivset suhtumist läbi meedia heitsid KOVID ette ka Sotsiaalministeeriumile. Arutelu käigus jõuti tõdemusele, et eesmärk ei ole üksteisele vastanduda vaid leida koostöös lahendusi.

Tutvustamaks laiemalt kohalike omavalitsuste sotsiaaltööd ja aitamaks kaasa sotsiaaltöö positiivse kuvandi tõstmisele, on ELVLi töhustanud koostööd erinevate meediaväljaannetega ja jaganud informatsiooni läbi pressiteadete.

Sotsiaaltöö ajakiri

Ajakiri „Sotsiaaltöö“ aitab kaasa sotsiaalvaldkonna töötajate professionaalsele arengule ja silmaringi laiendamisele. Ajakirja annavad välja Tervise Arengu Instituut ja Sotsiaalministeerium. ELVLi esindaja kuulub ajakirja „Sotsiaaltöö“ toimetuse kolleegiumi liikmete hulka ja see annab hea võimaluse kajastada ajakirjas kohalike omavalitsuste sotsiaaltööga seotud probleeme. Kord kuus ilmub tasuta e-uudiskiri, mis sisaldab valdkonna olulisemaid uudiseid, värsked ülevaated, veebiartikleid ja sündmusi. Uudiskirjaga liitumiseks tuleb täita vorm veebilehel www.tai.ee/sotsiaaltöö. Sotsiaaltöö paberajakiri ilmub neli korda aastas. Toimetuse esindaja on iga-aastaselt osalenud ajakirja tutvustamisega Linnade ja valdade päevadel. Vt <https://www.tai.ee/et/valjaanded/ajakiri-sotsiaalto>

ESTA

Eesti Sotsiaaltöö Assotsiatsioon on Eesti riigis sotsiaaltööga tööalaselt seotud ja seda väärtustavate isikute ning sotsiaaltöö valdkonnas tegutsevate mittetulundusühingute vabatahtlik ühendus, mille eesmärgiks on: sotsiaaltööd tegevate ja seda väärtustavate inimeste ühendamine sotsiaalse heaolu, sotsiaaltöö ja sotsiaaltöö kultuuri edendamiseks ning sotsiaalpoliitika kujundamiseks; ühenduse liikmete kutsealaste huvide esindamine ja kaitse.

ESTA omab sotsiaalhoolduse kutseala, lapsehoiuteenuse kutseala ja sotsiaaltöötaja kutsete kutse andja õigusi. ELVLi esindaja on nii ESTA liige kui ka seoses Sotsiaaltöötaja tase 6 ja Sotsiaaltöötaja tase 7 kutsestandardite aegumisega moodustatud Kutsekoja töörühma liige, et kehtivad kutsestandardid üle vaadata ning vajadusel viia sisse uuendused.

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja isiku kompetentsuse hindamiseks ning kutse andmiseks. Töörühmas osalemine annab võimaluse hoida fookuses nõudeid kohalikus omavalitsuses töötavatele spetsialistidele.

Vt <https://www.eswa.ee/kutse-andmine/sotsiaaltootaja/>

Muinsuskaitse

Uus muinsuskaitse seadus jõustus 01.01.2019 ja tõi kaasa hulgaliselt muudatusi nii põhimõtetes, reguleerimisalas, arheoloogiapärandi kaitstes, otsinguvahendi kasutamises kui ka hüvitiste ja toetuste maksmises. Täpsem info muudatuste kohta on kättesaadav Muinsuskaitseameti kodulehel - <https://www.muinsuskaitseamet.ee/et/uus-muinsuskaitseadus>.

Eesti Linnade ja Valdade Liit juhtis eelnõu menetlemise käigus korduvalt tähelepanu sellele, et uude muinsuskaitse seadusesse lisatud muinsuskaitsealal asuvate hoonete väärtusklasside määramine jäi üldsõnaliseks st ei ole sätestatud, kuidas hoonete inventariseerimine praktikas toimub ja millised õigused või kohustused on selles protsessis kohalikel omavalitsustel või omanikel. Kultuuriministri 15.05.2019 määruse nr 23 „Mälestise liikide ja muinsuskaitseala riikliku kaitse üldised kriteeriumid ning muinsuskaitsealal asuvate ehitiste väärtusklassid“ selgitab, millist hoonet loetakse väärtuslikuks ja millised on „muud ehitised“, kuid kuidas toimub hindamine, ei ole ka seal kirjeldatud.

Keskkonna ja maaküsimuste valdkond

ELVL esindajad on andnud omapoolse panuse 2019. aastal erinevatesse keskkonnaalastesse töögruppidesse sh osalenud aruteludel, esitanud tähelepanekuid kehtivate seaduste probleemkohtade kaardistamiseks ning seisukohti võimalike kavandatavate regulatsioonide osas. Arvamusi, seisukohti ja ettepanekuid eelnõude ning seaduse muutmise küsimustes on esitatud Riigikogule nii liidu omal algatusel, kui ka Riigikogu komisjonide taotlusel.

Veemajandus

Purgimine

Eesti Linnade ja Valdade Liidu (ELVL) ning Keskkonnaministeeriumi ühises valdkondikus töörühmas on tõstatatud koos Eesti Vee-ettevõtete Liiduga (EVEL) lahenduste otsimine reovee vedamise ja purgimise probleemidele. Seda põhjusel, et hetkeolukord ei anna piisavat kindlust, et mõnel pool Eestis ei juhita reovett loodusesse.

Ühisveevärgi ja -kanalisatsioonisüsteemide rekonstrueerimisse ja arendamisse on alates 2000. aastast investeeritud üle miljardi euro Euroopa Liidu, aga ka Eesti riigi, kohalike omavalitsuste ja vee-ettevõtete raha. Tänu mahukatele investeeringutele on Eestis tänaseks ühiskanalisatsiooniga ühendatud 83% ja kohtkäitluse lahendusi kasutab 17% elanikkonnast. Kohtkäitluse lahendustest on kõige rohkem levinud reovee kogumismahuti kasutamine. Kogumismahutite kasutamine on õigustatud vaid neis piirkondades, kus käesoleval ajal ühiskanalisatsioon puudub, samuti ajutise lahendusena kuni ühiskanalisatsiooni valmimiseni. Elluviidud veeprojektide tulemusena on tänaseks vajadus reovee purgimiskohtade järele oluliselt vähenenud. Paljud purgimiskohad on suletud.

ELVL seisukoht on olnud, et keskkonna reostus, sh reoveekäitlus ja purgimine, on laiem probleem ja ei lõpe KOV piiridega. Leiame, et veeseadus peaks purgimise eeskirja määratlema piisava täpsusega, jättes võimaluse ka erisuste rakendamiseks. Eestis ei saa kõiki omavalitsusi käsitleda ühtemoodi. Kindlasti erineb näiteks Tallinn oma teenuse osutamise vajaduste poolest

tänasest Pärnu linna omavalitsusest (st tiheasustusala või tiheasustusega alad koos suurte hajaasustusega aladega). Kuid samas ei tohiks seadusmuudatusi teha läbimõtleमतult - kui põhimõtted muutuvad, tekivad registrid, nõuded vedajale jms, siis tasub mõelda riikliku eeskirja kehtestamisele.

Eelnõud

Eesti Linnade ja Valdade Liit kooskõlastas keskkonnaministri määruse „Kanaliseerimisplaneerimise, ehitamise ja kasutamise nõuded ning kanalisatsiooniehitise kuja täpsustatud ulatus“, kuid esitas eelnõule märkuseid ning kommentaare: „Kehtiv õigusraamistik sisaldab vastuolusid, milles nii Keskkonnaministeerium, Keskkonnaamet kui ka omavalitsused omavad vastuolulist arusaama ning see muudab mõnikord praktiliste probleemide lahendamise tarbetult keerukaks nii omavalitsuse kui ka elaniku jaoks.“

Samuti kooskõlastas Eesti Linnade ja Valdade Liit keskkonnaministri määruse „Nõuded reovee puhastamise ning heit-, sademe-, kaevandus-, karjääri- ja jahutusvee suublasse juhtimise kohta, nõuetele vastavuse hindamise meetmed ning saasteainesisalduse piirväärtused“.

Jäätmehooldus

Teenusedisaini programm

Innovatsioonitiimi ülesanne on muuta Eesti avalikke teenuseid koostöös ministeeriumite ja allasutustega kasutajasõbralikumaks ja inimkeskemaks. Tiim korraldab ka innovatsioonivõrgustiku iKlubi kokkusaamisi ning teenusedisaini koolitusi avaliku sektori ametnikele. Tiim loodi avaliku sektori ja sotsiaalse innovatsiooni rakkerühma ettepanekul juunis 2018 kuue ministeeriumi ühise algatusena. Tänapäevaks on ühinenud ministeeriume kokku seitse.

Prügi vähendamise ja sorteerimise töörühm pälvis Koostöö eripreemia – tiim ise koondas inimesi väga erinevast valdkonnast, lisaks sellele kaasati lahenduste väljatöötamise koostööpartnereid kohaliku omavalitsuse tasandilt, era- ja kolmandast sektorist. Tiim viis läbi mitu erinevat katsetust, mille fookuses olid nii prügitেকে vähendamine kui ka tavakodanike innustamine prügi sorteerimisega alustamiseks. Tiimi kuuluvad Made Saadve, Liisa Mihkla ja Andrus Pirso Keskkonnaministeeriumist, Lembe Reiman Harku Vallavalitsusest, Krista Kupits Eesti Linnade ja Valdade Liidust, Merike Koger MTÜ-st Eesti Taaskasutusorganisatsioon, Mari Kalma Rahandusministeeriumist, Keit Nestor OÜ-st Paikre ning Merilin Truuväärt innovatsioonitiimist. Koolitusprogrammi lõpuks saavutati kokkulepe ühise sildi- ja pildi keele kasutamiseks jäätmemajanduses ning viidi läbi pakendijäätmete kogumise test Kuressaares, mille tulemuste põhjal saab pakendijäätmete kogumisega seotud kitsaskohti vähendada.

Jäätmeseadus

13.11.2019 algatati jäätmeseaduse ja pakendiseaduse muutmise seaduse eelnõu kooskõlastamine: Eesti Linnade ja Valdade Liit ei pidanud võimalikuks kooskõlastada jäätmeseaduse ja pakendiseaduse muutmise seaduse eelnõu.

Kokkuvõtvalt märkisime, et eelnõuga pannakse kohaliku omavalitsuse üksusele täiendavad kohustused, millega kaasnevad märkimisväärsed täiendavad rahalised kulutused, kuid ette ei nähta riigi poolt rahalisi vahendeid nende kohustuste täitmise võimaldamiseks.

Omavalitsustele pandavaid kohustusi on seletuskirjas selgitatud ja põhjendatud kohati väga napisõnaliselt, mistõttu kohustuste täpsem sisu ja ulatus jääb ebaselgeks ning kaasnevad mõjud on hindamata. Sealhulgas jääb arusaamatuks, kuidas omavalitsused peaksid tagama jäätmete ringlussevõtu sihtarvu saavutamise olukorras, kus omavalitsustel on võimalik jäätmevoogude ringlusesse suunamist kontrollida vaid teatud ulatuses ning seega regulatsioon ei ole reaalselt täidetav. Samas, muudatused ei taga kohalikele omavalitsustele vajalikku otsustusruumi jäätmehooldete korraldamisel, eelnõuga vastupidi kitsendatakse kohalike omavalitsuste otsustusõigust veelgi.

Muud tegevused

ELVL Linnapeade pakti toetajaliige ning seminar

Eesti Linnade ja Valdade Liit astus augustis Linnapeade pakti toetajaks. Liidul on võimekust edendada linnapeade pakti ning mobiliseerida ja toetada oma liikmeid, et saavutada linnapeade pakti eesmärgid. Seoses sellega toimus 26. septembril 2019 Rakveres kohalikele omavalitsustele suunatud seminar, mille eesmärk oli tutvustada linnapeade pakti ning jagada kogemusi. Linnapeade pakt on suurim kohalik kliima- ja energiaalgatus kogu maailmas. Alates selle asutamisest 2008. aastal on sellega liitunud üle 8000 kohaliku omavalitsuse Euroopas ja see kasvab väljaspoole Euroopat. Pakti linnad ja vallad saavad kasu rahvusvahelise liikumise meetmetest ja kaasnevast tehnilisest ning meetodilisest toetusest nende meetmete rakendamiseks. Samuti annab see omavalitsuse juhtidele ja poliitikutele võimaluse võtta ette julgeid samme oma süsinikdioksiidi heitkoguste vähendamiseks 2030. aastaks 40% võrra.

Rakveres toimunud seminar oli heaks võimaluseks koguda teavet, avastada võimalusi ning arutada kohalike omavalitsuste kaasamist protsessi ja arendada riiklikul tasandil dialoogi kohalike sidusrühmadega. Seminaril sai kuulda ettekandeid nii Keskkonnaministeeriumi kui ka kohalike omavalitsuste poolt.

Koostöö arengukavades, strateegiates ja juhendmaterjalides

Eesti Mereala planeering

ELVL on kogu Eesti Mereala planeerigu koostamise juures kaasatud olnud ning arvamust avaldanud. Mereala ruumiline planeerimine on vahend mererasutuse pikaajaliseks kavandamiseks, et tagada nii mereressursside kasutamisest saadav majanduslik kasu kui ka mere ja rannikuala väärtus sotsiaalselt ja kultuuriliselt olulise alana. Mereala planeerimisel peetakse iga tegevuse kavandamisel silmas, et mistahes inimtegevuse aluseks on merekeskkonna hea seisundi saavutamine ja säilitamine. Avalik väljapanek oli planeeritud 2020. aasta algusesse

Eesti maaelu arengukava (MAK)

Arengukava eesmärk on saavutada ühiskondlik kokkulepe metsade jätkusuutliku majandamise suunamiseks, arvestades nii sotsiaalseid, majanduslikke, keskkonnakaitselisi kui ka kultuurilisi aspekte. Jätkusuutlik metsamajandus tähendab metsade kasutamist sellisel viisil ja sellises ulatuses, mis tagab nende elustiku mitmekesisuse, tootlikkuse, uuenemisvõime, elujõulisuse ja potentsiaali ning võimaldab metsadel ka tulevikus teisi ökosüsteeme kahjustamata täita ökoloogilisi, majanduslikke ja sotsiaalseid funktsioone nii kohalikul, riigi kui ka maailma tasandil. Eesti Linnade ja Valdade Liidu esindaja on kaasatud MAKi juhtrühma.

Baltic 2030 koolitusprogramm

Koolitusprogrammi eesmärk oli osaleda Läänemere riike ühendaval seminaril: Baltic 2030 Capacity Building Programme – Localising SDG's. Kokkusaamine oli suunatud Läänemere riikide omavalitsustele/liitudele ja ministriumitele ning eesmärgiks oli kestliku arengu eesmärkide kohandamine kohalikule tasandile. Jagati kogemusi, kuidas on SDG-sid kasutatud erinevatel tasanditel ning toodi näiteid erinevatest omavalitsustest, kes on edukalt SDG-d oma tegevusprogrammi ühendanud.

Toimus kolm ajurünnaku stiilis ümarlauda, kus esimeses kaardistati väljakutsed, mis on seotud SDG-de rakendamisega. Olulisim, mis välja toodi oli see, et SDG-de süsteem peaks liikuma kõrgemalt juhtimistasandilt madalamale. Nõnda oleks kohalikel omavalitsustel kergem neid rakendada. Oma töögrupis leidsime, et ei olda piisavalt kursis erinevate lahendustega ning kohalikul tasandil tegeletakse ennekõike kiireloomuliste probleemidega ning suure ja uue süsteemi rakendamine ei ole prioriteetne. Teine ümarlaud keskendus võimalustele ning parimatele praktikatele, kus iga riik sai välja tuua, millised oleks parimad võimalused SDG-de kasutamiseks. ELVLi poolt toodi näide läbirääkimiste tööruhmadest, kus toimub otsene suhtlus valitsuse ja omavalitsuste vahel. See parandab vertikaalset ja horisontaalset suhtlust ning ühiseid arusaamu. Kolmandas ümarlauas lepiti kokku järgmistes sammudes, kuidas kogutud infoga edasi minna ning mida isikud või organisatsioonid teha saaks, et SDG-d oleksid raamistikus edasises arengus. Ümarlauda korraldasid Baltic2030, Global Utmaning, Swedish Institute ja Council of the Baltic Sea States.

VI KOOSTÖÖ EUROOPA LIIDU STRUKTUURIDEGA JA TEISTE RIIKIDE OMAVALITSUSLIITUDEGA

Euroopa Nõukogu Kohalike- ja Piirkondlike Omavalitsuste Kongress (CLRAE)

(*Congress of Local and Regional Authorities of the Council of Europe* - CLRAE) on Euroopa Nõukogu organ, mis esindab kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusorganeid. 1949. aastal moodustatud Euroopa Nõukogu on Euroopa organisatsioon, mille peamised eesmärgid on inimõiguste, õigusriigi põhimõtete ning pluralistliku demokraatia kaitsmine ja edendamine. Euroopa Nõukogul on hetkel 47 liikmesriiki. Euroopa Nõukogu tegevus on konkretiseerunud enam kui 150 konventsioonis (see tähendab 75 000 kahepoolset lepet), millest lähtuvalt

kooskõlastatakse ja ühtlustatakse liikmesriikide õigusakte. Neist konventsioonidest on kõige tuntumad Euroopa inimõiguste konventsioon, Euroopa sotsiaalharta, Euroopa kultuurikonventsioon ning Euroopa kohaliku omavalitsuse harta (viimane avati allkirjastamiseks 15. oktoobril 1985 a.).

Kongressi ülesanne on tegeleda inimõiguste, õigusriigi põhimõtete ning pluralistliku demokraatia kaitsmise ja edendamise kohalikul tasandil. Peamine eesmärk on kaitsta ja suurendada Euroopa kohalike ja piirkondlike omavalitsusorganite poliitilist-, haldus- ja finantsautonoomiat, õhutades keskvalitsusi arendama kohalikku demokraatiat ja rakendama toetuspõhimõtteid. Kongress koguneb kaks korda aastas (tavaliselt märtsis ja oktoobris) 3 päeva kestvale korralisele istungjärgule Prantsusmaal Strasbourgis Euroopa Nõukogu Palees (Palais de l'Europe).

Kongressi töö toimub kahes kajas - kohalike omavalitsuste koda ning piirkondlike omavalitsuste koda ja kolmes komitees: monitooringuteemadega tegelev komitee (Monitoring Committee); valitsemisteedadega tegelev komitee (Governance Committee); päevakajaliste küsimustega tegelev komitee (Current Affairs Committee).

Lähtudes Euroopa Nõukogu Kohalike- ja Piirkondlike Omavalitsuste Kongressi (CLRAE) harta artiklist 2, nimetasid Eesti Maaomavalitsuste Liit ja Eesti Linnade Liit 2016. aastal Kongressi delegatsiooni liikmeteks uued kandidaadid.

Eesti riigi delegatsioon liikmed ja ametikohad perioodil 2016-2020:

Eesti delegatsioon on Kongressis 3-liikmeline, liikmed ja asendusliikmed nimetati riigihalduse ministri poolt Eesti Linnade Liidu ja Eesti Maaomavalitsuste liidu ettepanekul.

CLRAE koduleht http://www.coe.int/t/congress/default_en.asp

CLRAE Eesti delegatsiooni kuulusid aastal 2019 põhiliikmetena Tarmo Tammiste (Narva linnapea, hiljem Narva linnavolikogu liige), Ott Kasuri (Harku vallavolikogu liige) ja Pipi-Liis Siemann (Türi vallavanem) ning asendusliikmetena Mihkel Juhkami (Rakvere linnavolikogu liige), Leo Aadel (Haljala vallavanem, hiljem Haljala vallavolikogu liige) ja Sirje Tobreluts (Põlva linnavolikogu liige).

Noorte esindajana (esindaja leitakse konkursiga, tema osavõtukulud tasub Euroopa Nõukogu) osales CLRAE kevad- ja sügissessioonil Tallinna noortevolikogu liige Karl Mattias Sepp.

Eesti delegatsiooni liikmetest osalesid kevadsessioonil Ott Kasuri, Pipi-Liis Siemann ja Sirje Tobreluts (Tarmo Tammist asendaja) ning sügissessioonil Ott Kasuri ja asendusliikmed Sirje Tobreluts ja Leo Aadel, vastavalt Tarmo Tammiste ja Pipi-Liis Siemanni asendajatena.

2019. aastal tähistati Euroopa Nõukogu 70. aastapäeva ning palju räägiti selle minevikust, rollist ja tulevikust. CLRAE on viimaste Euroopa Nõukogu eelarvekärbete juures palju kannatanud (Venemaa ei maksa oma liikmemaksu, sest Krimmi okupeerimise pärast peatati Venemaa delegaatide hääleõigus Euroopa Parlamentaarses Assamblees; Türgi ei ole enam lahke liikmemaksu tasuja, sest Euroopa Nõukogu on riiki kritiseerinud peale riigipöördekatset kasutusele võetud meetmete eest). Sõnades küll rõhutatakse, et Kongress on väga oluline, kuid eelarveraha jagamisel on Kongress üks esimesi, kust kärbitakse.

Eesti delegatsiooni liikmete oluline panus Kongressi töösse 2019. aastal oli Leo Aadeli poolt osalemine Türgi ja Moldova kohalike volikogude valimiste vaatlusel Kongressi vaatlusmissiooni liikmena.

Kongressi 36. plenaaristungil 02. – 04. aprill 2019: "Linnapead demokraatia kaitsel" /*Mayors safeguarding democracy*/

Euroopa Nõukogu kohalike ja piirkondlike omavalitsuste Kongressi liikmed kohtusid 2.-4.04. 2019 Strasbourgis, Prantsusmaal, 36. plenaaristungil "Linnapead demokraatia kaitsel". Sellel teemal toimus arutelu, milles osales Ignacio Sanchez Amor, Hispaania regionaalpoliitika riigisekretär. Soome transpordi- ja kommunikatsiooniminister Anne Berner informeeris Kongressi liikmeid EL ministrite komitee tegevusest Soome eesistujana. Osalesid Euroopa Nõukogu peasekretäri Thorbjørn Jaglandi ja parlamentaarse assamblee president Liliane Maury-Pasquier.

Võttes arvesse kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning nende valitud esindajate raskusi oma mandaadi teostamisel kodumaal, pidasid Kongressi liikmed mitmeid arutelusid, keskendudes teemale "Linnapead surve all". Küsimustes, nagu linna- ja maapiirkondade arengulõhe ning kohalike volikogude esindajate rahaline hüvitamine nende ametiaja jooksul, keskenduti konkreetsetele aruteludele, tuginedes Kongressi jõupingutustele avaliku teenistuse eetika edendamiseks. Kongressi liikmed arutlesid teemal võitlusest nepotismi (*onupojapoliitika*) vastu kohalikes ja piirkondlikes omavalitsustes. Samuti arutati, kuidas kaitsta korruptsiooni rikkumisest teatajaid ning teemat avatud valitsemisest piirkondlikul tasandil.

Monitooringu komitee seiretegevuse raames võttis Kongress vastu kaks raportit kohaliku ja piirkondliku demokraatia kohta Poolas ja Moldova Vabariigis. Liikmed arutasid ka kolme valimiste vaatluse aruannet: Bosnia ja Hertsegoviina kantonite assambleede (7. oktoober 2018), Poola kohalikud omavalitsused (21. oktoober 2018) ja Sloveenia Vabariik (18. november 2018). Uuriti võimalust kohaliku demokraatia staatuse andmist Maroko Kuningriigile. See staatus on osa Euroopa Nõukogu naabruspoliitikast ja pakub asjaomastele riikidele eriraamistikku institutsiooniliseks dialoogiks oma Euroopa kolleegidega. Päevakorras oli ka Kongressi panus Helsingi protsessi Euroopa Nõukogu tulevikust, mille algatas Soome ministrite komitee esimees. Toimus arutelu Kongressi eelarve ja ressursside üle järgmiseks kaheks aastaks (2020-2021). Aruteludel osalesid 47 liikmesriigist noored delegaadid, nagu nad on teinud alates oktoobrist 2014 "poliitikut noorenevad" operatsiooni raames, millest Kongress juhindub oma töös, et edendada noorte osalemist kohalikul ja piirkondlikul tasandil. Vastuvõtmiseks esitati aruanne kohalike ja piirkondlike omavalitsuste rollist noorte sotsiaalsete õiguste kaitsmisel. Vt täpsemalt: <https://www.coe.int/en/web/congress/36th-session>

Kongressi 37. plenaaristungil 29. -31. oktoober: „Linnapead demokraatia kaitsel“

Euroopa Nõukogu kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kongress kohtus Strasbourgis Prantsusmaal 29. – 31. oktoobrini, oma 37. plenaaristungil, kus arutelud keskendusid aruka linna ja küberturvalisuse teemadele, kohalike valitud esindajate töötingimustele, maksude õiglasele jaotamisele piirialadel, töökeelte kasutamisele kohalike ja piirkondlike omavalitsuste poolt ning riikidevahelise kokkuleppe raames ümberasustatud isikute kaitsel. Samuti arutati Euroopa tulevikust, Ombudsmani rollist isikuvabaduste kaitsel ja selle institutsiooni edendamisest Veneetsia komitee põhimõtetest lähtuvalt. Liikmed leidsid ka, et

"otsustamisprotsessis kaasamise hea tava" (koodeksi) koostanud töörühm, mis koosnes Euroopa Nõukogu ja Kongressi konverentsi liikmetest, on hea praktika, mida soovitakse järgida ka tulevikus.

Monitooringu komitee tegevuse raames viis Kongress läbi kaks monitooringut ja koostas kaks aruannet kohaliku ja piirkondliku demokraatia kohta Venemaa Föderatsioonis ning Bosnias ja Hertsegoviinas. Samuti valmis monitooringu raport kohalike valimiste vaatlemisest Türgis 31. märts 2019, sealhulgas ka kordusvalimiste kohta Istanbulis 23. juunil 2019. Kutsutud külalised Kongressi plenaaristungil täiskogule olid Horvaatia Vabariigi avaliku halduse minister Ivan Malenica ja Hispaania Kanaari saarte valitsuse (Carolina Darias San Sebastian) nõunik, kes kõneles piirkondade rollist Agenda 2030 kestliku arengu eesmärkide elluviimisel. Lisaks sellele käsitlesid Euroopa Nõukogu peasekretär Marija Pejčinović Burić ja Parlamentaarse Assamblee president Liliane Maury-Pasquier institutsioonidevahelise dialoogi ja koostööd Kongressi liikmetega. Kohaliku demokraatia partneri staatuse omistamisest Tuneesia Vabariigile debateeriti ja võeti vastu Kongressi liikmete heakskiidul. See staatus on osa Euroopa Nõukogu naabruspoliitikast ja annab asjaomastele riikidele Kongressi institutsioonilisele dialoogile eelisraamistiku.

Noored delegaadid 39st liikmesriigist esitasid oma seisukohad kohalike ametiasutustega seotud projektidest rohujuure tasandi kaasamisel. Käesolev algatus on osa "noorenev poliitika" tegevustest, mis käivitati aastal 2014 Kongressi poolt, et julgustada noori osalema.

Lisaks tähistati piduliku tseremooniaga Euroopa Nõukogu 70. aastapäeva, kus osalesid Kongressi president, kohalike omavalitsuste koja president ja regioonide koja president ning Kongressi fraktsioonide esimehed.

Vt täpsemalt: <https://www.coe.int/en/web/congress/37th-session>

Euroopa Regioonide Komitee

Euroopa Regioonide Komitee (Regioonide Komitee) on poliitiline kogu, mis annab kohalikule ja piirkondlikule tasandile võimaluse kaasa rääkida ELi poliitika kujundamisel ja õigusaktide koostamisel. ELi lepingute kohaselt on komisjon, parlament ja nõukogu kohustatud konsulteerima Regioonide Komiteega uute ettepanekute osas, mis tehakse kohalikule või piirkondlikule tasandile mõju avaldavates valdkondades. Regioonide Komiteel on 350 liiget (ja 350 asendusliiget) 28st ELi liikmesriigist ning komitee töö toimub kuues eri komisjonis. Komisjonid tutvuvad ettepanekutega ning peavad arutelusid selleks, et koostada ametlikke arvamusi olulistel teemadel.

Vt täpsemalt: <https://cor.europa.eu/et>

Komitee Eesti delegatsiooni kuulusid 2019. aastal

Põhiliikmed:

Kurmet Mürsepp - Antsla vallavalitsuse liige;

Uno Silberg - Kose vallavolikogu liige;

Mart Võrklaev - Rae vallavalitsuse liige;

Urmas Sukles - Haapsalu linnavalitsuse liige;
Mihkel Juhkami - Rakvere linnavolikogu liige;
Kalev Kallo – Tallinna linnavolikogu liige.

Asendusliikmed:

Jan Trei - Viimsi vallavolikogu liige;
Rait Pihelgas – Järva vallavalitsuse liige;
Juri Gotmans – Võru linnavolikogu liige;
Randel Länts - Viljandi linnavolikogu liige;
Andres Jaadla - Rakvere linnavolikogu liige;
Priit Värk - Paide linnavalitsuse liige.

EL Nõukogus täpsustati mõnede Eesti delegatsiooni liikmete mandaadid - Mihkel Juhkami (Rakvere linnavalitsuse liige -> Rakvere linnavolikogu liige); Jan Trei (Viimsi vallavalitsuse liige -> Viimsi vallavolikogu liige); Rait Pihelgas (Ambla vallavalitsuse liige -> Järva vallavalitsuse liige); Kurmet Mürsepp (Antsla vallavolikogu liige -> Antsla vallavalitsuse liige).

Komitee põhiliseks tööks on arvamuste avaldamine EL aktide eelnõude kohta, omaalgatuslike arvamuste koostamine ning muul viisil oma arvamuste avaldamine (näiteks deklaratsioonide vastuvõtmine).

2019. aastal koostasid komitee nimel arvamuse Eesti delegatsiooni liikmed alljärgnevalt:
- CDR 3953/2018 SEDEC-VI/046, komitee arvamus "Tehisintellekt Euroopa huvides",
raportöör Jan Trei

<https://cor.europa.eu/en/our-work/Pages/OpinionTimeline.aspx?opId=CDR-3953-2018>

- CDR 6068/2018 NAT-VI/040, komitee arvamus "Endokriinfunktsiooni kahjustavad kemikaalid", raportöör Uno Silberg

<https://cor.europa.eu/en/our-work/Pages/OpinionTimeline.aspx?opId=CDR-6068-2018>

- CDR 1053/2019 CIVEX-VI/040, komitee arvamus "Väärinfovastane tegevuskava",
raportöör Randel Länts

<https://cor.europa.eu/en/our-work/Pages/OpinionTimeline.aspx?opId=CDR-1053-2019>

Raportöörid osalevad tavaliselt peale arvamuse heakskiitmist komitee poolt lähetatuna mitmetel seminaridel/konverentsidel, kus komitee seisukohti arvamusega seotud teemadel esitatakse. Jan Trei osales oma koostatud arvamuse teema tutvustamisel ettekandega komitee juhatuse koosolekul 2019 septembris Soomes Turus.

Kuigi mandaadiperiood 2015-2020 lõpeb aastal 2020, siis sisuline töö sellel mandaadiperioodil lõppes aastal 2019 ning saab öelda, et mandaadiperioodil 2015-2020 koostasid Eesti delegatsiooni liikmed komitee nimel 12 arvamust. 2019. a lõpu seisuga on Eesti delegatsiooni liikmed komitees koostanud 22 arvamust. Kuna Eesti delegatsioon on töö korraldanud selliselt, et delegatsiooni töösse on aktiivselt kaasatud ka asendusliikmed, siis aastal 2019 koostasid enam arvamusi komitee asendusliikmed (3-st arvamusest 2 – J.Trei ja R.Länts). 22-st arvamusest on 11 koostanud delegatsiooni põhiliikmed ja 11 delegatsiooni asendusliikmed.

2019. aasta lõpus esitas Eesti kandidaadid komitee uueks mandaadiperioodiks, mis algab 26. jaanuaril 2020. ELVL volikogu kinnitas kandidaadid 03. septembril 2019, Vabariigi Valitsus kinnitas kandidaatide nimekirja 19. septembri istungil.

Delegatsiooni põhiliikmete (*full members*) kandidaatideks:

1. Mihkel Juhkami, Isamaa (Rakvere linn);
2. Urmas Klaas, Reformierakond (Tartu linn);
3. Mikk Pikk mets, erakondlik kuuluvus puudub (Lääneranna vald);
4. Siim Suursild, Isamaa (Pärnu linn);
5. Tiit Terik, Keskerakond (Tallinna linn);
6. Mart Võrklaev, Reformierakond (Rae vald).

Delegatsiooni võimalik seitsmes liige juhaks kui Ühendkuningriigi Euroopa Liidust lahkumisega on vaja esitada täiendava liikme kandidaat:

7. Juri Gotmans, erakondlik kuuluvus puudub (Võru linn).

Asendusliikmete (*alternate members*) kandidaatideks:

1. Aivar Aru, Keskerakond (Saaremaa vald);
2. Marika Saar, Sotsiaaldemokraatlik erakond (Elva vald);
3. Rait Pihelgas, Reformierakond (Järva vald);
4. Margus Lepik, Reformierakond (Valga vald);
5. Urmas Sukles, erakondlik kuuluvus puudub (Haapsalu linn);
6. Jan Trei, Isamaa (Viimsi vald).

Delegatsiooni võimalik seitsmes asendusliige juhaks kui Ühendkuningriigi Euroopa Liidust lahkumisega on vaja esitada täiendava asendusliikme kandidaat:

7. Kurmet Mürsepp, Isamaa (Antsla vald).

EL Nõukogu kinnitas kandidaadid komitee liikmeteks mandaadiperioodiks 2020-2025 10. detsembril 2019 a.

Komitee liikmed saavad korraldada oma kodulinnas/-vallas komitee komisjonide koosolekuid, õppevisiite või fraktsioonide kohtumisi. 2019 a korraldas Mart Võrklaev SEDEC komisjoni õppekülastuse teemal „Digiülemineku, kosmosevaldkonna ja ELi 2020. aasta järgse teadusuuringute programmi koostoitete edendamine“. Õppekülastus toimus Tallinnas (TalTech Tehnopolis) ja Rae vallas. Palju panustas õppevisiidi õnnestumisse delegatsiooni asendusliige Andres Jaadla.

Euroopa Regioonide Komitee Eesti delegatsiooni jooksvat infot jagasime komitee FB lehel <https://www.facebook.com/CoR.EE.del/>

Euroopa Kohalike ja Piirkondlike Omavalitsuste Nõukogu (CEMR)

28. jaanuaril 1951. aastal asutasid Genfis ligikaudu 60 linnapead Belgiast, Prantsusmaalt, Saksamaalt, Itaaliast, Luksemburgist, Šveitsist ja Madalmaadest Euroopa Kohalike Omavalitsuste Nõukogu (CEM). 1984. aastal kaasati piirkonnad ning organisatsioon hakkas kandma nimetust Euroopa Kohalike ja Piirkondlike Omavalitsuste Nõukogu (CEMR), mis on vanim Euroopa kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi esindav ühendus.

CEMR erineb teistest ühendustest selle poolest, et selle liikmed ei ole kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused, vaid neid esindavad üleriigilised ühendused ehk liidud. 2019. aastal oli CEMRi liikmeteks 60 omavalitsuste ja piirkondade ühendust ehk liitu 41-st Euroopa riigist, mis hõlmab ligikaudu 130 000 kohalikku ja piirkondlikku omavalitsust.

Eesti Linnade ja Valdade Liit (ELVL) osaleb Eesti Linnade Liidu (ELL) õigusjärglasena Euroopa Kohalike ja Piirkondlike Omavalitsuste Nõukogu (CEMR) tegevuses läbi selle tööstruktuuride alates 1995. aastast. CEMR on organisatsioon, mis edendab koostööd ja kollegiaalsust, vahendab kogemusi, koondab Euroopa kohalike ja regionaalsete omavalitsuste ühishuve ning jagab parimaid praktikaid oma liikmetele, muuhulgas õigusloomet (so liikmesriikide õigusaktide sünkroniseerimine Euroopa Liidu õigusaktidega).

CEMR on eelkõige organisatsioon, mis teeb lobby-tööd Euroopa Liidu kõikide poliitikate ja õigusaktide osas, mis mõjutavad kohalikke ja piirkondlike omavalitsusi.

Poliitikakomitee on CEMR-i alaline juhtorgan, mis moodustatakse kolmeaastaseks perioodiks riiklike assotsieerunud liikmete valitud esindajatest ja mis koguneb kaks korda aastas. Poliitikakomitee liikmena osalevad organisatsiooni töös Pipi-Liis Siemann (Türi vallavanem), Andres Laisk (Saue vallavanem) ja Vladimir Šokman (Tartu linnavolikogu liige). Kokkuleppeliselt ei osale alati kogu delegatsioon, seda tehakse vaid vastavalt vajadusele ja võimalustele. Mandaadi uuendamine toimub 2020. aastal.

Peasekretäride ja direktorite võrgustikus esindab Eesti Linade ja Valdade Liitu Toivo Riimaa, ELVL asedirektor. Nimetatud võrgustik arutab 2 korda aastas läbi Poliitikakomitee teemad ja päevakava ning iga esindaja teeb lühikokkuvõtte nii oma riigis kui ka liidus toimunust.

Kokku on CEMRil 11 fookusgruppi, mis käsitlevad viit teemagrappi.

1. Valitsemine, demokraatia ja kodakondsus
2. Keskkond, kliima ja energia
3. Rahvusvaheline kaasatus ja koostöö
4. Majandus, sotsiaalvaldkond ja territoriaalne ühtekuuluvus
5. Kohalikud ja piirkondlikud avalikud teenused

Kliima ja energia töögrupis osales liidu keskkonnanõunik Krista Kupits.

Eurointegratsiooni vahendite paremaks kasutamiseks oli aktiivselt kaasatud fookusgruppide töökoosolekutele üleriigilise liidu Brüsseli esindaja Tiiu Madal.

Veebileht: www.ccre.org

CEMRi töörühmad ning olulisemad teemad 2019. a. nendes töörühmades:

Territoriaalse ja majandusliku ühtekuuluvuse töörühm – regionaalpoliitika; mitmekesisus ja integratsioon; migratsioon; Euroopa Komisjoni uus mitmeaastane finantsraamistik 2021-

2027; jätkusuutlike linnade raamistik RSFC online toolkit www.rfsc.eu, mis on veebipõhine instrument kohalikele omavalitsustele.

CEMR ja selle liikmed rõhutavad kohalike ja piirkondlike omavalitsuste seisukohti Euroopa Liidu ühtekuuluvuspoliitika tulevase eelarvega seotud küsimustes:

1. kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused loodavad tugevale mitmeaastase finantsraamistiku õigeaegsele kokkuleppele;
2. "Õiglase ülemineku fond" vajab täiendavaid eelarveeraldise;
3. tugev partnerlus kohalike ja piirkondlike omavalitsustega.

Ühtekuuluvuspoliitika

Lisaks eelarveküsimustele rõhutavad ka Euroopa kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused vajadust tugevdada partnerluspõhimõtet kõigis ühtekuuluvusfondides. Nad usuvad, et linnad, piirkonnad, liikmesriigid ja EL peaksid töötama kõik koos, läbirääkimiste algusest kuni programmi rakendamise ja monitooringuni. Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused peaksid olema rohkem kaasatud oma arengule pühendatud poliitika väljatöötamisse.

CEMR nõuab, et tulevane ühtekuuluvuspoliitika tunnustaks ja kajastaks Euroopa linnade ja piirkondade mitmekesisust.

Linnade ja piirkondade puhul peaks see olema institutsioonidevaheliste eelarve teemal peetavate läbirääkimiste alus ja ühtekuuluvuspoliitika suundumus pärast 2020. aastat.

Soome alustas EL nõukogu eesistujariigina ja tegi oktoobris ettepaneku, mis CEMRile sugugi ei meeldinud.

CEMRi seisukoht: EL-i nõukogu eesistujariik Soome on esitanud liikmesriikide valitsustele ettepaneku, millega kärbitaks ühtekuuluvuskulutusi tohutult. Soome ettepaneku arvnäitajate põhjal hindab CEMR, et Euroopa Komisjoni ettepanekuga võrreldes kaotab ühtekuuluvuspoliitika reaalselt 12 miljardit eurot, mõjutades sellega tuhandeid Euroopa kohalikke ja piirkondlikke omavalitsusi.

Soome ettepanekule reageerides teatas Euroopa Omavalitsuste ja Piirkondade Nõukogu (CEMR) peasekretär Frédéric Vallier: "Sellised kärped seavad ohtu kohalike ja piirkondlike omavalitsuste suutlikkuse viia ellu Euroopa ambitsioone, eriti Pariisi kokkuleppe kliimaeesmärkide ja säästva arengu eesmärkide osas. Ühtekuuluvuspoliitika annaks kodanikele tagasi usalduse Euroopa projekti vastu. Kui need kärped vastu võetakse, halvendaks see tõsiselt juba kasvavat sotsiaalset ja territoriaalset ebavõrdsust."

CEMR väljendas muret seoses Euroopa Komisjoni varasema ühtekuuluvuspoliitika ettepanekuga, mis tähendas eelarve vähendamist 7%, võrreldes praeguse perioodiga. CEMR kutsub liikmesriike üles järgima Euroopa Parlamendi soovitusi säilitada ühtekuuluvuspoliitika rahastamine praegusel perioodil samal tasemel.

Samas toetab CEMR ametisse asuva Euroopa Komisjoni presidendi Ursula von der Leyeni ettepanekut luua õiglase ülemineku fond, mis edendaks üleminekut säästvale arengule. Sellised rahalised vahendid ei tohiks siiski asendada olemasolevaid ühtekuuluvusfonde või neid lihtsalt ümber pakkida, vaid pigem lisada olemasolevasse eelarvesse. Ühtekuuluvuseelarve

vähendamine või ümberpakendamine kahjustaks omavalitsuste ja piirkondade võimalusi täita ELi territoriaalse, majandusliku ja sotsiaalse ühtekuuluvuse eesmärgi, nagu on ette nähtud Euroopa aluslepingutes.

Euroopa Komisjoni Teadusuuringute Ühiskeskus (Joint Research Centre – JRC) on välja töötanud indikaatorid, mis võimaldavad kaardistada säästva arengu eesmärkide rakendamise seisukohti Euroopas, teha prognoose ja võrrelda territooriume. CEMRile tutvustas ühtekuuluvuse töörühmas uut internetiplatvormi Euroopa Komisjoni esindaja Alice Siragusa.

Alice Siragusa: "Tänu meie tööriistadele saate visualiseerida kohalikke ja piirkondlikke arenguid üle kogu Euroopa ning luua prognoose kuni 2060. aastani! Samuti on võimalik visualiseerida liiklusõnnetuste määra (SDG 3), roheliste alade kättesaadavust linnades (SDG 11) või üleujutuste ohtu (SDG 13)"

Tööriist on kättesaadav Teadusuuringute Ühiskeskuse platvormil JRC Urban Data Platform. Alice Siragusa andis teada ka Euroopa Komisjoni plaanist avaldada käsiraamat, mis aitab kohalikel omavalitsustel töötada välja oma säästva arengu eesmärkide (SDG) seirevahendid.

CEMR on koostöös teiste institutsioonidega samuti välja töötanud veebipõhise töövahendi Euroopa kohalikele omavalitsustele, kes soovivad alustada integreeritud ja säästvat arenguprotsessi: RFSC – see on nn jätkusuutlike linnade raamistiku platvorm: "The Reference Framework for Sustainable Cities" www.rfsc.eu

Valitsemise, demokraatia ja kodakondsuse töörühm

Oma vastuses Euroopa Komisjoni subsidiaarsuse ja proportsionaalsuse teatisele teeb CEMR sellele töörühma arutelu tulemusena viis ettepanekut Euroopa Komisjonile ja teistele EL-i institutsioonidele parema poliitika väljatöötamiseks:

1. luua struktureeritud dialoogiprotsess kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ning nende valitsustega;
2. keskenduda tõhusatele mehhanismidele suhetes kohalike ja piirkondlike omavalitsustega;
3. suurendada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste panust ELi poliitilistesse protsessidesse;
4. kasutada kohalike ja piirkondlike omavalitsuste andmeid ja tõendeid ELi poliitika ja seadusandluse ettevalmistavas etapis;
5. võimaldada piirkondlikel omavalitsustel paremat juurdepääsu poliitikate kujundamisele.

Euroopa Parlamendi valimiste eel toimus selles ja ka teistes töörühmades arutelu seoses eelolevate EP valimistega ja CEMR avaldas oma seisukohtadega manifesti https://ccre.org/img/uploads/piecesjointe/filename/CEMR_Manifesto_final_EN.pdf

Message from local and regional elected representatives: Involve local and regional governments for a stronger EU!

Arutelu teema: Kuidas suurendada kodanike osalust? Vajame uusi uuenduslikke meetmeid, millega edendada Euroopa õigusi ja väärtusi, eelkõige neid, mis on suunatud kohaliku ja piirkondliku tasandi valitud esindajatele. Millised on kohalike ja piirkondlike omavalitsuste ees seisvad väljakutsed seoses ELi põhiväärtuste järgimisega?

Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused kujundavad ja rakendavad – vastavalt oma riigi põhiseaduslikule raamistikule – poliitikat, mis mõjutab kodanike igapäevaelu. Nad mõjutavad seda, mil määral saavad kodanikud kasutada oma õigusi. Nad tegelevad sellega, kuidas kohaldada põhiväärtusi oma igapäevastes kohalikes poliitilistes otsustes.

Kuidas tagada mitmekesisus ja vähemuste arvamuste austamine toetuste jagamisel, demonstratsioonide (jne) lubamisel?

Haridus ja sotsiaalne või kultuuriline integratsioon: riigi tasemest madalamad valitsustasandid võivad eri ulatuses vastutada kooliprogrammide või -tegevuse eest, samuti muud liiki kodanikuhariduse eest. Kuidas nad leiavad kuldse kesktee?

„Kohalikud omavalitsused kui tööandjad“ töörühm- versus avaliku sektori töötajad, sotsiaaldialoog

Oluline teema - kuidas taastada Euroopa kodanike usaldus ELi vastu? Sellest tulenevalt enne Euroopa Parlamendi valimisi 2019. a mais kutsub CEMRi peasekretär Frederic Vallier Euroopa tulevase parlamendiliikmeid üles tegema koostööd linnade ja piirkondadega, et viia Euroopa oma kodanikele lähemale.

2018 ja 2019 oli peateema Euroopa Semestri kohalikele tasandile viimine s.t. kohalike ja piirkondlike omavalitsuste kaasamine Euroopa Komisjoni poolt saadud riigipõhiste soovitude elluviimisel.

Alates 2019. aastast laiendatud Euroopa poolaasta analüütilist baasi ning riigiaruannetes ja riigipõhistes soovitudes käsitletakse piirkondlikke erinevusi ja sellega seotud investeerimisvajadusi.

ELVL osales CEMR-EPSU projekti Vilniuse seminaril ettekandega „Localising the European Semester” – s.o. Euroopa Semestri kohalikele tasandile viimine. Projekt jätkub 2020 a alguses, kui jaanuaris toimub lõpp-seminar Veneetsias.

Soolise võrdõiguslikkuse töörühm

Propageeritakse naiste ja meeste võrdset esindatust otsuste tegemisel.

Charter of Equality -Võrdõiguslikkus Harta <http://www.charter-equality.eu> - see käivitati CEMRi algatusel aastal 2006 Euroopa Komisjoni toel. Eestist on hartaga liitunud vaid Kose vald.

The Observatory – parimad praktikad, juhised antud

Kaks ja pool kuud enne 2019. aasta Europarlamendi valimisi käivitas Euroopa Kohalike ja Piirkondlike Omavalitsuste Nõukogu (CEMR) kampaania Power2Her naiste poliitilise

mõjuvõimu suurendamiseks. Sellega propageeritakse naiste ja meeste võrdset esindatust poliitiliste otsuste tegemisel.

CEMRi peasekretär Frederic Vallier: "Euroopa Liidus on rohkem kui 80% linnapeadest mehed. Kaks kolmandikku kohalike ja piirkondlike volikogude liikmetest ning kaks kolmandikku Euroopa Parlamendi liikmetest on mehed. Kas ELis on nii vähe naisi? Ei. Tegelikult on naisi rohkem kui mehi! CEMR kutsub üles astuma vastu sellele ebavõrdsusele!"

Kampaania vältel pöörab CEMR naistele poliitikas rohkem tähelepanu ning annab soovitusi naiste osakaalu suurendamiseks kohalikul, riiklikul ja Euroopa tasandil.

CEMR seab eesmärgi juhtida kampaaniaga liikumist, mis suurendab naiste poliitilist mõjuvõimu nii palju kui demokraatia seda nõuab. CEMR vestles EL kaubandusvoliniku Cecilia Malmströmiga teemal „naised poliitikas“. Tema sõnad olid: "Otsused on lihtsalt paremad, kui poliitikas on tasakaal meeste ja naiste vahel."

CEMRi seisukoht: „Tähtis on, et need, kes on poliitiliselt juhtivatel kohtadel, esindaksid ühiskonna täpset ristlõiget!"

Kampaania Power2Her avaüritus toimus 6.märtsil Brüsselis. CEMR avaldas üritusel oma võrdõiguslikkuse teemalise uuringu *Women in Politics* tulemused – naiste esindatusest poliitikas/ naised kohalikul, riiklikul ja ELi tasandil.

CEMRi uuring hõlmab kümmet aastat (2008–2018) teemal naiste esindatus poliitikas 29 riigis, nende kohalikul, piirkondlikul ja riiklikul tasandil. Käesolevas dokumendis tutvustatakse esimesi tulemusi ja pärast Euroopa Parlamendi uuringut jätkatakse. Uuringu lõplik versioon avaldatakse 2019. aasta septembris.

Uuringuga hõlmatud riikide loetelu: Austria, Belgia, Bulgaaria, Horvaatia, Taani, Eesti, Soome, Prantsusmaa, Gruusia, Saksamaa, Kreeka, Ungari, Island, Itaalia, Läti, Leedu, Luksemburg, Moldova, Holland, Põhja-Makedoonia, Norra Poola, Serbia, Slovakkia, Rootsi, Šveits, Türgi, Ukraina ja Ühendkuningriik.

6. märtsil toimunud üritusel, kus tutvustati uuringu tulemusi, korraldati ka põnev arutelu naistega, kes on kohaliku ja piirkondliku tasandi esindajad ning Europarlamendi valimiste tõenäolised kandidaadid. Üritus toimus koostöös organisatsiooniga European Women's Lobby. CEMR avaldas uuringu *Women in Politics* tulemused.

Kommenteeris Pipi-Liis Siemann, Türi vallavanem (*Estonia, member of CEMR Standing Committee for Equality*): “*How many years do we still need before a 50-50 gender balance is achieved in European politics? This study shows that while we are moving forward, overall progress remains slow. Europeans deserve better and the world expects more.*“ (pressiteatest)

Digitaliseerimise tööühm

2019. aasta esimene pool on oluline pöördepunkt Euroopa digitaalpoliitikas, sest digitaalse ühtse turu strateegia õigusloometsükkel viiakse lõpule. EL on aktiivselt tegutsenud digitaalse turu ja tööstuse jaoks soodsa keskkonna loomisel ning õigusaktide uue reaalsusega

kohandamisel. Järgmisel perioodil tuleks kohalike ja piirkondlike ametiasutuste olulist rolli arvestada digitaalse ühtse turu arengu kiirendamise kõigi meetmete rakendamisel.

Territoriaalset ühtekuuluvust saab parandada ainult siis, kui ELi järgmine pikaajaline eelarve aitab linnadel ja piirkondadel parandada digitaalset ühenduvust, digitaalseid avalikke teenuseid ja nende kättesaadavust üldsusele, tagades samas, et digitaalses ümberkujundamises ei ole ühtegi piirkonda maha jäänud. Digitaalse lõhe ületamine ja digitaalse ühtse turu arengu kiirendamine linnade ja piirkondade kaasamise kaudu oli ELis ja ka seetõttu CEMRis 2019. aasta üks põhiteemadest.

Avalike teenuste tööühm

Avalikud teenused kohalikul tasandil: kohalikud omavalitsused kui teenusepakkujad; tehnoloogia areng võimaldab tõhusamat, odavamalt, kvaliteetsemat teenusepakkumist; riigihangetega seotud õigusaktid; riigiabiunised; rahvusvahelised kaubanduslepingud.

CEMRI seisukohavõtt teemal „Avalike teenuste tulevik“
https://ccre.org/img/uploads/piecesjointe/filename/CEMR_position_paper_Future_of_public_services_EN.pdf

Kohalikud ja piirkondlikud omavalitsused osutavad hädavajalikke avalikke teenuseid iga päev. EL-i paljud avaliku teenuse osutamise eeskirjad olid aga koostatud ilma piisava kohaliku panuseta. Tulevikus peab see muutuma. Seetõttu avaldas CEMR oma seisukoha avalike teenuste tuleviku kohta: tugevad avalikud teenused kohalike omavalitsuste kaudu.

Tähtis on arendada edasi taskukohaseid ja kõigile juurdepääsetavaid avalikke teenuseid, mis vastavad kohalikele vajadustele: sotsiaalteenused (nt lastehoid ja sotsiaalkorterid), ühistransporditeenused, lairiba infrastruktuur jne. Seda arvesse võttes tuleb järgmise mitmeaastase finantsraamistiku vastuvõtmise kontekstis käsitleda prioriteedina kohalike avalike teenuste toetamist.

Arutusel oli veel: jäätmete kogumine; ühistransport; tööturuteenused; sotsiaalkorterid.

Kliima ja energia tööühm

Loodusvarade kasutamise kasvu negatiivne mõju kliimale, keskkonnale ja inimese tervisele, ressursitõhusus, jäätmekäitlus ja ringmajandus, ELi jäätmeseaduse mõju KOVidele, kohaliku tasandi võtmeroll keskkonnanormide täitmisel.

Kliimastreik – Ülemaailmne kliimamuutuste kava. Kuus kohaliku omavalitsuse võrgustikku, mis on inspireeritud noorte üleskutseest, liituvad streigiga 15. märtsil Brüsselis, kutsudes ühiselt Euroopa Liitu ja riikide juhte üles astuma vajalikke samme kliimamuutuste õiglase ja õigeaegse lahendamise nimel. Kliimastreikijate peamine nõudmine on võtta arvesse valitsustevahelise kliimamuutuste rühma (IPCC) üleskutseid piirata globaalset soojenemist temperatuurini 1,5 ° C.

Võrgustike sõnul tähendab selle üldeesmärgi saavutamine fossiilkütustest loobumist, ELi kliimastrateegia kiiret ümbermõtestamist ning kohalike ja piirkondlike omavalitsuste volituste suurendamist.

CEMR tunnustab vee seisundi ja veemajanduse olukorra paranemist. Veepoliitika raamdirektiivis tuleks eesmärgi säilitada ja edasi arendada. CEMRi ettepanek on vee-alaste õigusaktide nõuetekohane ühtlustamine ja sidusus. Veekaitse tuleks kaasata ELi ühise põllumajanduspoliitika reformi. Kohalikud omavalitsused peavad olema rohkem kaasatud veemajandusse ja veega seotud seadusandlusse. Kui kaitsemeetmed on tagatud, tuleks lubada erandeid veepoliitika raamdirektiivis.

Lisaks keskkonna ja bioloogilise mitmekesisuse kaitsele on esmatähtsal kohal üleminek puhtale energiale, kütteostuvõimetus, kliimamuutused ja Pariisi lepingu elluviimine.

Arutusel on tähelepanu kestliku arengu eesmärkidele, mis kujutavad endast 2030. aasta tegevuskava parema ja kestlikuma tuleviku saavutamiseks kogu maailmas.

Energeetika teemablokis keskenduti Euroopa Liidu energeetikapaketi direktiivide muudatustele. Muudatustest tegid ettekande Lelde Kiela Vilumstone ja Carlos Sanchez Rivero.

Energiapakett koosneb kolmest direktiivist: ehitiste energiatõhususe direktiiv (EPBD), energiatõhususe direktiiv (EED), ökodisaini ja energiamärgistuse eeskirjad. Need on kolm esimest seaduslikku meetet, mis programmi „Puhas energia kõikidele eurooplastele“ raames vastu võetakse.

Uus energiatõhususe eesmärk Euroopa Liidus aastaks 2030 on 32,5%. Laiendatud energiasäästu kohustusest tuleneb uus aastane energiasääst perioodil 2021-2030 vähemalt 0,8%. Direktiiv täpsustab ka soojusenergia individuaalse mõõtmise ja arveldamise nõudeid. Liikmesriigid peavad oma riiklikes energiakavadest kehtestama meetmed, mis aitavad kaasa Euroopa Liidu eesmärkide saavutamisele. Muudatuste põhieesmärk on suunata liikmesriike pikaajalise strateegia väljatöötamisele, et 2050. aastaks oleks Euroopa Liit süsinikuvaba.

Kliima teemablokis toimus arutelu COP24 tulemuste üle ning anti ülevaade pikaajalisest strateegiast süsiniku vähendamiseks. CEMR palus liikmetel kommenteerida dokumenti „Puhas planeet kõigile“ ning Eesti (ELVL nõunik Krista Kupits), Soome ja Rootsi olid arvamuse aegsasti esitanud, mida võetakse arvesse edasises töös.

CEMR jätkab aasta jooksul oma kliimateemalise tegevuskava väljatöötamist. Tegevuskava soovetakse kinnitada 2019. aasta sügiseks ning liikmetelt oodatakse jätkuvalt täiendusi. Samuti oodatakse jätkuvalt ideid, kuidas saavutada säästva arengu eesmärgi. Töörühm kohtub ka veebiülestel koosolekutel.

Kliima ja energia töörühmaga töötas enamasti koos ka jäätmemajanduse ja mobiilsuse töörühm. Koos arutati kestliku arengu eesmärkide viimist kohalikule tasandile.

ÜRO kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 oli tähelepanu all ka CEMRis. Samuti Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitees ning Regioonide Komitee fookuses.

2015. aasta septembris võtsid maailma liidrid vastu ÜRO kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 „Muudame oma maailma“, milles sätestatakse kestliku arengu eesmärgid, et kaotada vaesus, kaitsta Maad, tagada inimõiguste kaitse ja kindlustada heaolu kõigi jaoks. Selle tegevuskava vastuvõtmine tähendab ajaloolist nihet uue paradigma poole, käsitledes majanduslikke, sotsiaalseid ja keskkonnaalaseid erinevusi universaalsel ja integreeritud viisil. See protsess kajastab täiel määral Euroopa sotsiaalse õigluse, demokraatliku juhtimise ja sotsiaalse turumajanduse väärtusi ning keskkonnakaitset.

Jäätmemajanduse töörühm

Kliima ja energia üleminek (loodusvarade kasutamise kasvu negatiivne mõju kliimale; keskkonnale ja inimese tervisele; ressursitõhusus).

Jäätmekäitlus ja ringmajandus (ELi jäätmeseaduse mõju kohalikele omavalitsustele, kohaliku tasandi võtmeroll keskkonnanormide täitmisel).

Euroopa Komisjoni Roheline Kokkulepe CEMRi kliima ja energia ning jäätmemajanduse töörühma laual - kuidas tuleks koostöös kohalike ja piirkondlike omavalitsustega ellu viia Euroopa Komisjoni valitud presidendi Ursula von der Leyeni pakutud Euroopa roheline kokkulepe?

Mobiilsuse töörühm

käis eraldi koos vaid ühe korra 2019.a.

Teemad: juurdepääs, saaste, transpordi planeerimine ja õige tegevuskava; koostöö Euroopa Komisjoniga. Transpordivõrgu roll ELi majanduse selgroona ja raudteevõrgu potentsiaali peamiste transporditeede ühendamisel ELi äärepoolsemate piirkondade ja aladega, andes samal ajal panuse ELi logistilise turustamise keskkonnasäästlikumaks muutmisse (seejuures ei tohi jätta tähelepanuta teisejärguliste raudteeliinide rolli).

Läänemere Riikide Subregionaalse Koostöö organisatsioon (BSSSC)

Läänemere Riikide Subregionaalse Koostöö organisatsioon (BSSSC - Baltic Sea States Subregional Co-operation) on poliitiline võrgustik, mis koondab Läänemere regiooni alaregioone esindavaid institutsioone.

Teemad: merepoliitika, energia- ja kliimapolitiitika, ühtekuuluvuspolitiitika, transport ja infrastruktuur, kultuur ja regionaalne identiteet, põhja-dimensioon, noortepoliitika.

Organisatsioon asutati 1993. aastal Norras ning selle liikmeteks on alaregioonide esindajad 10-st Läänemere ääres asuvast riigist (Eestist, Lätist, Leedust, Venemaalt, Soomest, Rootsist, Norrast, Taanist, Saksamaalt, Poolast). Kuna Eestis puuduvad valitavat poliitilist organit omavad regioonid, siis seetõttu olime esindatud BSSSC-s üleriigiliste omavalitsusliitude (Eesti

Linnade Liit ja Eesti Maaomavalitsuste Liit) kaudu. Eestis teostatud haldusreformi tõttu esindab Eestit edaspidi Eesti Linnade ja Valdade Liit (ELVL).

Organisatsioonil (BSSSC) puudub liikmemaks ning puudub ka kohustus üleval pidada organisatsiooni sekretariaati. Sekretariaat roteerub vabatahtlikkuse alusel kahe- või nelja-aastase perioodiga liikmes-regioonide vahel. Igal aastal korraldatakse aastakonverents, mida kahel korral (2000. a - Pärnu; 2010. a - Tallinn) on võõrustanud Eesti.

Järgmine aastakonverentsi korraldamise kohustus on Eestil (ELVL) 2021. aastal.

Aastatel 2017–2020 asub BSSSC sekretariaat Norras (Eastern Norway Country Network), veebileht www.bsssc.com

Kuni 2020. aastani on BSSSC juhatuse esimees Roger Ryberg, Eastern Norway County Network (ENCN) esimees.

ELVL esindaja BSSSC juhatuses on alates märtsist 2014 olnud Marili Niits, Saaremaa abivallavanem ja alates 2007. aastast Arne Tilk, Põlva vallavolikogu liige. Korduvalt on juhatusse kuulunud ka üks noorpoliitik Eestist, kes esindas BSSSC noortekogu. Eestlane Agnes Lusti kuulub juhatusse Norra noorte esindajana.

2019. aastal toimus 4 juhatuse koosolekut. Juhatuses koosolekutel, lisaks põhiteemade arutelule, valmistati ette Klaipedas toimunud aastakonverentsi.

Järgmine BSSSC aastakonverents toimub 28.-30. septembril 2020. aastal Kaliningradis.

Ühtekuuluvuspoliitika kui ELi peamine investeerimispoliitika peab ka pärast 2020. aastat jääma piirkondlikule arengule suunatud stabiilseks ja tugevaks vahendiks, vähendades Euroopa piirkondade arengutaseme erinevust.

Euroopa Mereliste Äärealade Ühendus (CPMR)

Euroopa Mereliste Äärealade Ühendus (CPMR – Conference of Peripheral Maritime Regions) on poliitiline võrgustik, mis koondab Euroopa merelisi äärealasid esindavaid institutsioone.

Initsiatiivid: Euroopa tulevik; riigiabi; ÜRO kestliku arengu eesmärgid; merepoliitika; energia- ja kliimapolitiitika; ränne; Brexit.

Ühendus asutati 1973. aastal ning selle liikmeteks on 160 regiooni 28 riigist.

Kuna Eestis puuduvad valitavat poliitilist organit omavad regioonid, siis Rahandusministeeriumi otsusest tulenevalt esindab alates 2018. aastast CPMRis Eestit, kui ühtset regiooni, ELVL.

CPMR liikmelisus on fikseeritud liikmemaksu kaudu. ELVL liikmemaksu tasub kokkuleppeliselt Rahandusministeerium ja tegevuskulud katab ELVL iga-aastasest riigieelarvelisest eraldisest.

CPMR president on Gilles Simeoni, Corsica Täitevnõukogu president (Prantsusmaa).

ELVL esindaja CPMR Poliitikabüroos on Margus Lepik, Valga vallavanem (2019. aastal) ja asendusliige Saaremaa abivallavanem Kersti Maripuu.

CPMRis töötab 6 geograafilist komisjoni. ELVL osaleb kahes komisjonis:

1. Läänemerekomisjon (BSC), mille Täitevkomitee liikmeks kinnitati Romek Kosenkranius, Pärnu linnapea.
2. Saartekomisjon (IC), mille Büroo liikmeks nimetati 2019. aastal Kersti Maripuu.

Veebileht www.cpmr.org

Euroopa territoriaalse koostöö programm URBACT III

Euroopa territoriaalse koostöö programmi URBACT III (2014-2020) eesmärk on toetada säästvat integreeritud linnaarengut Euroopa linnades ja linnapiirkondades.

Programmis osaleb 28 EL liikmesriiki, lisaks Norra ja Šveits.

URBACT-i sekretariaat asub Pariisis. Eestis vastutab programmi eest Rahandusministeerium ja programmi esindab (kontaktpunkt) Eestis Rände- ja linnauuringute keskus Tartu Ülikooli geograafia osakonnas.

Kaks korda aastas koguneb URBACT-i seirekomitee, mille koosseisu kuuluvad Kadri Juškin (Rahandusministeerium) ja Toivo Riimaa (ELVL-i asedirektor).

2019. aasta seirekomitee koosolekud toimusid juunis Alba Iulias (Rumeenia) ja detsembris Pariisis.

Komitee ülesandeks on seire teostamine ja rahastatavate projektide valik ekspertide hinnangute alusel.

Veebileht: www.urbact.eu

Eesti Linnade ja Valdade Liidu esindus Brüsselis

Eesti üleriigilise omavalitsusüksuste liidu esindus Brüsselis alustas tööd 2005. aastal, Eesti Linnade Liidu ja Eesti Maaomavalitsuste Liidu ühise esindusena.

Esinduse eesmärgid on Euroopa Liidu institutsioonides Eesti üleriigilise omavalitsusüksuste liidu huvide esindamine, Euroopa Liidu poliitikate mõjutamine Eesti omavalitsusi puudutavates valdkondades, vahetu informatsiooni saamine Euroopa Liidu institutsioonide ettepanekutest ning informatsiooni vahetamine teiste Brüsselis asuvate üleriigiliste omavalitsusliitude esindustega.

ELVLi Brüsseli esindaja Tiiu Madal osales Euroopa Kohalike ja Regionaalsete Omavalitsuste Nõukogu (CEMR - Council of European Municipalities and Regions) töörühmade ehk ekspertgruppide töös, edastades Eesti Linnade ja Valdade Liidu seisukohti ning vahendades töörühmade koosolekul saadud infot ELVLi nõunikele ning Eesti omavalitsustele.

CEMR-i töörühmades 2019. aastal arutusel olnud teemadest saab lugeda peatükis „KOOSTÖÖ EUROOPA LIIDU STRUKTUURIDEGA JA TEISTE RIIKIDE ÜLERIIGILISTE

OMAVALITSUSLIITUDEGA“, alapealkirja all „CEMRi töörühmad ning olulisemad teemad nendes töörühmades 2019. aastal“. CEMR teeb tihedat koostööd Euroopa Komisjoni, Euroopa Parlamendi ja Euroopa Liidu nõukoguga. Koondades Euroopa üleriigiliste omavalitsusliitude ühishuvid, kujundab CEMR nendest seisukohad, mida kasutab lobitöös Euroopa Liidu poliitikate mõjutamisel kohalike ja piirkondlike omavalitsuste nimel.

Esindaja osales Euroopa Regioonide Komitee täiskoguistungitel ja komisjonide (NAT, SEDEC, COTER, CIVEX, ECON) koosolekutel. Esindaja tegi tihedat koostööd Regioonide Komitee Eesti delegatsiooni koordinaatoriga ja osales liikmesriikide delegatsioonide koordinaatorite võrgustiku töös. Eesti omavalitsustele saadetud nädalakirjades on Regioonide Komitee täiskoguistungitel vastu võetud arvamusi ja resolutsioone ning toimunud aruteluteemasid ja sõnavõtte.

Esindaja on kontaktisikuks Regioonide Komitee Eesti delegatsiooni liikmetele nende Brüsselis olles, toetades neid asjaajamisel ja edastades neile CEMRi töörühmade soovitusi Regioonide Komitee arvamustele ühiste parandusettepanekute tegemiseks. Nädalakirjades vahendas esindaja Brüsselis toimunud seminaridel ja konverentsidel saadud informatsiooni.

ELVLi Brüsseli esindaja suhtles ja vahetas informatsiooni teiste liikmesriikide Brüsselis asuvate omavalitsusliitude esindustega ning osales Euroopa kohalike omavalitsuste võrgustiku ELAN (European Local Authorities Network) töös, kus liikmesriikide üleriigiliste omavalitsusliitude esindajad jagasid omavahel informatsiooni, kujundasid ühiseid seisukohti ja vahetasid kogemusi. Brüsseli esindaja vahendusel said ELVL liikmed infot partnerotsingutest koostööprojektidesse. Toimus koostöö Eesti Esinduse ELi juures ja ELVLi Brüsseli esinduse vahel, eelkõige ELi uue finantsraamistiku ja ühtekuuluvuspoliitika tuleviku teemal. Esindaja hoidis silma peal ka Euroopa Parlamendis toimival ja edastas Euroopa Parlamendi olulisi uudiseid nädalakirjades.

ELVL-i esindaja Brüsselis, Tiiu Madal, kirjutas üleriigilise omavalitsusliidu liikmetele nädalakirju, milles andis ülevaate nende nädalate töistest sündmustest Brüsselis, mil ta töötas seal kohapeal. 2019. aasta nädalakirjad on nähtavad lehel <https://www.elvl.ee/2019-brussel>

VII Eesti - Soome sõpruslinnade ja -valdade kokkutulek

Kahe naaberriigi, Soome Vabariigi ja Eesti Vabariigi 100. juubeliaasta laiaulatuslik ja ühine tähistamine on lähendanud meie riikide institutsioone ja elanikke tunduvalt enam kui lähimineviku argised aastad.

10. jaanuaril 2018 toimunud ümarlaul Soome Vabariigi suursaatkonnas Tallinnas rõhutas Soome suursaadik Kirsti Narinen muuhulgas ka kahe lähedase naaberriigi omavalitsuste koostöö elavdamise vajadust.

Omavahelisele koostööle pilku heites tõesime, et Soome ja Eesti omavalitsusliitude kontaktid muutusid igapäevaseks alates 1990. aastast. 1991. aasta 22.-24. augustil planeeriti Soome ja Eesti omavalitsuste kokkusaamist Pärnus, millest pidi kujunema oluline suursündmus mõlema naabri jaoks ja milleks olid mõlemad osapooled teinud suurt ettevalmistustööd. Kohtumisega koos oli kavandatud läbi viia ka Pärnu sõpruslinna Vaasa kultuuripäevad.

19.-21.augustil 1991 toimus aga Nõukogude Liidus riigipöördekatse ja Pärnus kavandatud ühised üritused jäid ära. Soome - Eesti sõpruslinnade ja -valdade kokkutulek sai Pärnus teoks alles 1996. aastal. Omavalitsuste ühine kokkutulek läks igati korda ja järgmine kokkutulek toimus 1998. aastal Soomes, Tampere. Sellele järgnesid kokkutulekud 2001. aastal Tartus, 2005. aastal Kotkas, 2008. aastal Võrus ja 2011. aastal Turus.

Kohalike omavalitsuste rahvusvahelise koostöö edendamine ja ühistegevuse korraldamine on Eesti Linnade ja Valdade Liidu (ELVL) põhikirjast tulenev töö, partnerluses kõigi liidu liikmetega. Koostöö üheks traditsiooniliseks vormiks ja võimaluseks on Soome - Eesti sõpruslinnade ja -valdade kokkutulekute korraldamine.

Eesti Linnade ja Valdade Liidu juhatus ja Pärnu linn otsustasid sõlmida 14. detsembril 2018 kokkuleppe Soome - Eesti sõpruslinnade ja -valdade kokkutuleku korraldamiseks 24.–25. mail 2019. aastal Pärnus. Samuti otsustati moodustada ühine korraldustoimkond.

Kokkutuleku programmi raames peetaval konverentsil käsitleti kahe riigi ja nende omavalitsuste koostöö tulevikuväljavaateid, heideti pilk Soome ja Eesti avaliku halduse reformikavadesse ning tutvustati parimaid praktikaid eurorahade toel atraktiivse elu- ja ettevõtluskeskkonna arendamiseks, kohaliku kultuuripärandi säilitamiseks ja turismi edendamiseks.

Osalejaid oli Eestist ja Soomest kokku üle 120. Kokkutuleku kulud katsid osalejad, Pärnu linn ning Eesti Linnade ja Valdade Liit.

Materjalid kokkutuleku ettekannetest on leitavad
<https://www.elvl.ee/eesti-soome-kokkutulek-2019-parnus>

Kokkutulekul osalejaid tervitab ELVL juhatuse esimees Tiit Terik

Osalejate ühisfoto

Pärnu kokkutuleku fotod: Danel Rinaldo